

RAPORT
O STANIE MIASTA GRAJEWO
w 2022 roku

Spis treści

I.	Informacje ogólne o mieście.....	3
1.	Położenie geograficzne	3
2.	Demografia.....	3
II.	Budżet miasta.....	7
III.	Ochrona środowiska przyrodniczego i gospodarka komunalna	16
1.	Realizacja przyjętych Uchwałami Rady Miasta programów i strategii	16
2.	Stan realizacji innych Uchwał Rady Miasta Grajewo podjętych w 2022 r... 20	
3.	Infrastruktura i obiekty miejskie	21
4.	Gospodarka odpadowa	26
IV.	Zarządzanie majątkiem miasta i przestrzenią publiczną.....	27
1.	Nieruchomości Miasta.....	27
2.	Plany zagospodarowania przestrzennego i warunki zabudowy	31
3.	Zabytki Miasta.....	35
4.	Lokale mieszkalne i użytkowe Miasta	36
V.	Inwestycje – drogowe, sieciowe, mieszkaniowe, sportowe.....	38
VI.	Programy i projekty finansowane z udziałem środków zewnętrznych.....	45
VII.	Działalność w obszarze społecznym	48
1.	Organizacje pozarządowe i kluby sportowe.....	48
2.	Ochrona zdrowia i profilaktyka społeczna.....	53
3.	Promocja Miasta i patronaty Burmistrza.....	59
VIII.	Edukacja publiczna i działalność opiekuńcza Miasta w 2022 roku	61
IX.	Działalność w obszarze kultury	67
1.	Grajewskie Centrum Kultury	67
2.	Miejska Biblioteka Publiczna.....	69
X.	Sport i rekreacja	71
1.	Obiekty i tereny sportowo- rekreacyjne	71
2.	Wydarzenia sportowe i osiągnięte sukcesy	76
XI.	Pomoc społeczna i działania prorodzinne.....	76
1.	Zakres i formy działania pomocy społecznej	76
2.	Reintegracja społeczna i zawodowa.....	91
3.	Formy wsparcia potrzebujących.....	93
XII.	Podsumowanie	95

I. Informacje ogólne o mieście

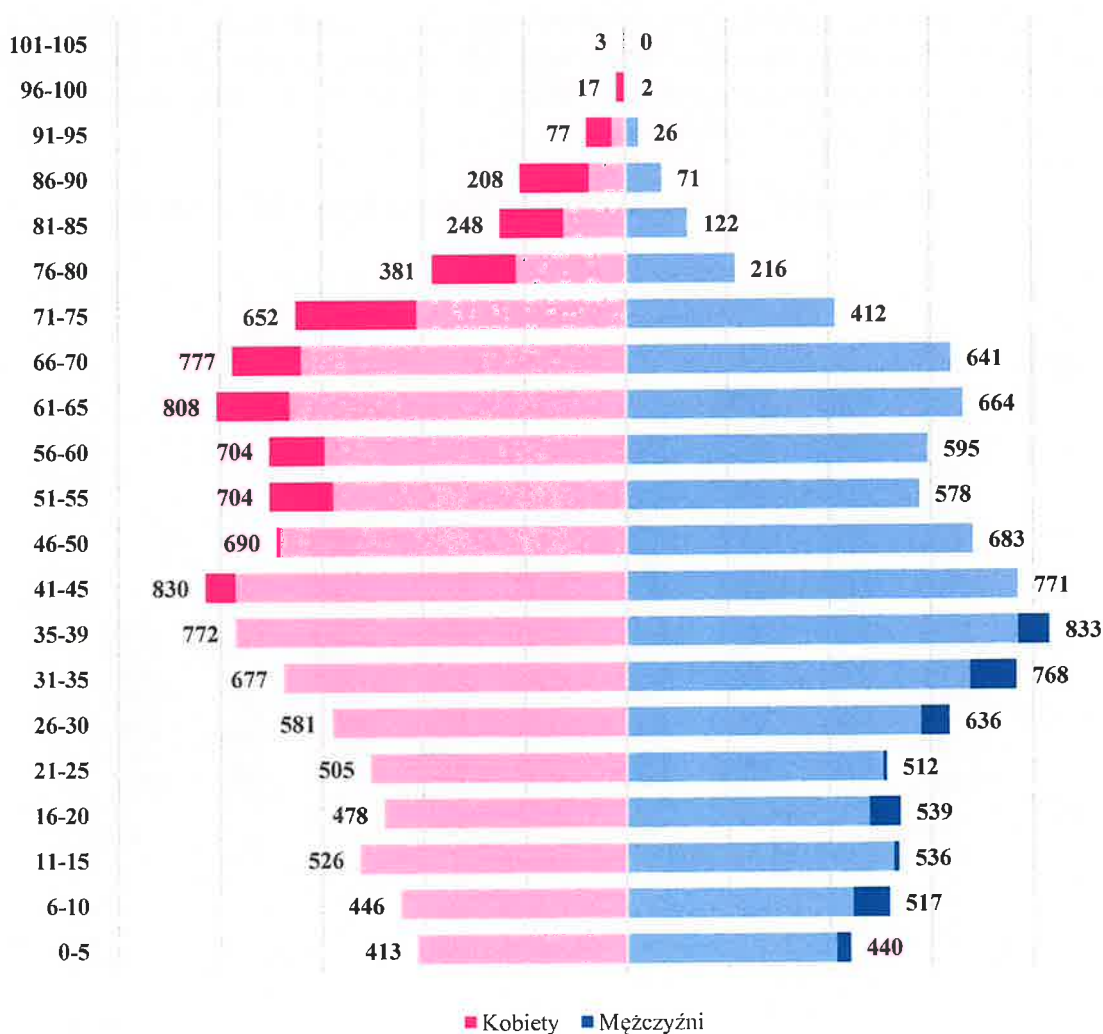
1. Położenie geograficzne

Grajewo (w dalszej części Raportu Grajewo lub/i Miasto) jest położone w Województwie Podlaskim, nad rzeką Elk. Miasto zajmuje powierzchnię 18,93 km². Geograficznie znajduje się na Wysoczyźnie Kolneńskiej, na Mazowszu, w dawnej ziemi wiskiej, w pobliżu historycznego trójkąty z Mazurami i Podlasiem, zlokalizowanego przy wsi Bogusze na północ od Miasta. Jest to teren tzw. Zielonych Płuc Polski. Północna granica Miasta jest zarazem granicą między Powiatami Elckim i Grajewskim oraz Województwem Warmińsko-Mazurskim i Podlaskim.

2. Demografia

Na koniec 2022 roku w Grajewie było zameldowano na pobyt stały 20 059 osób, co daje gęstość zaludnienia 1059,64 osób/km². Na pobyt czasowy poza Miastem było zameldowanych 201 stałych mieszkańców. Natomiast 214 osób spoza Miasta było zameldowanych na pobyt czasowy w Grajewie.

Piramida wieku stałych mieszkańców Grajewa – wg stanu na 31.12.2022 r.

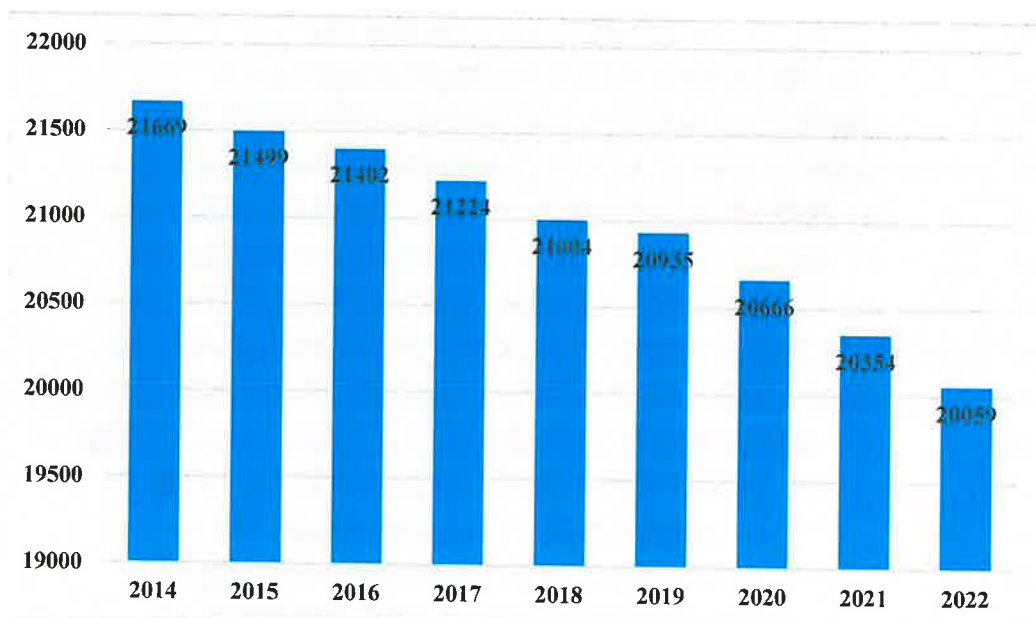
Wśród mieszkańców Miasta kobiety stanowiły 52,33%, mężczyźni – 47,67%. Proporcje te od lat utrzymują się na zbliżonym poziomie. Zmienia się natomiast struktura wiekowa mieszkańców Grajewa. Zwiększa się procentowy udział osób w wieku poprodukcyjnym.

Struktura wiekowa stałych mieszkańców Grajewa w latach 2014-2022 [%]

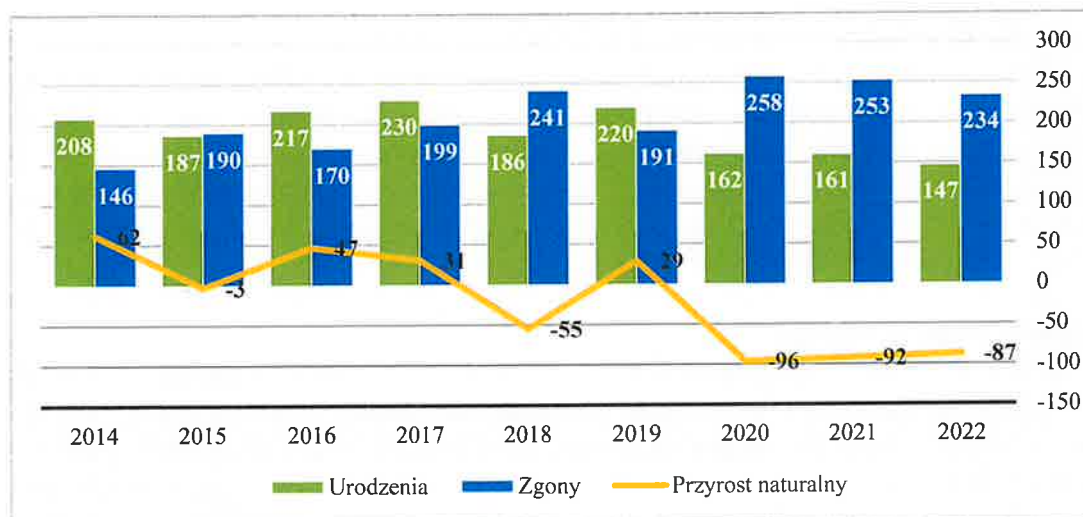
Mieszkańcy	Lata								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dzieci i młodzież do 18 roku życia	18,91	18,63	18,45	18,52	18,40	18,72	18,68	18,64	18,44
Dorośli w wieku produkcyjnym: – kobiety do 60 lat, – mężczyźni do 65 lat.	65,69	65,27	64,67	63,77	63,12	62,04	61,16	60,44	59,72
Dorośli w wieku poprodukcyjnym: – kobiety ponad 60 lat, – mężczyźni ponad 65 lat.	15,40	16,10	16,88	17,71	18,48	19,24	20,16	20,92	21,84

Rok 2022 był kolejnym okresem, w którym liczba stałych mieszkańców Grajewa uległa zmniejszeniu. Główną przyczyną tego stanu rzeczy była migracja ludności z Miasta i ujemny przyrost naturalny. To 3 kolejny rok utrzymywania się tej tendencji. W 2022 r. urodziło się 147 dzieci, a zmarło 234 mieszkańców Grajewa.

Liczba stałych mieszkańców Grajewa w latach 2014 – 2022

Przyrost naturalny w latach 2014 – 2022

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej były realizowane m.in. przez Wydział Spraw Obywatelskich, głównie na podstawie ustaw o ewidencji ludności, o dowodach osobistych i Kodeksu postępowania administracyjnego.

Statystyka usług administracyjnych zrealizowanych przez Wydział Spraw Obywatelskich w 2022 roku:

1. W zakresie dowodów osobistych:
  - 1) wydane dowody osobiste – **1965** w tym poza Urzędem **15**,
  - 2) przyjęte zgłoszenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego, kradzieży tożsamości – **211**,
  - 3) unieważnienie dowodu osobistego w Rejestrze Dowodów Osobistych – **110**.
2. W zakresie ewidencji ludności:
  - 1) czynności materialno-techniczne z zakresu obowiązku meldunkowego (zameldowania, wymeldowania, zgłoszenia wyjazdu za granicę i powrotu) – **617**,
  - 2) nadanie i zmiana numeru PESEL – **295**, w tym obywatelom Ukrainy **216**,
  - 3) wydane zaświadczenia z Rejestru PESEL i Rejestru Mieszkańców – **253**,
  - 4) wydane decyzje w sprawach meldunkowych – **18**.
3. Obsługa Rejestru PESEL, Rejestru Dowodów Osobistych, Rejestru Mieszkańców:
  - 1) udostępnianie danych z rejestrów – **483**,
  - 2) usuwanie niezgodności w rejestrach – **349**.

Stan Rejestru Wyborców Miasta Grajewo na koniec 2022 roku:

W Rejestrze ujęto **16513** osób, z tego:

- 1) **16283** wpisano z urzędu,
- 2) **230** wpisano na wniosek, w tym:
  - a) **165** osób stale zamieszkałych na obszarze miasta bez zameldowania na pobyt stały w mieście;
  - b) **65** osób stale zamieszkałych na obszarze miasta pod innym adresem niż adres stałego zameldowania.

Z Rejestru Wyborców wykreślono:

- 1) **73** osoby pozbawione prawa wybierania,
- 2) **146** osób wpisanych do rejestru wyborców w innej gminie,

- 3) **65** osób wpisanych do rejestru wyborców, ale zamieszkałych na obszarze miasta pod innym adresem niż adres stałego zameldowania.

Zarządzanie kryzysowe

Agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w dniu 24 lutego 2022 r. spowodowała napływ uchodźców z terenu objętego konfliktem zbrojnym. Wykonując decyzję Wojewody Podlaskiego dotyczącą organizacji doraźnego miejsca zakwaterowania dla ludności uchodźczej z Ukrainy podpisano umowy z podmiotami na terenie Miasta, które zapewniły doraźne miejsca zakwaterowania oraz wyżywienie dla uchodźców przybywających do Grajewa. Do końca 2022 roku z tej formy pomocy skorzystało 128 uchodźców.

Rejestracja stanu cywilnego

Zadania z tego zakresu realizował Urząd Stanu Cywilnego w Grajewie na podstawie ustaw Prawo o aktach stanu cywilnego, Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Rejestracji stanu cywilnego dokonuje Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego bądź jego zastępca w rejestrze stanu cywilnego, który jest prowadzony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w systemie teleinformatycznym.

Urząd Stanu Cywilnego dokonywał czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dla Miasta oraz Gminy Grajewo.

W 2022 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego rozpoczęto prace remontowo – modernizacyjne mające na celu dostosowanie pomieszczeń USC do aktualnie obowiązujących standardów świadczenia usług dla ludności, które zakończono w 2023 roku.

Statystyka usług z zakresu rejestracji stanu cywilnego w 2022 roku

1. Sporządzanie aktów stanu cywilnego, w tym:	931
1) urodzenia	414
2) małżeństwa	123
3) zgonu	394
2. Transkrypcja zagranicznego aktu	108
3. Sprostowanie i uzupełnienie aktu stanu cywilnego	136
4. Wydawanie zaświadczeń do ślubu konkordatowego	67
5. Udzielanie ślubu cywilnego	29
6. Organizowanie Jubileuszu 50-lecia pożycia małżeńskiego dla małżeństw:	
1) z terenu miasta Grajewo	25 par
2) z terenu gminy Grajewo	9 par
7. Wydawanie decyzji dot. zmiany imienia i nazwiska	10
8. Wydawanie aktów urodzenia dzieci, w tym:	
1) dziewczynki	201
2) chłopcy	213

Najpopularniejsze imiona nadawane w 2022 roku:

- 1) dziewczynki: Wiktoria, Maria, Iga, Zofia, Zuzanna, Marcelina, Kornelia, Kaja,
- 2) chłopcy: Antoni, Aleksander, Nikodem, Szymon, Franciszek, Piotr, Jakub, Michał,
- 3) nietypowe imiona nadane w 2022 roku: Liwia, Larysa, Klementyna, Gaja, Miran, Milan, Jeremi.

II. Budżet miasta

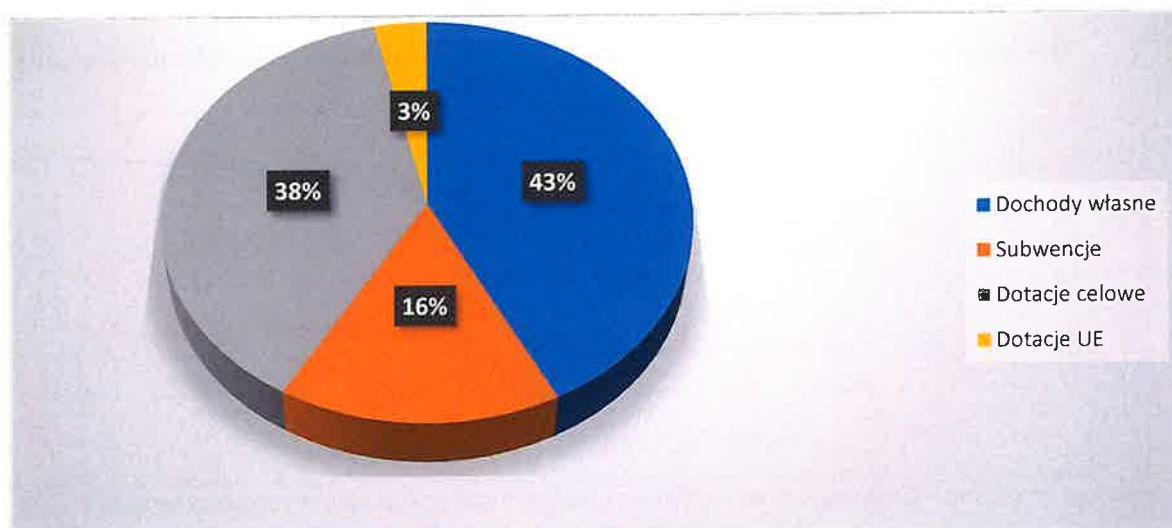
1. Dochody, wydatki, zobowiązania

Budżet Miasta na 2022 rok przyjęty został Uchwałą Nr XXXIX/311/21 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 grudnia 2021 r. Zmiany w budżecie w trakcie analizowanego roku wprowadzone zostały 12 uchwałami Rady Miasta oraz 13 zarządzeniami Burmistrza Miasta.

Budżet Miasta za 2022 r. wykonany został po stronie dochodów w wysokości 129 197 080,37 zł przy zakładanym planie 128 825 285,00 zł, a po stronie wydatków wykonanie wyniosło 130 670 723,14 zł przy zakładanym planie 142 067 528,00 zł. Budżet 2022 roku pozwolił na realizację zaplanowanych zadań. Bez wątpienia pewnym utrudnieniem w realizacji zadań była tocząca się wojna w Ukrainie.

Ostatecznie wykonane dochody osiągnęły poziom 100,29 % planowanych wartości, przy realizacji wydatków na poziomie 91,98 %. Tym samym budżet Miasta Grajewo w 2022 roku zamknął się deficytem w wysokości 1 473 642,77 zł, przy pierwotnie planowanym deficycie 13 242 243,00 zł.

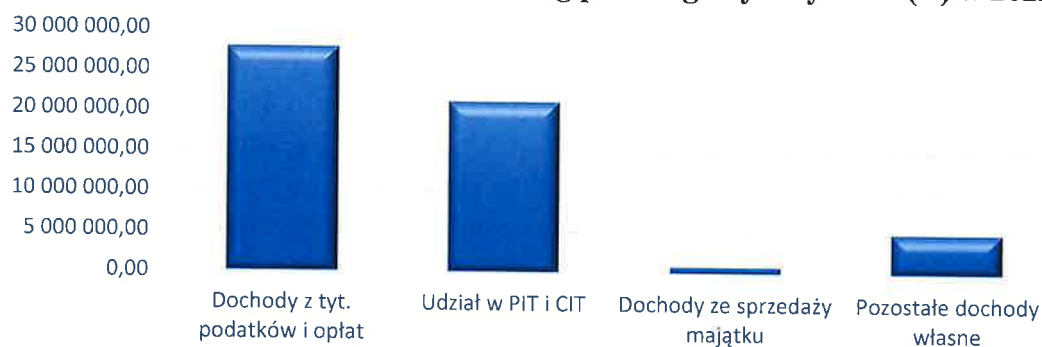
Struktura dochodów budżetowych i ich realizacja wg źródeł pochodzenia w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2022 r.

Dochody własne (czyli takie, na których pozyskanie Miasto ma wpływ, m.in.: podatki lokalne, udziały w podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych, dochody z mienia i wpływy ze sprzedaży usług) stanowiły 43 % dochodów budżetowych ogółem tj. 55 032 198,19 zł. Subwencje i dotacje, czyli transfery bezpośrednie z budżetu państwa, przyniosły budżetowi Miasta odpowiednio 16 % – 20 421 724,00 zł oraz 38 % – 49 251 406,33 zł, dofinansowanie (dotacje) pozyskane w ramach realizowanych projektów stanowiły 3 % – 4 491 751,85 zł. Warto zauważyć, iż w roku 2022 Miasto realizowało wiele projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych, niemniej jednak nie wszystkie dofinansowania wpłynęły na rachunek Miasta. W efekcie w roku 2023 Miasto z budżetu środków europejskich otrzyma 473 794,72 zł tytułem rozliczenia zaangażowanych własnych środków w realizację dotowanych projektów w roku 2022.

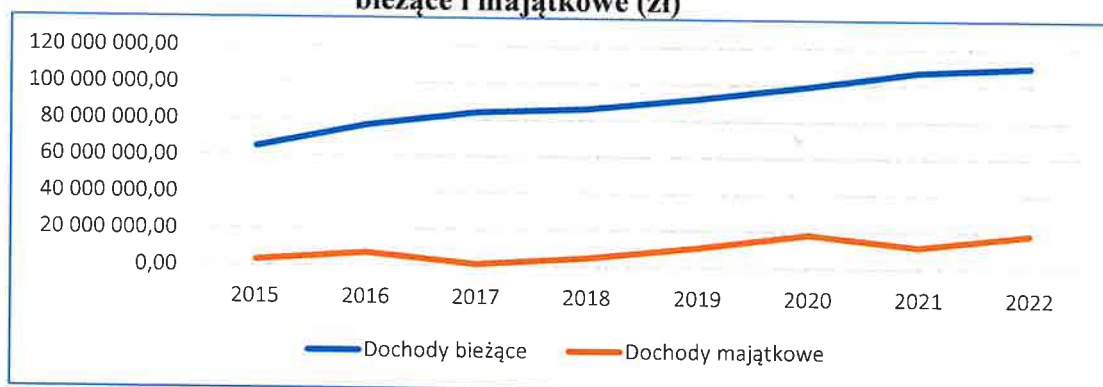
Realizacja dochodów własnych Miasta wg poszczególnych tytułów (zł) w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2022 r.

Największą pozycję dochodów własnych stanowiły dochody z tytułu podatków i opłat, w skład których wchodzi m.in.: podatek od nieruchomości, rolny, leśny, transportowy oraz opłaty lokalne, których realizacja wyniosła 27 969 134,69 zł tj. 21,65 % dochodów ogółem. Drugą, co do wielkości pozycją dochodową są udziały w podatku PIT i CIT, łącznie 21 194 868,11 zł – 16,41 % dochodów ogółem. Dochody ze sprzedaży majątku stanowiły 0,65 % dochodów ogółem tj. 845 575,48 zł oraz pozostałe dochody stanowiące 3,89 % tj. 5 022 619,91 zł.

Dochody Miasta w latach 2015 – 2022, z uwzględnieniem podziału na dochody bieżące i majątkowe (zł)

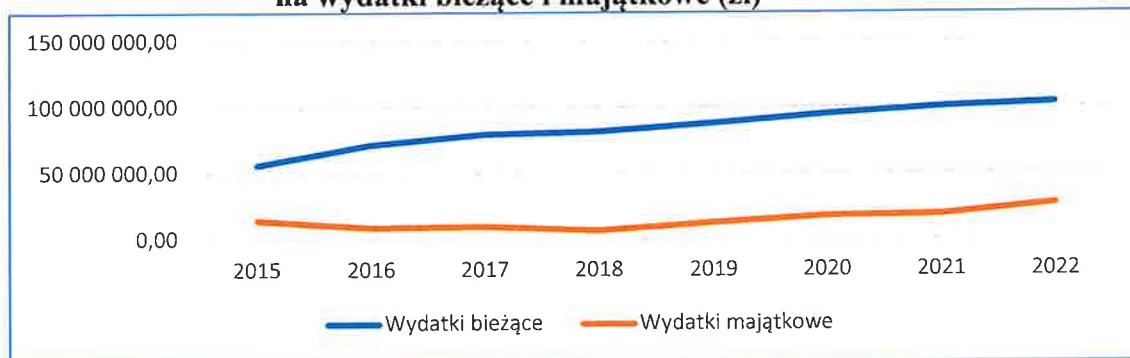
Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo

Dochody bieżące Miasta cechują się trendem rosnącym, z poziomu 65 mln zł w roku 2015 do 110 mln zł w roku 2022, co należy ocenić pozytywnie. Dochody majątkowe w analizowanym okresie cechowały się względnie stałym poziomem, oscylowały w przedziale od 3 do 10 mln zł, wyjątkiem są lata 2020 – 2022. Na wyniku analizowanego okresu zaważyły otrzymane wpływy ze sprzedaży nieruchomości pod zabudowę wielorodzinną oraz otrzymanie zewnętrznych środków finansowych na realizowane zadania inwestycyjne.

Wykonanie wydatków bieżących na koniec 2022 r., ukształtowało się na poziomie – 103 567 323,15 zł, co stanowiło 91,15 % planu, zaś wydatki majątkowe – 27 103 399,99 zł, co stanowiło 95,29 % planu. Realizacja poszczególnych wydatków przedstawiała się następująco:

- 1) wydatki bieżące – przeważająca pozycja wynagrodzenia osobowe i pochodne – 44 338 540,33 zł, świadczenia wypłacane mieszkańcom – 30 473 806,86 zł oraz dotacje na zadania bieżące – 6 683 827,42 zł,
- 2) wydatki majątkowe obejmowały wydatki przeznaczone na inwestycje, zakupy inwestycyjne dokonywane przez jednostki budżetowe Miasta oraz przekazane do realizacji innym jednostkom. Stanowiły one 20,74 % wykonania wydatków ogółem.

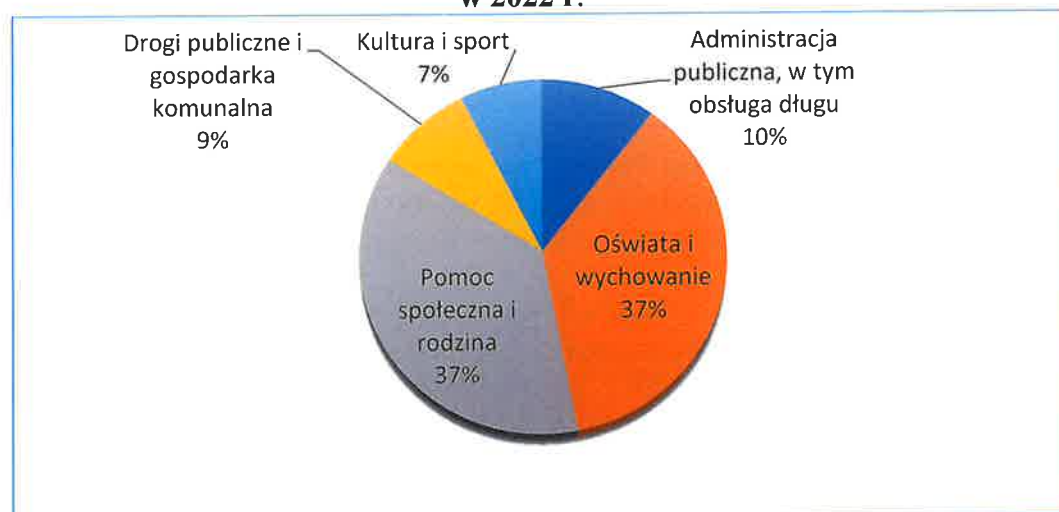
Wydatki Miasta w latach 2015 – 2022 z uwzględnieniem podziału na wydatki bieżące i majątkowe (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo

Wydatki bieżące obejmowały między innymi: wypłatę dodatków mieszkaniowych, wypłatę zasiłków i innych świadczeń socjalnych mieszkańcom Miasta, wypłatę świadczenia wychowawczego (do końca maja 2022 r.), utrzymanie czystości ulic, dróg i posesji miejskich, oświetlenie ulic, usługi remontowe, zakupy materiałów niezaliczonych do zakupów inwestycyjnych, opłaty za media (energię elektryczną, c.o., wodę itp.), usługi pocztowe, telefony, transport, odsetki od kredytów bankowych i obligacji, usługi związane z gospodarką odpadami, koszty poboru podatków i opłat lokalnych i inne koszty bieżące ponoszone przez jednostki budżetowe miasta, a także wynagrodzenia i pochodne, które obejmują wynagrodzenia osobowe pracowników wynikające z umów o pracę, dodatkowe wynagrodzenie roczne (tzw. 13 – tka), składki na ubezpieczenia społeczne oraz na Fundusz Pracy, odpis ZFŚS, PFRON.

Struktura wydatków bieżących w podziale na poszczególne kategorie wydatków w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2022 r.

Miasto najwięcej środków finansowych przeznaczało na zadania z zakresu pomocy społecznej i rodziny, w dużej mierze pozycja ta dotyczyła programu wypłaty świadczeń wychowawczych tzw. 500+ (zadanie realizowane do maja 2022 r.). Należy podkreślić, iż większość zadań z ww. dziedziny finansowana była z dotacji celowej z budżetu państwa. Drugie w kolejności stanowiły wydatki na oświatę i wychowanie. Dział ten stanowił 37 % wszystkich środków pieniężnych (bieżących), którymi dysponowało Miasto. Obie ww. pozycje

stanowiły najpoważniejsze kategorie na liście wydatków bieżących Miasta. Łącznie pochłonęły one 74 % kwoty przeznaczonej na wydatki bieżące Miasta.

W najbliższych latach pozycje te muszą zostać poddane optymalizacji. Z kolei wydatki na administrację publiczną, drogi, gospodarkę komunalną oraz kulturę i sport kształtowały się na bardzo podobnym poziomie tj. około 7 – 10 % wszystkich wydatków bieżących. W roku 2022 istotnie wzrosły koszty obsługi długu, które były skutkiem podnoszenia stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej (organ Narodowego Banku Polskiego).

W roku 2022 r. Miasto poniosło nakłady inwestycyjne na zadania, które szerzej zostały scharakteryzowane w dalszej części Raportu, tj. w rozdziale V - Inwestycje. W analizowanym roku budżetowym Miasto poniosło również wydatki na zakupy inwestycyjne, takie jak:

- 1) zakup gruntów pod drogi publiczne,
- 2) zakup programu komputerowego do ewidencji dróg gminnych na potrzeby Urzędu Miasta,
- 3) zakup programu komputerowego do publikacji i prowadzenia rejestru decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego na potrzeby Urzędu Miasta,
- 4) zakup kserokopiarki wielofunkcyjnej na potrzeby Szkoły Podstawowej nr 4 w Grajewie,
- 5) zakup sprzętu komputerowego w związku z realizacją projektu Cyfrowa Gmina na potrzeby Urzędu Miasta.

W analizowanym roku Miasto udzieliło również dotacji na inwestycje lub zakupy majątkowe, takie jak:

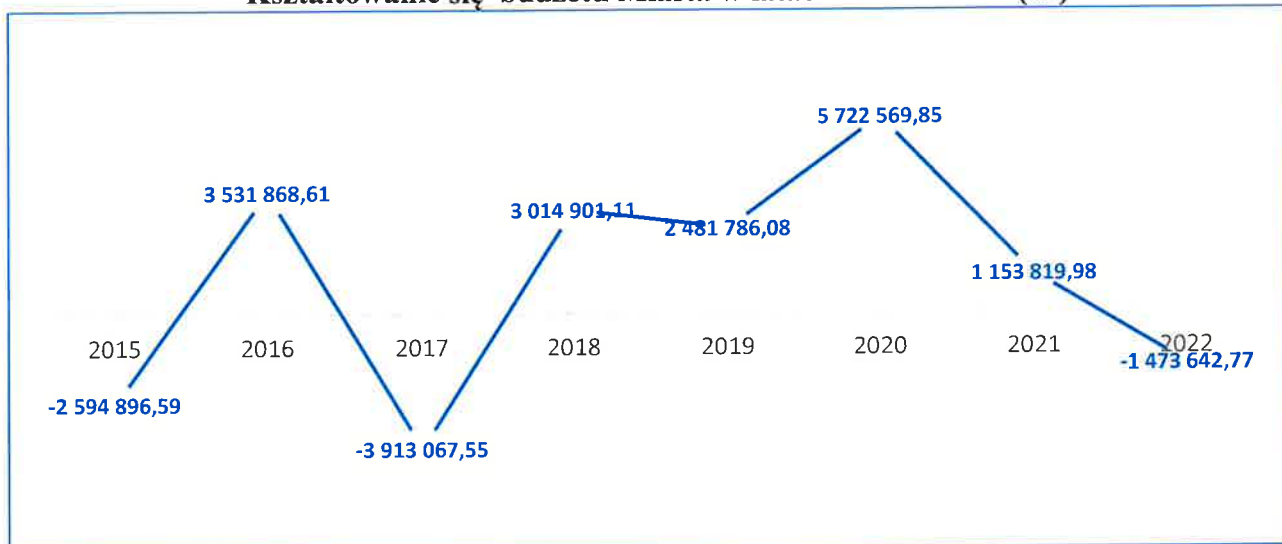
- 1) dotacja celowa dla ZWiK celem realizacji zadania: Budowa sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w ul. św. Jana Pawła II na odcinku od ul. Kościelnej w kierunku ul. Wojska Polskiego oraz Budowa sieci wodociągowej w ul. Geodetów w Grajewie – sięgacz nr 1,
- 2) dotacja celowa dla ZADM celem realizacji zadania: Docieplenie ściany szczytowej budynku mieszkalnego przy ul. Piłsudskiego 7-9 w Grajewie oraz wykonanie bramy wjazdowej przy budynku mieszkalnym przy ul. Traugutta 2 w Grajewie,
- 3) dofinansowanie zakupu nieoznakowanego samochodu służbowego oraz zakup dwóch rowerów elektrycznych z oprzyrządowaniem dla funkcjonariuszy prewencji na potrzeby Komendy Powiatowej Policji w Grajewie,
- 4) dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. Przebudowa pomieszczeń Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie celem zapewnienia prawidłowego działania Stanowiska Kierowania oraz Wydziału Operacyjnego Przeciwdziałającego Zagrożeniom – realizacja zadania na potrzeby Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej,
- 5) dotacja celowa dla Powiatu Grajewskiego z przeznaczeniem dla Szpitala Ogólnego w Grajewie celem zakupu sprzętu medycznego na potrzeby tej jednostki,
- 6) dotacja celowa dla parafii pw. Trójcy Przenajświętszej w Grajewie na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (brama cmentarna),
- 7) dotacja celowa dla mieszkańców Miasta w ramach realizacji projektu: Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Miasta.

Miasto Grajewo w roku 2022 otrzymało również wsparcie ze środków Banku Gospodarstwa Krajowego na sfinansowanie objęcia udziałów w SIM-TBS Spółka z o.o. w Grajewie.

Należy również podkreślić, iż realizacja zadania wybranego przez mieszkańców Miasta w ramach budżetu obywatelskiego na 2022 rok wyniosła 224 187,57 zł. Miasto było jednym z pierwszych samorządów w regionie, które wyszło z inicjatywą wprowadzenia

i sformalizowania Budżetu Obywatelskiego. W 2022 roku zostało zrealizowane w ramach wspomnianego budżetu zadanie: Budowa tężni solankowej w Parku Solidarności w Grajewie.

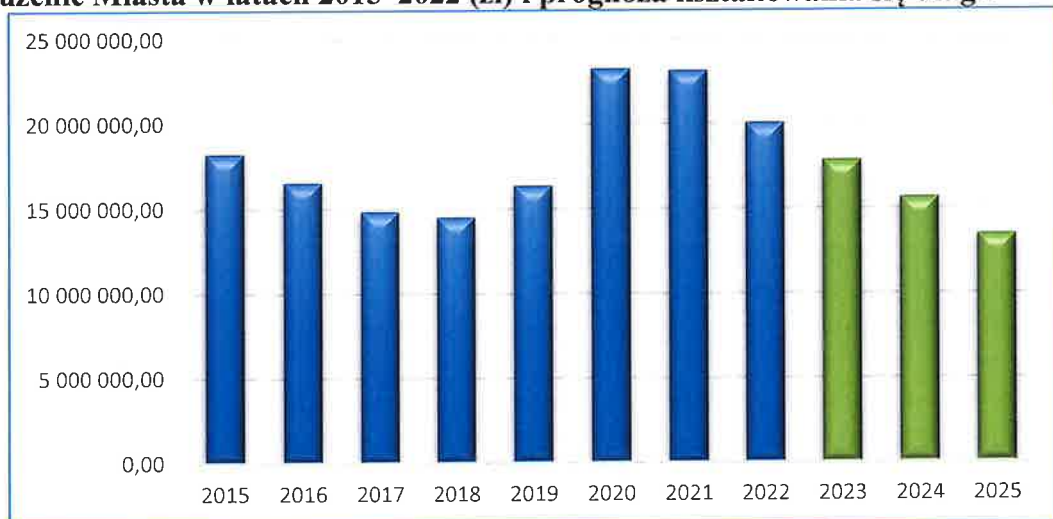
Kształtowanie się budżetu Miasta w latach 2015 – 2022 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo

Nierównowaga budżetowa będąca konsekwencją nadwyżki zrealizowanych wydatków nad wypracowanymi dochodami stanowiła na przestrzeni minionych lat główny powód zadłużania się Miasta. Zaciąganie długu było świadomie realizowaną polityką władz lokalnych chcących osiągnąć założone cele bez ograniczeń w pozostałych sferach działalności oraz bez wzrostu lokalnych podatków i opłat. Należy podkreślić, iż instrumenty dłużne (tj. kredyty oraz wyemitowane papiery wartościowe) spełniały funkcję efektywnych narzędzi w procesie rozwoju i zarządzania Miastem.

Zadłużenie Miasta w latach 2015–2022 (zł) i prognoza kształtowania się długu do 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo

Stan zobowiązań Miasta z tytułu zaciągniętych kredytów i emisji obligacji na koniec 2015 r. wynosił 18,2 mln zł, natomiast na koniec 2022 r. – 20,0 mln zł, co oznacza zwiększenie o kwotę 1,8 mln zł. Wspomniana kwota jest związana ze skalą działań inwestycyjnych, która wymaga chociażby zapewnienia przez Miasto wkładu własnego do wielu zadań realizowanych

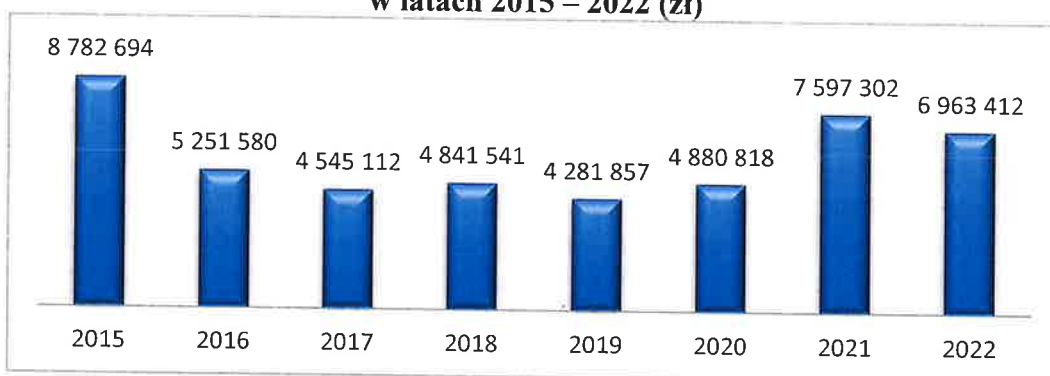
z udziałem środków zewnętrznych, w tym głównie środków pieniężnych pozyskanych z Unii Europejskiej.

W 2022 r. zadłużenie Miasta zmalało w stosunku do roku poprzedniego o 3,0 mln zł, co było efektem spłaty kolejnej raty kredytu długoterminowego zaciągniętego w latach ubiegłych oraz przyspieszeniem wykupu obligacji wyemitowanych w 2020 r. Podjęte działania były reakcją na nagły wzrost kosztów obsługi długu, które były skutkiem podnoszenia stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej.

W tym miejscu warto podkreślić, iż wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił 5,76 % i spełniał warunek określony w ww. przepisie, tj. nie przekraczał dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań wynoszącego 15,49 %.

Również, wynik budżetu z działalności operacyjnej (bieżącej) jest pozycją istotną w związku z art. 242 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Wynik operacyjny. Dochody bieżące – wydatki bieżące Miasta w latach 2015 – 2022 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo

W najbliższych latach działania Miasta będą koncentrowały się na ograniczaniu wydatków bieżących jednostek budżetowych. Działania tego typu będą pomagać w budowaniu pozytywnej relacji między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi Miasta. Tym bardziej, że rok 2023 będzie dla Miasta bardzo trudny pod względem finansowym. Jednoczesny spadek dochodów (między innymi w wyniku zmian w przepisach podatkowych, takich jak zmiana stawki PIT) i wzrost wydatków (m.in. w związku ze znaczącymi podwyżkami cen energii elektrycznej, istotny wzrost inflacji, stóp procentowych) sprawiają, że Miasto zmuszone jest do poszukiwania oszczędności.

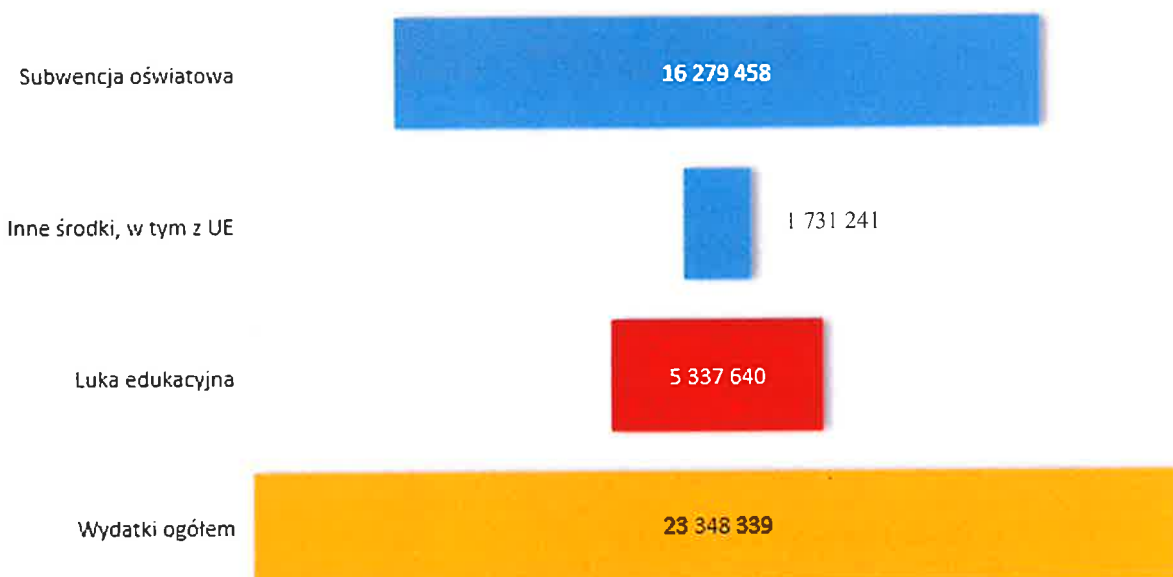
Stan mienia komunalnego Miasta, czyli prawa własności oraz inne prawa majątkowe, w tym w szczególności ograniczone prawa rzeczowe, użytkowania wieczystego, wierzytelności, udziałów w spółkach czy akcji, w Raporcie zostanie tylko zasygnalizowany. Szczegóły dotyczące majątku Miasta, zmiany w nim zachodzące czy dochody uzyskane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych zostały uwzględnione w informacji o stanie mienia komunalnego Miasta za 2022 rok. Wartość mienia komunalnego Miasta Grajewo, na dzień 31 grudnia 2022 roku, opiewała na kwotę 303 060 477,52 zł brutto, w tym 59 399 603,26 zł (majątek trwały w spółkach prawa handlowego i samorządowych instytucjach kultury).

2. Finansowanie zadań oświatowych

Oświata finansowana była głównie ze środków budżetu państwa transferowanych do Miasta w formie subwencji i dotacji. Niedostatek środków z budżetu państwa samorząd uzupełniał z zasobów własnych oraz ze źródeł funduszy Unii Europejskiej, różnych fundacji itp. Wielkość subwencji oświatowej ustalana jest według algorytmu przyjmowanego dla konkretnego roku i dzielona między jednostki samorządu terytorialnego według liczby uczniów. Przy naliczaniu subwencji brany jest pod uwagę stopień awansu zawodowego nauczycieli, liczba uczniów niepełnosprawnych, typ szkoły itp.

Zadania edukacyjne nie są „zadaniami własnymi” w normalnym tego słowa znaczeniu. Miasto nie ma wpływu na zasadniczą dla szkolnych finansów sprawę podstawowych zarobków nauczycieli. Natomiast przyznawana subwencja nie odzwierciedla faktycznych kosztów oświaty.

Finansowanie szkół Miasta w roku 2022 (zł)

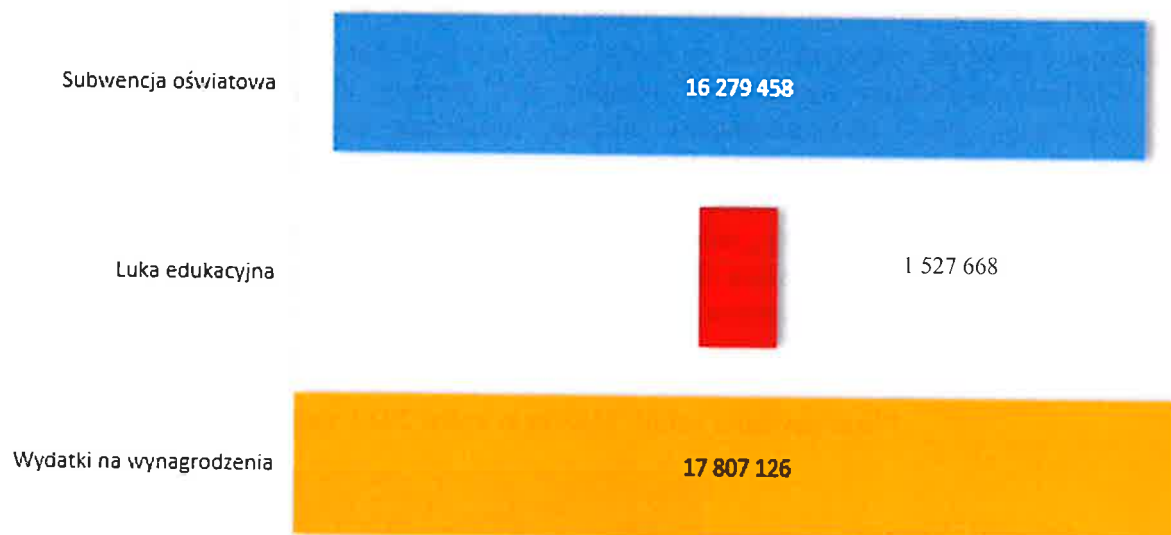

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2022 r.

W 2022 roku „luka edukacyjna”, którą Miasto musiało pokryć z innych źródeł (przede wszystkim udziałami w podatkach PIT i CIT) stanowiła 22,86% ogółu wydatków przeznaczonych na utrzymanie szkół miejskich.

W ciągu ostatnich lat dynamicznie pogłębiła się luka pomiędzy kwotą subwencji oświatowej a wydatkami bieżącymi w obszarze oświaty. Jest to efekt między innymi braku wystarczających środków na przeprowadzenie reformy systemu oświaty, finansowania przez samorządy w ramach środków własnych podwyżek ustawowych oraz niedoszacowania kwot subwencji oświatowej. Subwencja oświatowa nie pokrywa minimalnych kosztów funkcjonowania szkół, nie wystarcza nawet na wynagrodzenia i pochodne dla pracowników sektora oświaty. W pewien sposób została zachwiana zasada, że środki pieniężne z budżetu państwa pokrywają wynagrodzenia, całą resztę finansuje samorząd z innych dochodów.

Finansowanie wynagrodzeń i pochodnych w szkołach podstawowych w Mieście w roku 2022 (zł) (bez świetlic szkolnych, stołówek, specjalnej organizacji nauki)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2022 r.

Reasumując Miasto dopłaciło do oświaty (szkół), w roku 2022 – 5,3 mln zł. Część z tych dodatkowych nakładów trafia na podniesienie minimalnych standardów. Wydaje się, że nie można wyciągać jednoznacznych wniosków z powyższego. To, że Miasto dopłaca do subwencji oświatowej, to dowód na wyrównywanie niedostatków transferu z budżetu państwa, ale również argument do stopniowej potrzeby restrukturyzacji sieci oświatowej i dostosowanie jej do trendów demograficznych.

Nieperiodyczne zdarzenia mające wpływ na budżet Miasta w 2022 roku

1. Dodatkowe dochody z PIT

W 2022 r. Miasto otrzymało dodatkowe dochody z tytułu udziału we wpływach z PIT w kwocie 2 888 418,57 zł. Przekazana kwota składała się z dwóch składowych. Pierwsza – nawiązuje do wysokości części rozwojowej subwencji, która zostałaby przekazana Miastu w roku 2023. Środki z tej kwoty ustalane są proporcjonalnie do wysokości dochodów z tytułu udziału we wpływach z PIT planowanych na rok 2023. Druga kwota składowa została rozdzielona na części przysługujące poszczególnym JST do wysokości udziału planowanych na rok 2023 dochodów z tytułu udziałów we wpływach z PIT.

Otrzymane środki stanowiły znaczące wsparcie w realizacji zadań własnych Grajewa. Miasto otrzymane środki przeznaczyło zarówno na wydatki bieżące jak i na inwestycje. Co ważne, przy ww. środkach zastosowano rozwiązanie obligujące Miasto do przeznaczenia w latach 2022 – 2025 nie mniej niż 15 % owych dodatkowych dochodów na zadania zmierzające do poprawy efektywności energetycznej oraz ograniczenia kosztów zakupu ciepła ponoszonych przez odbiorców.

Z uwagi na powyższe Miasto w roku 2023 nie otrzyma części rozwojowej subwencji ogólnej. Stanowi o tym dodany art. 70l ustawy o dochodach JST. Nie została ona zaplanowana w ustawie budżetowej na rok 2023.

2. Dodatek osłonowy

Pogarszająca się sytuacja finansowa gospodarstw domowych, wynikająca ze wzrostu cen oraz rosnącej w szybkim tempie inflacji, stanowiła przesłankę przyjęcia przez rząd pakietu

przepisów mających zmniejszyć obciążenia ekonomiczne obywateli (tzw. tarcza antyinflacyjna). Jeden z elementów tej tarczy stanowi ustawa o dodatku osłonowym.

Dodatek osłonowy to świadczenie pieniężne, którego celem jest zrekompensowanie rosnących cen nośników energii (gaz, prąd) oraz produktów żywnościowych. Wspomniany dodatek przysługuje osobom w gospodarstwie domowym (wieloosobowym lub jednoosobowym), w którym przeciętny miesięczny dochód nie przekracza określonych kwot. Zasady i tryb przyznawania oraz ustalania i wypłaty dodatku osłonowego regulują przepisy ustawy o dodatku osłonowym. Wymieniona ustawa weszła w życie 4 stycznia 2022 r.

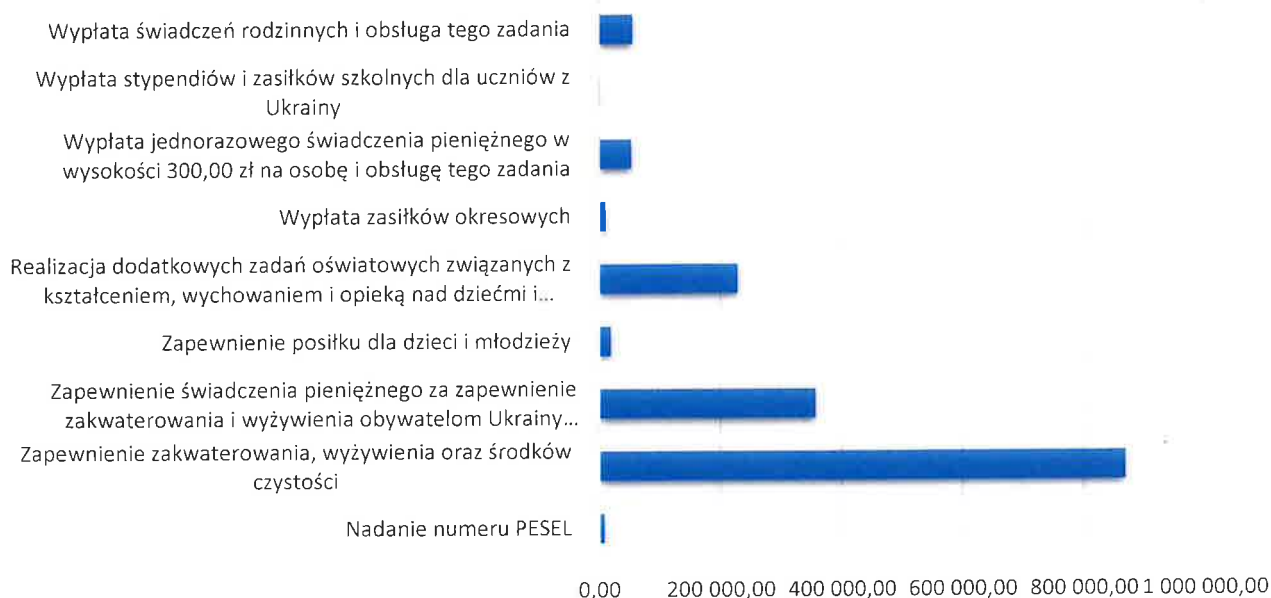
W celu uzyskania dodatku należało złożyć wniosek w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy. W Mieście realizacja ustawy o dodatku osłonowym została przypisana Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Grajewie. Ostatecznie MOPS wypłacił 3 089 dodatków osłonowych na łączną kwotę 1 901 531,20 zł. Ustawa przewidywała pokrycie kosztów obsługi realizowanego zadania, które łącznie wyniosły 38 030,62 zł. Zadanie było finansowane dotacją celową z budżetu państwa.

3. Zadanie realizowane ze środków Funduszu Pomocy dla Ukrainy

Atak Rosji na Ukrainę w lutym 2022 roku to wydarzenie bezprecedensowe w historii Europy od zakończenia II wojny światowej. Codziennie wiele osób – w szczególności kobiety i dzieci – uciekło w poszukiwaniu bezpiecznego schronienia, znajdując je przede wszystkim w Polsce. Polski rząd przygotował specjalną ustawę, która umożliwia legalny pobyt Ukraińców w Polsce. Mogą oni np. podjąć pracę, skorzystać z bezpłatnej opieki zdrowotnej czy kontynuować naukę i edukację. W ramach ustawy powstał również specjalny Fundusz Pomocy, którego celem jest wsparcie działań pomocowych.

Fundusz Pomocy został utworzony na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, aby zapobiec kryzysowi humanitarnemu spowodowanemu inwazją Rosji na Ukrainę. Fundusz zapewnia finansowanie i współfinansowanie wsparcia dla Ukrainy, w szczególności dla obywateli Ukrainy dotkniętych konfliktem zbrojnym. Zadania finansowane z Funduszu mogą być realizowane zarówno na terenie Polski, jak i poza jej granicami.

Poniższy wykres prezentuje szczegółową informację o wykonaniu planu finansowego rachunku środków Funduszu Pomocy dla Ukrainy. Łącznie Miasto wydało 1 608 361,69 zł środków Funduszu Pomocy na pomoc obywatelom Ukrainy.

Miasto wykonało i nadal wykonuje szereg zadań w kluczowych obszarach dotyczących pomocy uchodźcom z Ukrainy. Wspiera również działania oddolne, inicjatywy związane ze zbiórkami darów, zarówno dla uchodźców, jak i dla osób, które pozostały w Ukrainie.

4. Dystrybucja węgla

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych gmina zainteresowana dystrybucją węgla wśród mieszkańców przystępowała do systemu w ciągu trzech dni roboczych od dnia wejścia w życie tej ustawy. Następowo to poprzez opublikowanie na stronie internetowej Miasta oraz w BIP informacji o przystąpieniu do zakupu tego paliwa stałego. Udział w programie zakupu węgla nie był dla gmin obowiązkowy.

Ww. ustawa przewidywała, że jst będą kupować węgiel od importerów za nie więcej niż 1,5 tys. zł za tonę. Cena nie uwzględniała kosztów transportu. Następnie jst sprzedawały węgiel mieszkańcom w cenie nie wyższej niż 2 tys. zł za tonę. Grajewo w roku 2022 kupowało węgiel za 1,5 tys. zł/1t, zaś sprzedawało za 2 tys. zł/1t, różnicę w kwocie 500,00 zł przeznaczało na transport węgla na miejsce składowania oraz na koszty obsługi składu węgla. W efekcie w roku 2022 Grajewo:

- 1) zakupiło 211,52 ton węgla za łączną kwotę 317 279,43 zł (faktury zakupu nie zostały opłacone w roku 2022 ponieważ dotarły do siedziby Urzędu w roku 2023),
- 2) poniosło koszty transportu węgla na miejsce składowania oraz koszty obsługi składu węgla na łączną kwotę 60 005,08 zł (zapłacono w roku 2022 kwotę 48 643,48 zł, pozostałe faktury dotarły do Urzędu w roku 2023),
- 3) sprzedało 139,5 ton węgla za łączną kwotę 279 000,00 zł.

Rozliczenie kasowe dystrybucji węgla na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawia się następująco: 279 000,00 zł (dochody) – 48 643,48 zł (wydatki) = 230 356,52 zł (środki z których w roku 2023 Miasto opłaci faktury za zakupiony węgiel oraz pokryje koszty transportu węgla na miejsce składowania oraz koszty obsługi składu węgla).

Dane dotycząca stanu finansów Miasta sporządzone zostały w oparciu o sprawozdania budżetowe; sprawozdanie z wykonania budżetu miasta, sprawozdanie o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, sprawozdanie z wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury oraz informację o stanie mienia komunalnego miasta za 2022 rok.

III. Ochrona środowiska przyrodniczego i gospodarka komunalna

1. Realizacja przyjętych Uchwałami Rady Miasta programów i strategii

- 1) Uchwała Nr XXIX/240/21 Rady Miasta Grajewo z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu „Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Grajewo na lata 2021-2036”.

Uchwała wskazała działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Miastu oraz przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie poszczególnych nośników energii przez odbiorców. W uchwale dokonano:

- a) oceny stanu aktualnego i przewidywanych zmian w zaopatrzeniu Grajewo w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,

- b) wytyczono przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych,
- c) określono możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w instalacjach odnawialnych źródeł energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych,
- d) określono możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej,
- e) określono zakres współpracy z innymi gminami.

Zapotrzebowanie na ciepło w Mieście było realizowane za pomocą:

- a) sieci ciepłowniczej, która obejmuje ponad 60% obszaru Miasta,
- b) lokalnych kotłowni, głównie zakładowych opalanych różnymi paliwami (węgiel, oleje opałowe, gaz ziemny, biomasa itd.),
- c) indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, koks, drewno), paliwa ciekłe i gazowe (olej opałowy, gaz ziemny, gaz płynny LPG) oraz elektryczne urządzenia grzewcze.

Głównymi dostawcami ciepła na terenie Miasta są Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Grajewie oraz małe indywidualne kotłownie w prywatnych budynkach mieszkalnych i lokalach użytkowych.

Na terenie Grajewa działalność w zakresie dystrybucji energii elektrycznej prowadziła PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok.

Odbiorcy z terenu Miasta zasilani byli w energię elektryczną liniami SN-15 kV wyprowadzanymi ze stacji 110/15 kV Grajewo 1 i Grajewo 2, zlokalizowanych na terenie Miasta. Powyższe stacje transformatorowe połączone są z systemem elektroenergetycznym liniami 110 kV.

Miasto było także zaopatrywane w gaz ziemny sieciowy. Istnieje również dobre zaopatrzenie w gaz propan-butan w butlach.

W czerwcu 2017 r. Miasto podpisało umowę na wybudowanie stacji LNG oraz ponad 5 km sieci dystrybucyjnej. Do chwili obecnej wybudowano stację regazyfikacji gazu oraz około 8 km sieci gazowej. Gaz do stacji regazyfikacji jest dowożony cysternami, a następnie po przetworzeniu trafia do odbiorców. W przyszłości zasilanie Miasta w gaz ziemny planowane jest w sposób liniowy, z projektowanego obecnie gazociągu Polska-Litwa. Od października 2018 r. w Grajewie funkcjonuje sieć gazowa, sieć magistralna łączy strefę przemysłową z częścią miasta, od której będą doprowadzone przyłącza. Pierwsze przyłącza do prywatnych gospodarstw zostały zainstalowane w 2018 roku. W I etapie główną nitkę poprowadzono m.in. przez ul.: Ekologiczną, Konstytucji 3 Maja, część ul. Wojska Polskiego, ulicami Przemysłową, Cmentarną, Sportową, Elewatorską, Magazynową oraz Robotniczą. W II etapie wykonano sieć w ulicach na os. Jana Pawła II.

Paliwo gazowe jest rozprowadzane na obszarze kraju za pośrednictwem sieci gazociągów przesyłowych eksploatowanych przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA. Funkcję operatora systemu dystrybucyjnego gazowego pełni na obszarze Grajewa Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Natomiast wiodącym sprzedawcą gazu jest PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.

- 2) Uchwała Nr XXI/176/20 Rady Miasta Grajewo z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla Miasta Grajewo na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 -2027.

Na podstawie analizy stanu środowiska przyrodniczego i przewidywanych kierunków rozwoju opracowano Program jego ochrony. Realizacja Programu ma na celu zachowanie

najcenniejszych elementów środowiska i poprawę jego stanu. Wyznaczono główne obszary interwencji, w tym:

- a) ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu,
- b) ochronę przed hałasem,
- c) ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- d) poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochronę przed powodzią,
- e) zrównoważenie gospodarki wodno – ściekowej,
- f) ochronę zasobów kopalin,
- g) ochronę powierzchni ziemi i gleb,
- h) racjonalną gospodarkę odpadami,
- i) ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- j) zapobieganie poważnym awariom przemysłowym.

W przyjętym Programie określono:

- a) strategię ochrony i poprawy stanu środowiska, w tym główne cele,
- b) działania inwestycyjne i pozainwestycyjne ustalone w ramach każdego z wyznaczonych celów średniookresowych lub długookresowych, według stopnia ważności dla realizacji Programu,
- c) zasady zarządzania Programem, w tym działania kontrolne,
- d) koszty i źródła finansowania Programu (środki niezbędne do osiągnięcia założonych celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe).

Najważniejsze problemy dla Miasta wynikające z analizy stanu i zagrożeń środowiska dotyczą:

- a) wymiany źródeł ogrzewania, wprowadzania energii odnawialnej, modernizacji systemu komunikacyjnego w celu poprawy jakości powietrza i poprawy stanu środowiska w całym Mieście,
- b) modernizacji oraz budowy ciągów komunikacyjnych i lokowania działalności gospodarczej we właściwych miejscach w celu ochrony mieszkańców przed ponadnormatywną emisją hałasu,
- c) rozbudowy systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w związku z ciągłym dostosowywaniem warunków lokalnych do przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- d) rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w celu poprawy jakości wód płynących,
- e) modernizacji i przebudowy oczyszczalni ścieków.

Wskazane w Programie obszary interwencji, a w ich ramach działania, jakie należy podjąć w zakresie ochrony środowiska na terenie Grajewa, stanowią podstawę dla planowania konkretnych inwestycji i przedsięwzięć na przyszłe lata.

- 3) Uchwała Nr XXV/206/20 Rady Miasta Grajewa z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Grajewa na lata 2021 – 2025.

W Programie określono:

- a) prognozę wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego Miasta z podziałem na lokale socjalne, pomieszczenia tymczasowe i pozostałe lokale mieszkalne,
- b) potrzeby oraz plan remontów i modernizacji, wynikający ze stanu technicznego budynków,
- c) planowaną sprzedaż lokali,
- d) zasady polityki czynszowej i obniżki czynszu,

- e) sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami, wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy,
- f) wysokość wydatków i źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej,
- g) działania mające na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

W Programie przyjęto do realizacji następujące zadania:

- a) zmniejszenie komunalnych zasobów mieszkaniowych poprzez sprzedaż 40 lokali mieszkalnych oraz dokonanie wyburzeń 9 budynków mieszających 29 lokali mieszkalnych,
- b) budowę budynku mieszkalnego o pow. ok. 1400 m² i 32 lokalach mieszkalnych,
- c) wykonywanie remontów głównych w budynkach zasobu mieszkaniowego,
- d) modernizację obiektów i instalacji w budynkach zasobu komunalnego,
- e) wykonanie remontów zapobiegawczych oraz modernizację obiektów oraz urządzeń technicznych budynków,
- f) inspirowanie remontów w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.

Na koniec 2022 roku stan zasobu komunalnego wynosił:

- a) liczba lokali mieszkalnych – 541,
  - b) liczba budynków komunalnych – 44,
  - c) lokale objęte najmem socjalnym – 57.
- 4) Uchwała Nr XL/314/22 Rady Miasta Grajewo z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Grajewo w 2022 r.
- W Programie przyjęto do realizacji następujące zadania:
- a) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
  - b) odławianie bezdomnych zwierząt,
  - c) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
  - d) obowiązkową sterylizację i kastrację zwierząt w schronisku dla zwierząt,
  - e) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
  - f) usypianie ślepych miotów,
  - g) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich (w razie potrzeby),
  - h) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
  - i) sterylizację i kastrację zwierząt.

W celu realizacji Programu zawarto umowy:

- a) z właścicielem firmy GREEN HOUSE, prowadzącym schronisko zwierząt w m. Krzeczkowo, na odławianie i utrzymywanie bezpańskich psów z terenu Miasta. Na ten cel wydatkowano kwotę 222.310,00 zł. Wykonawca umowy odłowił 5 psów, przekazał do adopcji 19 psów; wszystkie odłowione psy zostały poddane sterylizacji lub kastracji. Na koniec 2022 roku w schronisku przebywało 19 psów z terenu Miasta,
  - b) z właścicielem gospodarstwa rolnego w Grajewie na zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich, które zostały odebrane lub uciekły właścicielom,
  - c) na usługi weterynaryjne (leczenie psów i kotów) za kwotę 14.960,00 zł,
  - d) na sterylizację kotek i kastrację kotów wolnożyjących (43 szt.) za kwotę 9.040,00 zł.
- Na usługi sterylizacji i kastracji 33 psów i 13 kotów posiadających właścicieli wydatkowano kwotę 3.975,00 zł (Miasto opłaciło 35% wartości usługi).

2. Stan realizacji innych Uchwał Rady Miasta Grajewo podjętych w 2022 r.

- 1) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr XL/315/22 z dnia 2022-01-26 w sprawie określenia stawki dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego Miasta
W uchwale określono stawkę dotacji przedmiotowej dla Zakładu Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie w wysokości 1,47 zł od 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego Miasta. Uchwała jest realizowana na bieżąco.
- 2) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr XLI/323/22 z dnia 2022-02-23 w sprawie wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników oraz ustalenia regulaminu określającego zasady tego handlu na terenie Miasta Grajewo
Uchwałą wyznaczono teren Targowiska Miejskiego przy ul. Dwornej w Grajewie do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników.
- 3) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr XLII/332/22 z dnia 2022-03-30 w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz ustalenia stawki opłaty za pojemniki
Uchwałą postanowiono o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz ustalono stawki opłaty za pojemniki.
- 4) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr XLII/333/22 z dnia 2022-03-30 zmieniająca uchwałę w sprawie określenia stawki dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego Miasta
Uchwałą zmieniono stawkę dotacji przedmiotowej dla Zakładu Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie z wysokości 1,47 zł na 1,60 zł od 1m² powierzchni użytkowej zasobu mieszkalnego Miasta.
- 5) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr XLII/331/22 z dnia 2022-03-30 w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Grajewo
Uchwałą ustalono regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta.
- 6) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr XLIII/338/22 z dnia 2022-04-27 w sprawie sposobu załatwienia petycji wniesionej do Rady Miasta
Uchwałą załatwiono petycję dotyczącą zmian programów ochrony powietrza wniesioną do Urzędu Miasta Grajewo przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kominki i Piece.
- 7) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr XLIII/339/22 z dnia 2022-04-27 w sprawie sposobu załatwienia petycji wniesionej do Rady Miasta
Uchwałą załatwiono petycję dotyczącą zmian programów ochrony powietrza wniesioną do Urzędu Miasta Grajewo przez Cech Zdunów Polskich.
- 8) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr XLVII/362/22 z dnia 2022-08-31 zmieniająca uchwałę w sprawie określenia stawki dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego Miasta
Uchwałą zmieniono stawkę dotacji przedmiotowej dla Zakładu Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie do wysokości 1,66 zł od 1m² powierzchni użytkowej zasobu mieszkalnego miasta.
- 9) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr XLVII/363/22 z dnia 2022-08-31 w sprawie przyjęcia zasad i trybu postępowania przy udzielaniu spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Miasta Grajewo, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania
Uchwałą ustalono zasady i tryb postępowania przy udzielaniu spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Miasta, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania.
- 10) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr XLIX/380/22 z dnia 2022-10-26 w sprawie sposobu rozpatrzenia wniosku wniesionego do Rady Miasta
Uchwałą załatwiono wniosek w sprawie projektu linii E 75 na odcinku Białystok – Ełk.

- 11) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr XLIX/381/22 z dnia 2022-10-26 w sprawie wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części na terenie Miasta Grajewo

Uchwałą określono wymagania jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części na terenie Miasta.

- 12) Uchwała Rady Miasta Grajewo Nr LI/393/22 z dnia 2022-11-30 w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Miasta Grajewo

Uchwałą określono wymagania jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Miasta.

3. Infrastruktura i obiekty miejskie

1. Drogi gminne i drogi wewnętrzne stanowiące własność Miasta

Na terenie Miasta urządzonych jest 125 dróg kategorii dróg gminnych. Długość dróg publicznych wynosi 53,3 km, w tym:

- a) o nawierzchni bitumicznej – 28,5 km (53,6%),
- b) o nawierzchni betonowej – 1,3 km (2,4%),
- c) o nawierzchni z kostki brukowej – 13,2 km (24,8%),
- d) o nawierzchni gruntowo-żwirowej – 9,7 km (18,1%),
- e) o nawierzchni tłuczniowej – 0,6 km (1,1%).

Drogi o nawierzchni z kostki brukowej stanowiły na początku 2022 roku 23,4 % wszystkich dróg, a pod koniec roku 24,8 %. Różnica wynika ze zmiany rodzaju nawierzchni jezdni na ulicy Geodetów i w rejonie Placu Niepodległości. Przed przebudową ulice miały nawierzchnię gruntowo-żwirową.

Na terenie Miasta wyznaczono lokalizacje 29 przystanków autobusowych, w tym 24 przystanki w zarządzie Miasta.

Powierzchnia chodników i ścieżek rowerowych – 91.348 m².

Długość ścieżek rowerowych na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 6,48 km. W 2022 roku nie wybudowano żadnych ścieżek rowerowych.

Na terenie Miasta istnieje ok. 90 odcinków dróg wewnętrznych o długości 25 km.

Zakres i koszty prac wykonanych w ramach bieżącego utrzymania dróg i placów Miasta w 2022 r.

Lp.	Nazwa zadania	Wykaz prac	Poniesione koszty
Bieżące utrzymanie dróg i placów			
1.	remonty częściowe nawierzchni bitumicznych jezdni ulic	wykonane przez PUK Sp. z o.o. z Grajewa	wartość zadania 76.245,18 zł
2.	remonty i profilowanie nawierzchni dróg gruntowych	wykonane przez firmę „Usługi Ziemi i Melioracyjne” Piotr Mioduszeński z Grajewa oraz	wartość zadania 143.987,85 zł

		przez Wynajem Sprzętu Budowlanego MARPO Mariusz Buziewicz z Popowa	
3.	naprawy i uzupełnienia oznakowania drogowego i infrastruktury drogowej	wykonane przez firmę PUK Sp. z o.o. z Grajewa	wartość zadania 113.037,24 zł
4.	wykonanie wyniesionego przejścia dla pieszych w ul. Ekologicznej	wykonanie przez firmę PUK Sp. z o.o. z Grajewa	wartość zadania 7.995,00 zł
5.	Zakup wiaty przystankowej	Zakład Wielobranżowy SOPEL Białe Błota	wartość zadania 8.979,00 zł
6.	remont drogi gruntowej ul. Sadowej	wykonany przez Wynajem Sprzętu Budowlanego MARPO Mariusz Buziewicz z Popowa	wartość zadania 25.737,75 zł
7.	odnowienie malowania przejść dla pieszych i linii segregacyjnych na jezdniach ulic miejskich	wykonane przez firmę ROAD COLOR z m. Łumbie	wartość zadania 48.743,02 zł
8.	utrzymanie czystości na ulicach w 2022r., w tym mechaniczne zamykanie nawierzchni jezdni ulic i oczyszczania chodników oraz akcja zimowego utrzymania jezdni ulic i chodników w mieście	Usługę wykonywało PUK Sp. z o.o. z Grajewa	wartość zadania 652.064,00 zł

2. Oświetlenie uliczne

Na terenie Miasta funkcjonuje instalacja oświetlenia ulicznego, w której skład wchodzi 1973 punkty świetlne, które usytuowane są w pasach dróg publicznych i na terenach stanowiących własność Miasta.

W 2020 roku podpisano umowę z firmą LUG Light Factory Sp. z o.o. z Zielonej Góry na realizację zadania pn: „Modernizacja oświetlenia ulicznego w Mieście Grajewo”. Łącznie zainstalowano 51 szt. nowych skrzynek oświetleniowych i 1788 szt. opraw LEDowych różnych mocy wyposażonych w system redukcji mocy pozwalający na sterowanie mocą i czasem świecenia opraw. Moc elektryczna systemu oświetlenia ulicznego została zmniejszona z 226,238kW do 46,129kW, co prognozuje zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o 1229 MWh/rok.

Główne zadania wykonane w ramach zapewnienia oświetlenia ulic i placów w Mieście w 2022 roku

Lp.	Nazwa zadania	Wykaz prac	Poniesione koszty
Zapewnienie oświetlenie ulic i placów			
1.	konserwacja oraz naprawy sieci energetycznej i instalacji oświetleniowej	wykonywane przez Elektro Instal Wojciech Płochocki z Grajewa	wartość zadania 27.168,01 zł
2.	opłaty za przesył energii elektrycznej		124.328,87 zł
3.	zakup energii elektrycznej		135.260,03 zł

4.	Wykonanie oświetlenia skweru przy ul. Koszarowej	wykonane przez Eco House z Warszawy	wartość zadania 9.307,05 zł
5.	Remont linii oświetleniowej na drodze wewnętrznej – sięgacz przy budynku sądu	wykonane przez Eco House z Warszawy	wartość zadania 17.091,03 zł

3. Tereny zieleni miejskiej

Na terenie Miasta położone są następujące parki :

a) „Solidarności” pomiędzy ulicami: Konstytucji 3 Maja, Łazienną, Dolną i Koszarową,

b) „Wolności” przy ul. Strażackiej,

oraz tereny rekreacyjne i zieleni miejskiej:

– przy ul. Mickiewicza, Popiełuszki i Nowickiego,

– na Placu Niepodległości,

– przy ul. Wojska Polskiego,

– przy ul. Rtm. Konopki, ul. Legionistów i siedzibie Grajewskiej Izby Historycznej,

– przy ul. Ekologicznej, – przy ul. Tabortowskiego.

Ogólna powierzchnia terenów zieleni miejskiej wynosi ok. 31 ha.

Główne zadania wykonane w ramach utrzymania zieleni w Mieście w 2022 r.:

Lp.	Nazwa zadania	Wykaz prac	Poniesione koszty
Utrzymanie zieleni miejskiej			
1.	bieżące utrzymanie i konserwację terenów urządzonej zieleni miejskiej	usługę wykonywało Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. z Grajewa	wartość zadania 633.040,79 zł
2.	zakup 9.650 sadzonek kwiatów do założenia rabat kwiatowych	Nasadzenia na Placu Niepodległości, przy ul. Wojska Polskiego, ul. Mickiewicza, ul. Nowickiego, przed Urzędem Miasta oraz na os. Centrum	wartość zadania 15.259,86 zł
3.	zakup sadzonek drzew – 93 szt.	nasadzeń dokonano m. in. w ul. Pułaskiego, Dwornej, os. Tysiąclecia oraz w Parku Wolności, Parku Solidarności	wartość zadania 11.600,00 zł
4.	Zagospodarowanie skweru przy ul. Koszarowej	prace wykonało Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. z Grajewa	wartość łączna zadania 38.708,70 zł

4. Kanalizacja deszczowa

Miasto jest właścicielem sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej. W każdym roku zajmuje się konserwacją i remontami sieci oraz budową urządzeń w nowo powstałych ulicach.

Sieć kanalizacji deszczowej obejmuje kolektory o łącznej długości 34.859 m i urządzenia kanalizacyjne zakończone 17 wylotami.

Zgodnie z uzyskanymi pozwoleniami na odprowadzanie wód opadowych i roztopowych Miasto zobowiązane jest do konserwacji i utrzymania we właściwym stanie rowów odprowadzających wody z kanalizacji deszczowej o łącznej długości 4,5 km.

Na zlecenie Miasta utrzymaniem sieci kanalizacji deszczowej oraz wylotami, poprzez które odprowadzane są wody opadowe do rowów, zajmuje się Zakład Wodociągów

i Kanalizacji – zakład budżetowy Miasta. W 2022 roku na cele związane z utrzymaniem kanalizacji deszczowej poniesiono następujące wydatki:

- a) konserwacja oraz naprawy sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej i rowów odprowadzających wody opadowe - 49.900,00 zł,
- b) badanie zanieczyszczeń wód opadowych z kanalizacji deszczowej na wylotach do rowów – 2.245,98 zł,

5. Sieć wodociągowa i kanalizacji sanitarnej

Zadania z zakresu gospodarki wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wykonuje Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Grajewie. Przedmiotem działania Zakładu jest:

- 1) pobór i uzdatnianie wody z wyjątkiem działalności usługowej – dysponowanie i gospodarowanie zasobami wód podziemnych eksploatowanymi na potrzeby sieci wodociągowej, zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym,
- 2) działalność usługowa w zakresie rozprowadzania wody – bieżące i stałe dostarczanie wody do odbiorców,
- 3) odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
  - a) odbiór ścieków od odbiorców oraz ich oczyszczanie,
  - b) gospodarka osadami pościekowymi,
- 4) badania i analizy techniczne,
  - a) prowadzenie kontroli parametrów wody w całym procesie technologicznym w celu utrzymania wysokiej jakości wody dostarczanej odbiorcom,
  - b) prowadzenie stałej i bieżącej kontroli odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej ścieków oraz utrzymanie właściwych parametrów ich oczyszczania,
  - c) pomiar rejestratorem CDL oraz analiza wielkości i zakresu strumieni objętości poboru wody i dobór na ich podstawie klasy, typu oraz średnicy wodomierzy,
- 5) utrzymanie i eksploatacja sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, urządzeń służących zaopatrzeniu w wodę i oczyszczaniu ścieków,
- 6) utrzymanie oraz eksploatacja zespołów elementów wodociągowych i kanalizacyjnych służących ochronie wód przed zanieczyszczeniem,
- 7) transport drogowy pojazdami specjalizowanymi,
- 8) konserwacja kanalizacji deszczowej w pasie dróg miejskich na zlecenia Urzędu Miasta,
- 9) lokalizacja podziemnych linii użyteczności.

Podstawą gospodarki finansowej Zakładu są przychody własne pochodzące ze świadczonych usług. W związku z tym, że Zakład samodzielnie nie prowadzi inwestycji w zakresie budowy sieci, wykonywane są one na zlecenie Urzędu Miasta i finansowane z budżetu Miasta.

W 2022 roku ZWiK zrealizował zadania inwestycyjne finansowane dotacją celową o łącznej wartości 184.278,49 złotych. Inwestycje obejmowały następujące budowy:

1) sieć wodociągowa w ul. Geodetów w Grajewie	39.526,52 zł
2) kanalizacja sanitarna w ul. Geodetów w Grajewie	84.796,04 zł
3) sieć wodociągowa w ul. Świętego Jana Pawła II	59.955,93 zł

Sieć wodociągowa na terenie Miasta na koniec 2022 r. obejmowała 5,5 km magistrali i 53,534 km sieci rozdzielczej. Długość sieci kanalizacji sanitarnej Grajewa wynosiła 51,663 km. Łączna wartość wszystkich sieci wodociągowo-kanalizacyjnych na terenie Miasta wynosiła 22.978.222,48 zł. Wartość mienia komunalnego będącego w posiadaniu Zakładu na koniec 2022 r. wynosiła 43.358.846,34 zł (wartości księgowe brutto).

W 2022 roku ZWiK sprzedał 665 721m³ wody oraz odebrał od mieszkańców 566 155 m³ ścieków. Na terenie Miasta funkcjonuje 7 źródeł ulicznych stanowiących jego własność z których część mieszkańców pobiera wodę. Koszty pokrywane są z budżetu Miasta.

Przychody z podstawowej działalności operacyjnej za 2022 r. wyniosły 4.982.010,02 złotych i z nich finansowana była działalność Zakładu.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. Zakład zatrudniał 39 osób.

W 2022 roku ZWiK wykonywał zadania niezbędne do prawidłowego funkcjonowania urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych. W tym celu zakupiono m.in.: nakładki radiowe do systemu zdalnego odczytu wodomierzy, wodomierze, odczynniki chemiczne do badań fizykochemicznych wody, ścieków surowych i oczyszczonych, flokulant do odwadniania osadów pościekowych powstających w procesie oczyszczania ścieków.

W 2022 roku zlikwidowano następujące środki trwałe:

- a) samochód STAR28 SK4 o wartości początkowej brutto 31.758,20 zł,
- b) samochód JELCZ S.C.21 o wartości początkowej brutto 95.268,20 zł,
- c) koparkę samobieżną K406 o wartości początkowej brutto 96.837,30 zł.

Zadania inwestycyjne planowane do wykonania w 2023 roku finansowane dotacją celową udzieloną przez Miasto – budowa instalacji fotowoltaicznych na terenie Stacji Uzdatniania Wody w Grajewie – 140.000,00 zł.

Do wykonania mogą być zlecane przez Miasto inne zadania związane z budową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w porozumieniu z Burmistrzem Miasta.

Głównym problemem, który obciążał koszty funkcjonowania Zakładu był wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej i energii cieplnej oraz opłat za pobór wód i odprowadzanie ścieków. Nie bez znaczenia były też zwiększone opłaty za odbiór i składowanie odpadów, pochodzących z oczyszczalni ścieków tj.: „z kratki” i zawartość piaskownika. W roku 2022 koszt zakupu flokulantu wzrósł o 90%

Istotną do rozwiązania w najbliższych latach, jest kwestia modernizacji miejskiej oczyszczalni ścieków w zakresie gospodarki osadami pościekowymi powstającymi w procesie oczyszczania ścieków komunalnych. Modernizacja przetwarzania osadów pościekowych pozwoliłaby na zmniejszenie uciążliwości procesu oraz przekwalifikowanie osadów na produkt jako nawóz lub polepszacz gleby.

Innym ważnym celem działalności Zakładu jest dalsza sukcesywna budowa brakującej w Mieście sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.

6. Funkcjonowanie obiektów miejskich

1) Targowisko miejskie przy ul. Dwornej

Targowisko miejskie zostało wybudowane i oddane do użytkowania w 2012 roku. Powierzchnia targowiska wynosi 10.258 m².

Zabudowę targowiska stanowią:

- a) budynek administracyjno-sanitarny o powierzchni 68,00 m²,
- b) dwie wiaty stalowe ze stanowiskami handlowymi o powierzchni 623,05 m²,
- c) stanowiska handlowe niezadaszone o powierzchni 619,754 m²,
- d) układ komunikacyjny pieszo jezdny o powierzchni 1957 m²,
- e) tereny zieleni izolacyjnej o powierzchni 1997 m².

Poniesiono wydatki na utrzymanie targowiska w łącznej kwocie 76.227,00 zł.

2) Szalet publiczny przy ul. Ks. J. Popiełuszki

Budynek szaletu miejskiego został wybudowany i oddany do użytkowania w 2003 roku. Jest to budynek parterowy o pow. zabudowy 94,00 m² i pow. użytkowej 62,20 m².

W 2022 roku nie wykonano żadnych remontów w budynku. Poniesiono wydatki na utrzymanie szaletu miejskiego w łącznej kwocie 17.986,66 zł.

3) Cmentarz komunalny przy ul. Pułaskiego

Cmentarz komunalny obejmuje dwa sektory. Sektor pierwszy wybudowany w latach osiemdziesiątych ub. wieku praktycznie jest już wypełniony i obejmuje powierzchnię 3,2 ha. Sektor drugi został wybudowany w 2012 roku i obejmuje powierzchnię 1,2 ha. Znajdują się na nim kolumbaria.

Administracją cmentarza, w tym również utrzymaniem porządku na cmentarzu i prowadzeniem ksiąg cmentarnych zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Grajewie. W 2022 roku wydatki na administrowanie cmentarza wyniosły 238.605,70 zł. Na cmentarzu PUK wykonał remont alejki za kwotę 10.000,00 zł.

4. Gospodarka odpadowa

Przez okres dwunastu miesięcy 2022 roku zostały selektywnie zebrane („u źródła” oraz w Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych) i przekazane do odzysku w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych następujące ilości odpadów:

- 1) 16 01 03 - zużyte opony – 6,36 Mg
- 2) 17 01 07 - zmieszane odpady z betonu – 262,72 Mg
- 3) 20 01 01 - papier i tektura – 233,12 Mg
- 4) 20 01 02 - szkło – 282,82 Mg
- 5) 20 01 39 - tworzywa sztuczne – 350,63 Mg
- 6) 20 01 99 - odp. komunalne nie wymienione w innych podgrupach (popiół) – 309,32 Mg
- 7) 20 02 01 - odpady ulegające biodegradacji – 800,60 Mg
- 8) 20 02 03 – inne odpady nieulegające biodegradacji – 169,78 Mg
- 9) 20 03 07 - odpady wielkogabarytowe – 168,87 Mg
- 10) 20 03 99 - odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach – 111,64 Mg.

Razem przekazano 2.695,82 Mg odpadów zebranych selektywnie i 4.269,85 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, co stanowi łącznie 7.065,67 Mg odpadów komunalnych. W roku 2021 było to 2.846,17 Mg odpadów zebranych selektywnie i 4.427,55 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, co stanowiło łącznie 7.273,72 Mg.

Wszystkie zmieszane odpady komunalne zebrane z terenu Miasta w roku 2022 przekazane zostały do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Koszarówce, gdzie zostały poddane procesowi odzysku R12. Miasto objęło systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkie nieruchomości, zarówno zamieszkałe, jak i niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne. Do odbierania odpadów komunalnych z tych nieruchomości wyłoniony został jeden wykonawca w postępowaniu przetargowym.

Jednym z głównych celów gospodarki odpadami komunalnymi jest osiągnięcie wymaganych poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie.

Poziomy te zostały przez Miasto osiągnięte i w roku 2022 wyniosły:

- 1) poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - 0%,
- 2) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – 35,60%,
- 3) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych - 100%.

Z informacji uzyskanych z ewidencji ludności Urzędu Miasta liczba mieszkańców Miasta wg stanu na dzień 31.12.2022 roku wynosiła 20.059. Odpady w roku 2022 odebrano

łącznie z 2333 nieruchomości. Liczba osób wykazanych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła w 2022 roku 15.369.

Główne zadania związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w Mieście w 2022 roku

Lp.	Nazwa zadania	Wykonawca	Poniesione koszty
Gospodarowanie odpadami komunalnymi			
1.	wywóz z terenu miasta odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i nie zamieszkałych	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. z Grajewa	wartość zadania 1.527.360,04 zł
2.	przyjęcie odpadów komunalnych do zagospodarowania w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Koszarówce	Firma BIOM Sp. z o. o.	wartość zadania 3.221.629,17 zł
3.	prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla mieszkańców miasta Grajewa	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. z Grajewa	wartość zadania 120.096,00 zł
4.	wywóz z terenu miasta odpadów i śmieci zebranych przez osoby sprząające miasto w ramach prac społecznie - użytecznych	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. z Grajewa	wartość zadania 2.855,79 zł

Prace społecznie użyteczne wykonywane przy zbieraniu odpadów i śmieci na terenie Miasta realizowało od marca do października 2022 roku od 1 do 5 osób.

IV. Zarządzanie majątkiem miasta i przestrzenią publiczną

1. Nieruchomości Miasta

Grajewo zajmuje powierzchnię 1.893,89 ha, z czego 227,80 ha to nieruchomości, które stanowią własność Miasta jako jednostki samorządu terytorialnego. Miasto stało się właścicielem tych nieruchomości na podstawie decyzji Wojewody tzw. komunalizacyjnej z początku lat 90. i umów cywilnoprawnych.

Ogółem w skład nieruchomości i nieruchomości gruntowych wchodzi:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i wielorodzinnej,
- 2) tereny zieleni: parki, stadiony, tereny leśne i rowy,
- 3) nieruchomości administrowane przez ZADM pod budynkami i przez ZWiK - przepompownie, oczyszczalnia,
- 4) nieruchomości przekazane w trwałą zarząd lub użyczenie szkołom, przedszkolom, MOSiR, (hala sportowa, stadion), ZADM, ZWiK, MOPS, GCK, ŚDS „Pomocna dłoń”, MBP,
- 5) tereny przemysłowe, targowe, garaże,
- 6) tereny o przeznaczeniu rolniczym.

Miasto jest właścicielem mieszkań komunalnych i może je zbywać na rzecz najemców. Lokale mieszkalne sprzedawane są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i Uchwałą Rady Miasta Grajewa Nr XI/74/11 z dnia 26 sierpnia 2011 r. w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony.

Ilość wszystkich mieszkań komunalnych - 543 (stan na 31.12.2022 r.)

Ilość mieszkań komunalnych sprzedanych - 432 (w tym 1 sprzedane wyłącznie w 2022 r.)

Miasto jest właścicielem gruntów zajętych pod drogi gminne o łącznej powierzchni - 91,7168 ha.

Miasto jest właścicielem nieruchomości gruntowych, które są oddane w użytkowanie wieczyste, w tym :

	ilość nieruchomości. / powierzchnia [ha]
1) osoby fizyczne	376 / 5,44
2) pozostałe (osoby prawne instytucje i spółki)	22 / 21,42

Miasto wydzierżawiło nieruchomości i wynajmowało powierzchnie garażowe na podstawie 128 zawartych umów, w tym:

1) dzierżawa gruntów pod garaż „blaszak”	80
2) najem garaży murowanych	19
3) inne	29

Powierzchnia gruntów Miasta według form władania:

Lp.	Rodzaj gruntów	Stan na 31.12.2022 r.	
		Powierzchnia w m ²	Wartość w zł
1	Grunty stanowiące własność Miasta	1356171	8. 875.564,22
2	Drogi	917168	12.520.019,19
3	Miasto - użytkownik wieczysty na gruntach Skarbu Państwa i in.	368,11	9. 443,15
4	Grunty Miasta oddane w użytkowanie wieczyste	242153	3. 366.316,88
5	Grunty Miasta oddane w użytkowanie wieczyste - mieszkania własnościowe	908	8. 412,84

Formy prawne gospodarowania nieruchomościami Miasta

Lp.	Rodzaj zagospodarowania	Stan na 31.12.2022 r.	
		Ilość działek szt.	Powierzchnia w ha
1	Oddane w użytkowanie wieczyste	404	27,0
2	Przekazane w trwały zarząd lub użytkowanie	216	39,3
3	Użyczenie	9	4,18
4	Dzierżawa	68	16,73
	R A Z E M :	697	87,21

Grunty Miasta według ich przeznaczenia:

Lp.	Rodzaj gruntów	Stan na dzień 31.12.2022 r.
		Powierzchnia gruntów w ha:
1	Grunty orne	11,1
2	Tereny zielone i lasy miejskie	28,9
3	Grunty zabudowane i niezabudowane	72,6
4	Drogi	91,7
5	Grunty pozostałe	23,0
	R a z e m :	227,3

W 2022 roku dokonywał się obrót nieruchomościami Miasta:

- 1) w trybie bezprzetargowym sprzedano części nieruchomości niezbędnych do poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych, które nie mogły być zbyte jako nieruchomości odrębne – 19 działek o łącznej powierzchni 0,1419 ha za łączną kwotę - 141.117,58 zł,
- 2) w drodze przetargu sprzedano 2 nieruchomości o łącznej powierzchni 0,3133 ha za kwotę- 284.800,00 zł,
- 3) Miasto darowało udział 66/100 w nieruchomości niezabudowanej, położonej przy ul. Strażackiej na rzecz Powiatu Grajewskiego z przeznaczeniem na cel publiczny – parking.

W 2022 r. podjęto liczne próby uregulowania stanów prawnych nieruchomości stanowiących własność Miasta, a użytkowanych faktycznie przez inne podmioty. W związku z tym zostały zawarte cztery umowy dzierżawy, czternaście nieruchomości zostało sprzedanych, a procedura sprzedaży została rozpoczęta w przypadku dwudziestu pięciu nieruchomości.

Zbywanie lokali mieszkalnych

W 2022 r. sprzedano na rzecz najemców 1 lokal mieszkalny o łącznej powierzchni użytkowej 48,57 m² w budynku wielorodzinnym na os. Broniewskiego 11 – za kwotę 119.805,70 zł

Zamiany nieruchomości

W 2022 r. dokonano zamiany nieruchomości położonej przy ul. Księdza Aleksandra Pęzy - nieruchomość Miasta o pow. 152 m² zamieniono na nieruchomość przy ul. Księdza Aleksandra Pęzy o pow. 87 m² z przeznaczeniem pod drogę – osoba fizyczna dopłaciła Miastu kwotę 5.499,00 zł.

Nabywanie nieruchomości na rzecz Miasta

Miasto nabyło 10 działek o łącznej powierzchni 0,2395 ha za kwotę 291.702,37 zł, w tym :

- 1) ul. Kolejowa - 1 działka o powierzchni 0,0017 ha - za kwotę 1.904,00 zł z przeznaczeniem pod drogę,

- 2) ul. 9-go Pułku Strzelców Konnych – 4 działki o łącznej powierzchni 0,0549 ha za kwotę 71.652,42 zł,
- 3) os. Jana Pawła II- 5 działek o łącznej powierzchni 0,1829 ha za kwotę 218.145,95 zł na podstawie decyzji Nr 3/2021 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej na os. Jana Pawła II pod nazwą „Budowa dróg i brakującej infrastruktury technicznej na os. Jana Pawła II w Grajewie” z dnia 28.12.2021 r. wydanej przez Starostę Grajewskiego,
- 4) za kwotę 71.652,42 zł od Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko – Własnościowej w Grajewie cztery nieruchomości, położone przy ul. 9-go Pułku Strzelców Konnych o łącznej powierzchni 0,0549 ha z przeznaczeniem pod inwestycję ciągu pieszo – rowerowego.

W kwietniu 2022 r. Miasto podpisało umowę z firmą GEO-SYSTEM Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie na kwotę 14 760,00 zł brutto dotyczącą uruchomienia usługi iGeoDecyzje służącej do prowadzenia rejestru decyzji lokalizujących inwestycje celu publicznego oraz decyzji określających warunki zabudowy w ramach portalu mapowego mgrajewo.e-mapa.net. Usługa ta polega m.in. na prowadzeniu elektronicznego rejestru wydanych decyzji o warunkach zabudowy i celu publicznego. Zgodnie z umową od września 2022 r. aplikacja ta działa w technologii WWW i wspomaga prace z planami zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji lokalizacyjnych celu publicznego.

Naliczanie i aktualizacja opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego i trwałego zarządu oraz windykacja tych naliczeń

W roku 2022 powiadomiono 2 osoby fizyczne (nowo wyodrębnione garaże od Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej) o naliczeniu wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego.

Zaktualizowano opłaty roczne za użytkowanie wieczyste dla 4 działek z zachowaniem dotychczasowej stawki procentowej (1 działka dotyczyła budynku wielorodzinnego). Windykacja zaległych należności polegała na wysłaniu wezwań do zapłaty, ostatecznych wezwań do zapłaty, złożeniu 1 pozwu do Sądu Rejonowego o zapłatę oraz 1 wniosku o wpis hipoteki do księgi wieczystej dłużnika celem zabezpieczenia spłaty wierzytelności.

Prowadzenie postępowania administracyjnego dotyczącego podziałów nieruchomości oraz rozgraniczenia nieruchomości

Postępowanie obejmuje wydawanie postanowień o możliwości podziału nieruchomości, wydawanie decyzji zatwierdzających podział nieruchomości i wydawanie postanowień o rozgraniczeniu wraz ze stosowną decyzją.

W 2022 r. przeprowadzono 22 postępowania administracyjne w sprawie podziału nieruchomości. Na wniosek wydano 14 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości, natomiast z urzędu 8 decyzji. Każde postępowanie rozpoczynano wydaniem postanowienia (opinii) o możliwości podziału nieruchomości.

Nie zostało wszczęte żadne postępowanie dotyczące rozgraniczenia nieruchomości.

Przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności

Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów z dniem 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształciło się w prawo własności. Art. 4 pkt 3 w/w ustawy nałożył na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast obowiązek wydawania zaświadczeń

potwierdzających przekształcenie w przypadku gruntów stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego. Termin na wydanie zaświadczeń został ustalony na 12 miesięcy od dnia przekształcenia.

W 2022 r. nie wydano zaświadczeń o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności dla gruntów położonych na terenie Miasta zabudowanych na cele mieszkaniowe, spełniających warunki ustawy.

Zgodnie z art. 7 ustawy przekształceniowej nowy właściciel gruntu wnosi na rzecz Miasta przez okres 20 lat, poczynwszy od 1 stycznia 2019 r. roczną opłatę z tytułu przekształcenia bądź też może w każdym czasie trwania obowiązku wnoszenia opłaty zgłosić burmistrzowi na piśmie zamiar jednorazowego jej wniesienia w kwocie pozostającej do spłaty (opłata jednorazowa). W roku 2022 rozpatrzono 25 wniosków o wniesienie jednorazowej opłaty przekształceniowej.

Stosownie do art. 9a ustawy przekształceniowej burmistrz udziela – na wniosek – bonifikaty od opłaty jednorazowej w wysokości 99%. W 2022 roku rozpatrzono 7 wniosków o jednorazową opłatę z tytułu przekształcenia z zastosowaniem 99% bonifikaty przewidzianej w ustawie.

Zgodnie z art. 4 ustawy przekształceniowej Burmistrz może udzielić osobom fizycznym będącym właścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych lub spółdzielniom mieszkaniowym bonifikaty od opłaty jednorazowej na podstawie Uchwały Nr XXXVIII/299/21 Rady Miasta Grajewo z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej i warunków udzielenia bonifikaty od wniesienia opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności udzielającej 20% bonifikaty od opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe.

W 2022 roku rozpatrzono 18 wniosków o jednorazową opłatę z tytułu przekształcenia z zastosowaniem 20% bonifikaty przewidzianej w ww. uchwale Rady.

Prowadzenie ewidencji ulic oraz numerów porządkowych nieruchomości

Wydano 39 zaświadczeń o nadaniu numeru porządkowego budynku. Nie nadano nazwy żadnej ulicy.

2. Plany zagospodarowania przestrzennego i warunki zabudowy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Grajewo

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostało uchwalone Uchwałą Rady Miejskiej w Grajewie nr 75/XV/99 z dn. 29 grudnia 1999 roku wraz ze zmianami uchwalonymi uchwałą Nr XXI/119/08 Rady Miasta Grajewo z dnia 11 kwietnia 2008 roku i uchwałą Nr XXI/140/12 z dnia 25 kwietnia 2012 roku.

Studium jest osobnym, samodzielnym aktem planistycznym wytyczającym kierunki rozwoju przestrzennego na terenie Miasta, stanowiącym podstawę uchwalania planów zagospodarowania przestrzennego gminy. Jest ono podstawowym dokumentem planistycznym służącym określeniu polityki przestrzennej Miasta. Studium jest także dokumentem zawierającym syntetyczny zestaw podstawowych informacji na temat stanu środowiska przyrodniczego, kulturowego, stanu zagospodarowania przestrzennego Miasta, a także funkcjonowania jego systemów komunikacyjnych i uzbrojenia technicznego.

W wyniku przeprowadzonej przez Burmistrza Miasta oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Grajewo oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Miasta sporządzonej w 2018 r. i obejmującej okres od II połowy 2014 r. do I połowy 2018 r., stwierdzono że Studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Grajewo wymaga aktualizacji ze względu na:

- 1) potrzebę weryfikacji i doprecyzowania ustaleń studium wynikającą z uregulowań formalno-prawnych określonych w zmienionej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisach odrębnych,
- 2) zmianę granic administracyjnych miasta,
- 3) zmianę uwarunkowań o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały określone i przyjęte w zaktualizowanym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, w tym. dotyczące układu komunikacyjnego, przebiegu korytarzy ekologicznych, terenów zalewowych,
- 4) potrzebę dokonania korekty kierunków zagospodarowania przestrzennego, uwzględniającą dotychczasowy rozwój przestrzenny miasta i zmieniające się uwarunkowania społeczno-ekonomiczne i gospodarcze oraz konieczność zapewnienia zrównoważonego rozwoju miasta.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie Miasta Grajewo w 2022 r. obowiązywało 21 planów miejscowych i zmian planów miejscowych, które zostały uchwalone po 1 stycznia 1995 r. Łączna powierzchnia terenów objętych aktami prawa miejscowego wynosi ok. 190 ha, co stanowi ok 10 % powierzchni Miasta. Jak wskazano wcześniej obowiązujące na terenie Miasta miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w większości są aktualne i nie wymagają zmian. Należy kontynuować prace nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które zostały określone w „Wieloletnim programie sporządzania planów miejscowych”, z uwzględnieniem pojawiających się nowych potrzeb inwestycyjnych.

Aktualnie w opracowaniu znajduje się „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na osiedlu Centrum w Grajewie w rejonie ulic: Ełckiej i Kopernika”. Miasto w ramach projektu unijnego pn: „Konsultacje dokumentów planistycznych w podlaskich gminach” w terminie od lipca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. konsultowało społecznie w/w dokument. Następnie, w lutym 2018 r. projekt planu, został skierowany do zaopiniowania i uzgodnienia do organów, o których mowa w z art. 17 pkt 6 ustawy - uzyskując ich akceptację. W kolejnym etapie ma on zostać wyłożony do publicznego wglądu, tak aby wszyscy zainteresowani mieli okazję zapoznać się i wnieść ewentualne uwagi.

Dnia 27 grudnia 2019 r. Rada Miasta Grajewo podjęła Uchwałę nr XIV/112/189 w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Przemysławą, Wiórową i Robotniczą w Grajewie”. Obszar opracowania znajduje się w Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A. w Podstrefie Grajewo. Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ułatwi proces inwestycyjny. W marcu 2020 r. Burmistrz ogłosił o przystąpieniu do sporządzenia MPZP, w granicach określonych w wyżej wymienionej uchwale.

Mieszkańcy zostali poinformowani o możliwości składania wniosków do MPZP, miejscu składania wniosków, informacjach, jakie zawierać powinny wnioski oraz terminie, w jakim można je składać. W odpowiedzi wpłynęły dwa wnioski od właścicieli działek znajdujących się w granicach opracowania MPZP, które zostały uwzględnione.

Projekt MPZP w 2021 r. został uzgodniony oraz pozytywnie zaopiniowany przez właściwe organy i instytucje. Wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 18.12.2021 r. do 10.01.2022 r. W trakcie wyłożenia, w dniu 10.01.2022 r., odbyła się również dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie zmiany planu. Dyskusja publiczna została przeprowadzona w formie zdalnej przy użyciu platformy internetowej ZOOM. Do wyłożonego do publicznego wglądu

projektu nie wpłynęły żadne wnioski oraz uwagi. Dnia 23 lutego 2022 r. Rada Miasta Grajewo podjęła uchwałę nr XLI/2325/22 w sprawie uchwalenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Przemysłową, Wiórową i Robotniczą w Grajewie”.

Na dzień 31.12.2022 r. na terenie Miasta obowiązywały następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewo dotycząca osiedla „Marii Konopnickiej” – uchwała nr 166/XXVII/97 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 13 listopada 1997 r.,
- 2) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewo w rejonie działki nr 2671 przy ul. Piłsudskiego – uchwała nr 179/XXVIII/97 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 29 grudnia 1997 r.,
- 3) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewo w rejonie ulicy Elektrycznej i Kopernika – uchwała nr 180/XXVIII/97 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 29 grudnia 1997 r.,
- 4) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewo w obrębie ulic: 23 Stycznia, Wyzwolenia, Spółdzielczej i Wesołej na osiedlu mieszkaniowym „Huta” – uchwała nr 200/XXXI/98 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 17 czerwca 1998 r.,
- 5) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotycząca terenów położonych w rejonie ulic Wojska Polskiego i Spokojnej – Uchwała nr 57/XI/99 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 12 lipca 1999 r.,
- 6) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewo dotycząca terenu przy ul. Dwornej w Grajewie "Targowica miejska" – Uchwała nr 148/XXVI/2001 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 lutego 2001 r.,
- 7) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewo dotycząca obszaru położonego na osiedlu „Jana Pawła II” – Uchwała nr 171/XXX/2001 Rady Miasta Grajewo z dnia 10 lipca 2001 r.,
- 8) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewo dotycząca terenu położonego przy ul. Targowej "Teren urządzeń zaplecza komunikacji" – Uchwała nr 182/XXXIII/01 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 listopada 2001 r.,
- 9) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewo dotycząca terenu położonego przy ul. Konopskiej – Uchwała nr VIII/47/03 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 maja 2003 r.,
- 10) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu, położonego w rejonie ulic: Piłsudskiego i Lawendowej w Grajewie – Uchwała nr XXXIII/196/05 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 października 2005 r.,
- 11) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Konstytucji 3 Maja w Grajewie – Uchwała nr XIV/71/07 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 września 2007 r.,
- 12) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na osiedlu Jana Pawła II w Grajewie na północny-wschód od Kościoła p.w. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy – Uchwałą nr XXI/120/08 Rady Miasta Grajewo z dnia 11 kwietnia 2008 r.,
- 13) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Stefczyka, Działkową, Konopnickiej, Konopską, rowem melioracyjnym i ul. Łąkową na osiedlu M. Konopnickiej w Grajewie – Uchwała nr XXXIX/232/09 Rady Miasta Grajewo z dnia 2 grudnia 2009 r.,
- 14) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Targowej i Ekologicznej w Grajewie – uchwała Nr XXXII/187/05 Rady Miasta Grajewo z dnia 27 września 2005 r.,

- 15) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Konopnickiej, Sadowej i Piłsudskiego w Grajewie – uchwała Nr XIV/88/11 Rady Miasta Grajewo z dnia 25 października 2011 r.,
- 16) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmująca teren położony na osiedlu Centrum w Grajewie- uchwała nr XXXVII/269/13 Rady Miasta Grajewo z dnia 27 czerwca 2013 r.,
- 17) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewo dotyczącego terenu położonego na os. Jana Pawła II – uchwała Nr XZLV/326/14 Rady Miasta Grajewo z dnia 24 stycznia 2014 r.,
- 18) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewo dotyczącego terenu położonego na os. Jana Pawła II – uchwała Nr XIII/104/15 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 września 2015 r.,
- 19) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego Grajewa w rejonie ulic: Kilińskiego, Ks. J. Popiełuszki, Józefa Piłsudskiego i Pl. Niepodległości.- uchwała nr XIII/105/15 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 września 2015r.
- 20) zmiana planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Sportową, Piłsudskiego, Braci Świackich i Partyzantów w Grajewie – uchwała Nr XXX/247/21 Rady Miasta Grajewo z dnia 31 marca 2021 r.
- 21) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Przemysławą, Wiórową i Robotniczą w Grajewie – uchwała Nr XLI/325/22 Rady Miasta Grajewo z dnia 23 lutego 2022 r.

W marcu 2022 r. do Rady Miasta wpłynął jeden wniosek o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej dla terenu położonego w Grajewie przy ul. płk. Tadeusza Falewicza. Burmistrz na każdym etapie postępowania zapewnił jawność i przejrzystość procedowania.

W szczególności dotyczyło to etapów związanych z udziałem społeczeństwa. Rada Miasta po uzyskanych uzgodnieniach i opiniach podjęła uchwałę nr XLIV/347/22 z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej przy ul. płk. Tadeusza Falewicza na działkach nr 2031/23, 2031/24, 2031/65, 2031/66, 2031/67, 2031/68, 2031/69, 2031/115, 2031/117, 2031/118, 2031/119 obręb 0001 w Grajewie.

Uczestniczenie w sporządzaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego

Instrumentem prawnym ograniczającym dowolne inwestowanie na obszarze nie objętym planem miejscowym, jest obok przepisów szczególnych, decyzja ustalająca warunki zabudowy dla inwestycji niepublicznych oraz decyzja ustalająca lokalizację inwestycji celu publicznego. Decyzje te mają charakter promesy ale też przesadzają o treści kolejnej decyzji – pozwolenia na budowę. Wygasają z chwilą, gdy inny wnioskodawca uzyskał pozwolenie na budowę lub dla tego terenu uchwalono plan miejscowy, którego ustalenia są sprzeczne z treścią decyzji.

W 2022 r. Burmistrz Miasta wydał ogółem 44 decyzje o warunkach zabudowy na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Najwięcej decyzji dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 22. Wydano 8 decyzji dotyczących zabudowy usługowej, a zabudowy innej (m. in. przemysłowej) – 14. W 2022 r. wydano 2 odmowne decyzje o warunkach zabudowy.

Decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w 2022 r. zostało wydanych 8. Przeważały inwestycje liniowe, tj. budowa kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, deszczowej, kablowej linii niskiego napięcia czy przebudowa części ul. Elektrycznej, ul. Architektów, budowa nawierzchni chodnika i linii oświetleniowej w ul. Krasickiego

w Grajewie (Łącznik od ul. Szpitalnej do ul. Targowej) a także budowa oświetlenia boiska lekkoatletycznego na terenie Szkoły Podstawowej nr 4 w Grajewie.

3. Zabytki Miasta

Miasto zobowiązane jest do ochrony zabytków, które znajdują się na jego obszarze. Zgodnie z art. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami gminy mają dbać m. in. o zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie czy zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków.

Gminna ewidencja zabytków nie jest jedyną formą ochrony zabytków wymienionych w art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Natomiast zgodnie z art. 21 jest podstawą do sporządzenia programów opieki nad zabytkami. Gminna ewidencja zabytków Miasta została opracowana w 2015 r i przyjęta Zarządzeniem Nr 213/15 Burmistrza Miasta Grajewa z dnia 9 grudnia 2015 r.

W Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Grajewa na dzień 31.12.2022 r. ujętych było 59 obiektów.

Przygotowanie miejskiego programu opieki nad zabytkami Miasta Grajewa

Przedmiotem opracowania „Miejskiego programu opieki nad zabytkami Miasta Grajewa” jest dziedzictwo kulturowe Miasta. Celem Programu jest analiza zasobów kulturowych Miasta oraz określenie zasadniczych kierunków działań i zadań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami. Miejski program opieki nad zabytkami sporządzony został przez Burmistrza, a następnie po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków został przyjęty przez Radę Miasta Grajewa Uchwałą Nr LV/412/18 z dnia 29 sierpnia 2018 r. Burmistrz Miasta planuje sporządzić Miejski Program Opieki nad Zabytkami na lata 2022 – 2025.

Na terenie Miasta znajduje się czternaście obiektów objętych ochroną prawną wynikającą z ujęcia ich w rejestrze zabytków Województwa Podlaskiego, prowadzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Realizacja Miejskiego programu opieki nad zabytkami Miasta służy ochronie materialnego dziedzictwa, a jego głównym zadaniem jest zachowanie wartościowych zasobów dobra kulturowego oraz zahamowanie degradacji substancji zabytkowej.

Wyznaczone cele, zawarte w Miejskim programie opieki nad zabytkami Miasta w 2022 roku realizowano poprzez:

- 1) prowadzenie i bieżącą aktualizację gminnej ewidencji zabytków nieruchomych (GEZ) Miasta Grajewa oraz przekazywanie aktualnej ewidencji do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- 2) stałą współpracę Miasta z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Urząd Miasta współpracuje w sprawach związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami, m.in. w zakresie uzgadniania dokumentacji dotyczących polityki przestrzennej miasta, decyzji o warunkach zabudowy, prowadzenie i aktualizacja (Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków), zaleceń konserwatorskich.

- 3) zamieszczanie w wydawnictwach materiałów i artykułów przedstawiających działania związane z propagowaniem historii i dziedzictwa miasta.

Zrealizowane zadania służą budowie tożsamości lokalnej oraz dbałości o wizerunek Miasta.

4. Lokale mieszkalne i użytkowe Miasta

Gospodarowaniem komunalnymi lokalami mieszkalnymi i użytkowymi zajmuje się Zakład Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie utworzony Uchwałą Nr 34/VIII/94 Rady Miejskiej z dnia 8 grudnia 1994 roku w sprawie utworzenia zakładu budżetowego. Zakład jest jednostką organizacyjną Miasta nie posiadającą osobowości prawnej.

ZADM gospodaruje komunalnymi lokalami mieszkalnymi i użytkowymi, planuje i wykonuje remonty, konserwacje i modernizacje budynków, świadczy usługi lokatorskie oraz utrzymuje inne obiekty oraz urządzenia infrastruktury technicznej, stanowiące własność Miasta.

Nadzór nad działalnością ZADM sprawuje Burmistrz Miasta. Działalnością ZADM kieruje dyrektor, który reprezentuje Zakład na zewnątrz, odpowiada za jego funkcjonowanie oraz powierzone składniki majątkowe.

ZADM prowadzi gospodarkę finansową na zasadach ustalonych dla zakładów budżetowych. Podstawą gospodarki finansowej jest roczny plan przychodów i rozchodów zwany planem finansowym, sporządzony na podstawie uchwalonego budżetu Miasta.

Przychodami Zakładu są: czynsze z lokali mieszkalnych i użytkowych, garaży, dochody z reklam, opłaty komunalne lokali mieszkalnych i użytkowych, dzierżawa śmietników, pokrycie amortyzacji oraz dotacje Miasta, odsetki za nieterminowe regulowanie należności.

W 2022 r. przychody ZADM wyniosły - 3.788.094,51 zł, w tym dotacja Miasta przekazana dla Zakładu na remonty lokali mieszkalnych w kwocie - 488.000,00 zł.

Koszty, odpisy amortyzacji i pozostałe koszty operacyjne w 2022 r. wyniosły - 3.896.472,32 zł.

Zakład otrzymał i rozliczył dotację celową w kwocie 25.000,00 zł na docieplenie ściany szczytowej budynku mieszkalnego przy ul. Piłsudskiego 7-9 oraz wykonanie i zamontowanie bramy wjazdowej na posesję Traugutta 2 w Grajewie.

Majątek Miasta administrowany przez ZADM na dzień 31.12.2022 roku

Lp.	Nazwa środka trwałego	Ilość	Wartość brutto	Umorzenie
1.	Grunty	67.078,91m ²	5.882.853,62	
2.	Budynki i lokale	122 szt.	17.611.908,43	6.133.038,62
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	18 szt.	805.324,37	264.653,87
4.	Maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania	2 szt.	59.341,98	16.309,08
5.	Urządzenia techniczne	1 szt.	38.540,50	23.124,30
6.	Środki transportu	1 szt.	46.284,58	46.284,58
	Ogółem		24.444.253,48	6.483.410,45

Na dzień 31.12.2022 r. Zakład Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie w zasobach komunalnych posiadał:

- 1) 44 budynki mieszkalne oraz udziały w 28 budynkach Wspólnot Mieszkaniowych,
- 2) 18 lokali użytkowych (w tym: 2 budynki lokali użytkowych),
- 3) 33 budynki gospodarcze,
- 4) 541 lokali mieszkalnych, w tym 57 w najmie socjalnym.

Powierzchnia użytkowa lokali komunalnych i socjalnych na dzień 31.12.2022 roku wynosiła 22.526,46 m².

Miasto w 2022 roku sprzedało 1 mieszkanie komunalne, a Zakład ADM rozebrał 2 budynki mieszkalne przy ul. Traugutta 1 i 2, w związku ze złym stanem technicznym. W 2019 roku wybudowano budynek komunalny, w którym znajduje się 32 lokale mieszkalne. Budynki, które są w 100% własnością Miasta (44 szt.) wyposażone są w instalacje kanalizacyjno- wodociągową. Natomiast 10 budynków posiada przyłącze do miejskiej instalacji centralnego ogrzewania (2 budynki podłączono w 2022 roku, tj.: ulica Ełcka 1 i 5), w pozostałych są piece fizyczne oraz centralne ogrzewanie wewnętrzne.

Miasto ogranicza stary (o złym stanie technicznym) zasób mieszkaniowy poprzez rozbiórkę budynków o najgorszym stanie technicznym, których remont jest nieopłacalny, wykonuje niezbędne remonty i modernizacje pozostałych budynków i lokali mieszkalnych.

W 2022 r. ZADM we współpracy z Burmistrzem Miasta dokonał:

- 1) przydziału mieszkań 3 rodzinom z listy osób oczekujących na lokale mieszkalne,
- 2) przydziału mieszkań 2 rodzinom z listy osób oczekujących na lokale socjalne,
- 3) przesiedlenia 2 rodzin z budynków do rozbiórki ze względu na zły stan techniczny do innych budynków komunalnych,
- 4) zamiany z listy zamian – 1 rodzinie,
- 5) wyrażenia zgody na 6 dobrowolnych zamian.

Zaległości najemców bez odsetek, przedstawiają się następująco (w zł):

	31.12.2021r.	31.12.2022 r.
1) lokale mieszkalne	558.542	545.803
2) lokale użytkowe	16.079	19.559
3) garaże, grunty, śmietniki	2.208	1.131
Razem:	576.829	566.493

Zaległość ogółem na 31.12.2022 roku w stosunku do zaległości na 31.12.2021 roku, zmalała o 2 %. W lokalach mieszkalnych zmalała o 2 %, natomiast w lokalach użytkowych wzrosła o 22 %, a na opłatach za garaże i śmietniki zmalała o 51%.

W 2022 roku (zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Miasta Grajewo nr 35/15 z 17.02.2015 r.) 9 osób wzięło udział w programie „Odpracowanie zaległości czynszowych” i odpracowało 10.047,00 zł zadłużenia czynszowego w formie świadczeń rzeczowych. Wykonywane prace polegały na sprzątnięciu posesji, śmietników, placów zabaw, piwnic. Ogółem w projekcie uczestniczy 26 osób, które od 17.02.2015 r. do 31.12.2021 r. odpracowały 101.150,40 zł zaległości czynszowych.

Od 1 października 2022 roku (zgodnie z Zarządzeniem nr 634/22 Burmistrza Miasta Grajewo z dnia 27 maja 2021 r.) stawka wyjściowa czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego wynosi 3,82 zł, natomiast stawka czynszu w lokalu socjalnym wynosi 1,60 zł/m². Miasto prowadzi racjonalną politykę czynszową, która ma na celu utrzymanie mieszkaniowego zasobu Miasta na odpowiednim poziomie technicznym, estetycznym i użytkowym. Niemniej jednak planując politykę czynszową trzeba starannie rozważyć jej skutki w kontekście możliwości finansowych najemców.

Działania Zakładu w 2022 roku w stosunku do zadłużonych najemców zajmujących lokale mieszkalne:

- 1) otrzymano 3 wyroki sądowe ze spraw wniesionych w 2021 roku, w tym 1 o zapłatę i 2 o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłych najemcach,
- 2) komornik wyegzekwował od 7 najemców kwotę 16.999,09 zł oraz umorzył 1 egzekucję na kwotę 4.522,74zł,
- 3) wysłano 59 pism przedwypowiedzeniowych,
- 4) w dniu 01.03.2011 roku Zakład podpisał umowę z Krajowym Rejestrem Długów.

Na dzień 31.12.2022 roku w rejestrze umieszczono 47 lokatorów z lokali mieszkalnych, 1 osobę prowadzącą działalność gospodarczą (lokale użytkowe) i 2 osoby za drobne usługi, razem 50 osób.

W ramach działalności remontowej i modernizacyjnej ZADM w 2022 r. wykonał następujące prace: wymiana okien, drzwi wejściowych, remont pokryć dachowych pomieszczeń gospodarczych oraz remont lokali mieszkalnych, w tym odzyskanych po zmarłych najemcach. Przebudowa trzonów kuchennych i pieców kaflowych. Wymiana instalacji elektrycznych oraz wodno-kanalizacyjnych. Opracowanie dokumentacji oraz rozbiórka 2 budynków przy ul. Traugutta 1 i 3. Remont szczytu elewacji budynku przy ul. Traugutta 2, remont elewacji budynku przy ul. Ekologiczna 22. Opracowanie dokumentacji na rozbiórkę budynków mieszkalnych i gospodarczych przy Pl. Niepodległości 14,15 i Piłsudskiego 5A. Remonty pomieszczeń gospodarczych i śmietników, przeglądy techniczne, kominiarskie i instalacji elektrycznych. Ponadto ZADM dokonywał wpłat na fundusz remontowy mieszkań komunalnych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych. Razem poniesiono wydatki na kwotę: 1.047.606,40 zł.

Koszty związane z utrzymaniem nieruchomości wspólnych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych w 2022 roku (w tym wynagrodzenie administratorów) wyniosły: 148.141,49 zł.

V. Inwestycje – drogowe, sieciowe, mieszkaniowe, sportowe

1. Budowa ul. Geodetów w Grajewie (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych).

Zadanie kontynuowane z 2021 r. Umowa na realizację w/w zadania została podpisana w dniu 11.08.2021 r. z Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym „UNIROL” Dorota Kulikowska z siedzibą 19-200 Grajewo, ul. Robotnicza 6, na kwotę 1.291.870,87 zł brutto. Termin realizacji 120 dni - rozpoczęcie robót od 15.03.2022 r. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 18.05.2022 r.

Nadzór inwestorski zgodnie z umową zawartą w dniu 11.08.2021 r. pełniło Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „OMEGA” Wioletta Kacprzak z siedzibą 19-335 Bogusze, ul. Bojowników 74 za kwotę 13.099,50zł brutto.

2. Budowa ciągu ulic: Łąkowej, Stefczyka, Działkowej, Kwiatowej i Kolejowej na os. M. Konopnickiej w Grajewie (dofinansowanie Funduszu Dróg Samorządowych).

Zadanie kontynuowane z 2021 r. W dniu 06.08.2021 r. została podpisana umowa na wykonanie w/w zadania z Przedsiębiorstwem Inżynierii Lądowej AQUARIUS Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa z siedzibą ul. Techniczna 5, 15-620 Białystok na kwotę 12.709.943,55 zł brutto i terminem wykonania 600 dni.

Nadzór inwestorski zlecono firmie „OMEGA” Wioletta Kacprzak 19-335 Bogusze ul. Bojowników 74, na podstawie zawartej w dniu 06.08.2021 r. umowy za kwotę 140.999,82 zł brutto.

Realizacja inwestycji w trakcie. Na dzień 31.12.2022 r. w ramach przeprowadzonych odbiorów częściowych zostały odebrane i opłacone roboty na łączną wartość 9 187 607,43 zł.

W trakcie realizacji tego zadania inwestycyjnego wystąpiła konieczność wykonania następujących robót dodatkowych:

1) „Budowa bezpiecznego aktywnego przejścia dla pieszych (skrzyżowanie ul. Łąkowej z ul. M. Konopnickiej” – element nie przewidziany opracowaną dokumentacją projektową oraz zawartą umową z Wykonawcą. Przedmiotowe przejście dla pieszych zostało wykazane

we wniosku o dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, w związku z czym konieczność jego wykonania jest niezbędna do prawidłowego rozliczenia udzielonego dofinansowania. Koszt robót wyniósł 88 756,80 zł brutto.

2) „Budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej w części ul. Działkowej” - roboty nie przewidziane opracowaną dokumentacją projektową oraz zawartą umową z Wykonawcą. Wykonanie w/w robót umożliwi podłączenie do sieci wodno-kanalizacyjnych nowo powstałej zabudowy mieszkalnej na działkach nr 3180/2, 3181/2 i 3182/2 – nieruchomości powstałe po opracowaniu dokumentacji projektowej w 2012 roku. Ponadto wybudowanie w/w sieci umożliwi w dalszej perspektywie czasowej podłączenie kolejnych nieruchomości przy ul. Działkowej. Koszt robót wyniósł 325 237,63 zł brutto.

3) „Budowa kanalizacji deszczowej w części ul. Kolejowej” - roboty nie przewidziane opracowaną dokumentacją projektową oraz zawartą umową z Wykonawcą. Opracowana dokumentacja przewidywała roboty polegające na renowacji istniejącej kanalizacji deszczowej w ul. Kolejowej. Ze względu na zły stan techniczny istniejącej kanalizacji deszczowej z rur betonowych o śr.1200mm w dniu 28.04.2022 r. Wykonawca robót zgłosił konieczność jej demontażu (na całym odcinku tj. ok 400mb) oraz wybudowania nowej kanalizacji gwarantującej prawidłowe odprowadzenie wód opadowych a tym samym stabilność wykonywanej konstrukcji nawierzchni drogowej, za kwotę ok. 1.395.000,00 zł brutto. W wyniku weryfikacji wniosku Wykonawcy przez inspektora nadzoru inwestorskiego oraz nadzór autorski ustalono, iż demontaż i budowa nowego kanału deszczowego jest niezbędna na odcinku ok. 175 mb (od ul. Kolejowej do ul. Stefczyka). Koszt robót wyniósł 606 386,36 zł brutto.

Łączna wartość robót dodatkowych w ramach w/w zadania wyniosła 1 020 380,79 zł brutto. Podpisanie stosownego aneksu do umowy z Wykonawcą nastąpiło w dniu 14.11.2022 r. - umowna wartość robót wynosi łącznie 13 730 324,34 zł brutto, natomiast termin realizacji zadania został ustalony na okres 690 dni od podpisania umowy.

3. Poprawa bezpieczeństwa ruchu przejść dla pieszych na ulicach: 9 Pułku Strzelców Konnych, Konstytucji 3 Maja oraz Szkolnej w Grajewie (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg)

Zadanie kontynuowane z 2021 r. W dniu 05.11.2021 r. została podpisana umowa na wykonanie „w trybie zaprojektuj-wybuduj” w/w zadania z Przedsiębiorstwem Usługowo-Produkcyjnym EUROASFALT sp. z o.o. z siedzibą 10-077 Olsztyn ul. Smętka 15/11, na kwotę 254.671,52 zł brutto i terminem wykonania 90 dni, z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 26.04.2022 r.

4. Budowa i przebudowa dróg gminnych w Mieście Grajewo (Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych).

Dnia 16.03.2022 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania pn.: „Budowa i przebudowa dróg gminnych w mieście Grajewo”. Zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego zostało ogłoszone w dniu 05.04.2022 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 24.05.2022 r. W wymaganym terminie wpłynęły 2 oferty. W dniu 15.06.2022 r. dokonano wyboru oferty najkorzystniejszej złożonej przez Konsorcjum: Przedsiębiorstwo Handlowo -Usługowe „UNIROL” Dorota Kulikowska z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Robotnicza 6 – Lider Konsorcjum; Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe „UNIDROG” z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Robotnicza 4 – Partner Konsorcjum, na kwotę 29.900.561,45 zł brutto i terminem wykonania 800 dni.

W dniu 08.07.2022 r. zostały podpisane umowy na pełnienie obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego:

1) z firmą „BUDOMARK” Marek Gierasimiuk 19-300 Ełk, Barany ul. Wrzosowa 6, w zakresie branży drogowej i sanitarnej, na kwotę 196 900,00 zł brutto.

2) z firmą „OMEGA” Wioletta Kacprzak 19-335 Bogusze ul. Bojowników 74, w zakresie branży elektrycznej, na kwotę 29 500,00 zł brutto.

Realizacja inwestycji w trakcie. Na dzień 31.12.2022 r. w ramach przeprowadzonego odbioru częściowego zostały odebrane i opłacone roboty na łączną wartość 1 495 028,07 zł.

5. Budowa nawierzchni i infrastruktury technicznej w części ul. Elektrycznej w Grajewie – dokumentacja.

Dnia 06.05.2022 r. ogłoszono na stronie BIP Urzędu Miasta Grajewo zapytanie ofertowe na opracowanie dokumentacji projektowej na zadania pn. „Budowa nawierzchni i infrastruktury technicznej na ulicach w mieście Grajewo” – Część 1 „Budowa nawierzchni i infrastruktury technicznej w części ul. Elektrycznej w Grajewie”. W wymaganym terminie wpłynęła 1 oferta złożona przez firmę Usługi Inżynierskie „AD-DROGA” Wiesław Urbanowicz z siedzibą 16-400 Suwałki ul. E. Plater 15/5, za kwotę 26.789,40 zł brutto, z terminem wykonania 90 dni (z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych). Umowa z w/w Wykonawcą została podpisana w dniu 01.06.2022 r.

Protokołem z dnia 19.09.2022 r. dokumentacja projektowa została odebrana.

6. Budowa nawierzchni i infrastruktury technicznej w ul. Architektów w Grajewie – dokumentacja.

Dnia 06.05.2022 r. ogłoszono na stronie BIP Urzędu Miasta Grajewo zapytanie ofertowe na opracowanie dokumentacji projektowej na zadania pn.: „Budowa nawierzchni i infrastruktury technicznej na ulicach w mieście Grajewo” – Część 2 „Budowa nawierzchni i infrastruktury technicznej w części ul. Architektów w Grajewie”. W wymaganym terminie wpłynęła 1 oferta złożona przez firmę Usługi Inżynierskie „AD-DROGA” Wiesław Urbanowicz z siedzibą 16-400 Suwałki ul. E. Plater 15/5, za kwotę 43.566,60 zł brutto, z terminem wykonania 120 dni (z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych). Umowa z w/w Wykonawcą została podpisana w dniu 01.06.2022 r.

Opracowanie dokumentacji w trakcie.

7. Budowa drogi dojazdowej do Otwartej Strefy Aktywności położonej na działce nr 1795/3 przy ul. Konstytucji 3 Maja 2B – dokumentacja.

Kontynuacja zadania z 2020 r. Umowa na opracowanie dokumentacji projektowej zadania pn.: „Budowa drogi dojazdowej do Otwartej Strefy Aktywności położonej na działce nr 1795/3 przy ul. Konstytucji 3 Maja 2B – dokumentacja” została podpisana w dniu 05.11.2020 r. firmą „DROSAN-PROJEKT” mgr inż. Mariusz Józef Pawluczuk z siedzibą 16-010 Wasilków ul. Gen. Sosnowskiego 10, na kwotę 21.000,00 zł brutto i terminem zakończenia prac projektowych 90 dni, z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych. Opracowanie dokumentacji w trakcie. Zwłoka w terminie wykonania przedmiotu umowy z przyczyn niezależnych od Zamawiającego.

8. Budowa nawierzchni chodnika oraz linii oświetleniowej w ul. Krasickiego w Grajewie (łącznik od ul. Szpitalnej do ul. Targowej).

Zadanie kontynuowane z 2021 r. Umowa na opracowanie dokumentacji projektowej zadania pn.: „Budowa nawierzchni chodnika oraz linii oświetleniowej w ul. Krasickiego (łącznik od ul. Szpitalnej do ul. Targowej)” została podpisana w dniu 01.12.2021 r. firmą

USŁUGI PROJEKTOWE „Z-PROJEKT” Wojciech Zubiel z siedzibą Chotum 52, 06-452 Ościsłowo na kwotę 25.953,00zł brutto i terminem realizacji 60 dni z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

Protokołem z dnia 13.09.2022 r. dokumentacja projektowa została odebrana.

9. Rewitalizacja Centrum Grajewa (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych).

1) Zadanie kontynuowane z 2021 r. Dnia 27.09.2021 r. została podpisana umowa na wykonanie zadania z Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym „UNIROL” Dorota Kulikowska z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Robotnicza 6, na kwotę 3.796.454,20 zł brutto, terminem wykonania 300 dni. Nadzór inwestorski zlecono firmie „OMEGA” Wioletta Kacprzak 19-335 Bogusze ul. Bojowników 74, na podstawie zawartej w dniu 27.09.2021 r. umowy za kwotę 37.994,70 zł brutto. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 13.09.2022 r.

2) Dnia 09.06.2022 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania pn.: „Rewitalizacja Centrum Grajewa”- Część 1 - „Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Elckiej 5 w Grajewie”; Część 2 - „Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Elckiej 1 w Grajewie”. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 10.06.2022 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 30.06.2022 r. W wymaganym terminie wpłynęła 1 oferta. W dniu 08.08.2022 r. została podpisana umowa na realizację inwestycji z Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej sp. z o.o. z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Targowa 22, na kwotę 1.315.288,60 zł brutto z terminem realizacji 115 dni od daty podpisania umowy.

W związku z koniecznością wykonania robót dodatkowych w dniu 01.12.2022 r. został podpisany aneks do umowy - umowna wartość robót wyniosła łącznie 1 342 368,62 zł brutto, natomiast termin realizacji zadania został ustalony na okres 130 dni od podpisania umowy. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 29.12.2022 r.

10. Utworzenie Punktu Obsługi Interesanta w Urzędzie Miasta Grajewa.

Dnia 14.04.2022r. skierowano na BIP zapytanie ofertowe odnośnie opracowania dokumentacji projektowej zadania pn.: „Utworzenie Punktu Obsługi Interesanta w Urzędzie Miasta Grajewa”. Wpłynęły 3 oferty. Postępowanie zostało unieważnione, gdyż ceny ofert przewyższały kwotę przeznaczoną w budżecie na sfinansowanie zamówienia.

Dnia 18.05.2022 r. ponownie skierowano na BIP zapytanie ofertowe odnośnie opracowania dokumentacji projektowej zadania pn.: „Utworzenie Punktu Obsługi Interesanta w Urzędzie Miasta Grajewa”. W wymaganym terminie wpłynęły 3 oferty. Umowa została podpisana w dniu 21.06.2022 r. z Przedsiębiorstwem Inżynieryjnym KELVIN Sp. z o.o. z siedzibą ul. Piękna 13, 85-303 Bydgoszcz na kwotę 61.500,00zł brutto i terminem realizacji 70 dni z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych. Protokołem z dnia 21.09.2022 r. dokumentacja projektowa została odebrana.

11. Budowa łącznika przy Szkole Podstawowej nr 1 w Grajewie.

Dnia 09.02.2022 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania pn.: „Budowa łącznika przy Szkole Podstawowej nr 1 w Grajewie”. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 10.02.2022 r. W przedmiotowym postępowaniu wpłynęły 2 oferty. Umowa została podpisana dnia 05.04.2022 r. z PH-U As-Bud Daniel Przestrzelski z siedzibą Brychy 20, 19-213 Radziłów, na kwotę 571.158,78 zł brutto i terminem realizacji 119 dni od daty podpisania umowy. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 24.08.2022 r.

Nadzór inwestorski zgodnie z umową zawartą w dniu 05.04.2022 r. pełniła firma „GRAKON” Adam Tarnowski z siedzibą 19-200 Grajewo, ul. Wojska Polskiego 61, za kwotę 6.300,00zł brutto.

12. Budowa boiska lekkoatletycznego przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie (projekt: Strengthening cross border social connections).

Zadanie kontynuowane z 2021 r. W dniu 09.11.2021 r. została podpisana umowa z firmą Gardenia Sport Sp. z o.o. z siedzibą ul. Kłobucka 13, 02-699 Warszawa na kwotę 2.069.531,28zł, termin realizacji 100 dni od daty podpisania umowy. W związku wystąpieniem niekorzystnych warunków atmosferycznych i koniecznością wykonania robót dodatkowych został zawarty w dniu 17.03.2022 r. aneks nr 1 do zawartej umowy. Wartość robót budowlanych po uwzględnieniu robót dodatkowych wyniosła 2.200.888,27 zł brutto. Termin zakończenia robót budowlanych z racji niekorzystnych warunków atmosferycznych to 190 dni od daty podpisania umowy. Na skutek zakłócenia łańcucha dostaw materiałów do wykonania nawierzchni poliuretanowej spowodowanym agresją militarną Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w dniu 17.05.2022 r. został podpisany aneks nr 2 do zawartej umowy, zgodnie z którym termin zakończenia robót budowlanych ustalono na 250 dni od daty podpisania umowy. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 04.08.2022 r.

Nadzór inwestorski zgodnie z umową zawartą w dniu 09.11.2021 r. pełniło Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „OMEGA” Wioletta Kacprzak z siedzibą 19-335 Bogusze, ul Bojowników 74 za kwotę 22.755,00zł brutto.

13. Budowa oświetlenia boiska lekkoatletycznego przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie.

Dnia 29.06.2022 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania w trybie „zaprojektuj-wybuduj” pn.: „Budowa oświetlenia boiska lekkoatletycznego przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie”. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 30.06.2022 r.. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 19.07.2022 r. W wymaganym terminie wpłynęły 3 oferty. W dniu 12.08.2022 r. została podpisana umowa na realizację inwestycji z Spółdzielnią Wielobranżową „NIEGOCIN” z siedzibą ul. Mazurska 3, 11-500 Giżycko, na kwotę 569.490,00 zł brutto z terminem realizacji 60 dni od daty podpisania umowy z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych.

Nadzór inwestorski zgodnie z umową zawartą w dniu 12.08.2022 r. pełniła firma Instalacje Elektryczne Waldemar Płochocki z siedzibą 19-200 Grajewo, ul Boczna 5 za kwotę 8.000,00 zł brutto.

W dniu 07.11.2022 r. został podpisany aneks do umowy przedłużający termin realizacji zadania do 84 dni od podpisania umowy.

Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 20.12.2022 r.

14. Wykonanie systemu monitoringu wizyjnego budynku Klubu Seniora w Grajewie

W kwietniu 2022 r. zakończono prace związane z wykonaniem przyłącza światłowodowego, okablowania i montażu 4 kamer na budynku przy ul. Konstytucji 3-go Maja 2B, a także skonfigurowano system i dodano ww. kamery do serwera monitoringu miejskiego. Monitoring wizyjny obejmuje plac stanowiący Otwartą Strefę Aktywności (OSA).

Koszt realizacji zadania wyniósł 24 703,32 zł.

Monitoring wizyjny stanowi narzędzie zwiększające szansę na wykrycie przestępstw i wykroczeń już w momencie ich popełniania. W ten sposób system przeciwdziała aktom wandalizmu w miejscach obserwowanych przez kamery oraz działa prewencyjnie.

15. Budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej w ul. Konopskiej w Grajewie – dokumentacja.

Dnia 24.02.2022r., w trybie bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych, została zawarta umowa z firmą „PROJEKT” Jacek Łazewski z siedzibą 15-161 Białystok ul. W. Raginisa 34, na opracowanie dokumentacji sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej w ul. Konopskiej w Grajewie, za kwotę 6.765,00 zł brutto, z terminem wykonania 90 dni (z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych).

Protokołem z dnia 19.12.2022 r. dokumentacja projektowa została odebrana.

16. Budowa kanalizacji sanitarnej w części ul. Przemysłowej w Grajewie – dokumentacja.

Dnia 06.05.2022 r. ogłoszono na stronie BIP Urzędu Miasta Grajewo zapytanie ofertowe na opracowanie dokumentacji projektowej na zadania pn. „Budowa nawierzchni i infrastruktury technicznej na ulicach w mieście Grajewo” – Część 3 „Budowa kanalizacji sanitarnej w części ul. Przemysłowej w Grajewie”. W wymaganym terminie wpłynęła 1 oferta złożona przez firmę Usługi Inżynierskie „AD-DROGA” Wiesław Urbanowicz z siedzibą 16-400 Suwałki ul. E. Plater 15/5, za kwotę 8.523,90 zł brutto, z terminem wykonania 90 dni (z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych). Umowa z w/w Wykonawcą została podpisana w dniu 01.06.2022 r. Opracowanie dokumentacji w trakcie.

17. Zagospodarowanie terenu zieleni miejskiej położonego przy ul. Koszarowej.

- W 2022 r. zagospodarowano skwer przy ul. Koszarowej. Wykonano następujące prace:
- a) roboty budowlane wykonało przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Grajewie (wykonanie alejki z kostki brukowej gr. 6 cm w kolorze szarym – 120m², założenie trawnika oraz ustawienie koszy i ławek) – 30.000,00 zł,
  - b) zakup nasadzeń do obsadzenia skweru z Gospodarstwa Rolnego z Żarnowa Drugiego (171 szt.) – 2.839,00 zł,
  - c) zakup ławek –3 szt. i koszy –2 szt. z Primario Grande Sp. z o. o. z Warszawy – 2.002,00 zł,
  - d) zakup ogrodzenia-pergoli z ALVIN Sp. z o. o. w Koszarówce - 3.037,72 zł,
  - e) montaż ogrodzenia pergoli przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Grajewie – 1.999,98 zł,
  - f) doświetlenie skweru poprzez montaż dwóch opraw LED wykonane przez firmę Eco House Sp. z o. o. z Warszawy – 9.307,05 zł.

18. Budowa linii oświetleniowej w parku przy ul. Wojska Polskiego w Grajewie.

Dnia 02.03.2022r. skierowano na BIP zapytanie ofertowe odnośnie wykonania robót budowlanych zadania pn.: „Budowa linii oświetleniowej w Parku przy ul. Wojska Polskiego w Grajewie”. W odpowiedzi na zapytanie ofertowe wpłynęło 2 oferty. Dnia 29.03.2022 r. została podpisana umowa na wykonanie robót z Firmą Wykonawstwo Instalacji Elektrycznych Adam Baczewski z siedzibą 15-763 Białystok, ul. Ogrodniczki 1/6 na kwotę 85.099,21 zł brutto. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 28.04.2022 r.

19. Budowa tężni solankowej w Parku Solidarności w Grajewie - Budżet Obywatelski 2022.

Dnia 27.05.2022 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową zadania w trybie „zaprojektuj-wybuduj” pn.: „Budowa tężni solankowej w Parku Solidarności w Grajewie - Budżet Obywatelski 2022”. Zamówienie publiczne w trybie podstawowym bez negocjacji zostało ogłoszone w dniu 31.05.2022 r. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 21.06.2022 r.

W wymaganym terminie wpłynęła 1 oferta. W dniu 08.07.2022 r. podpisano umowę na realizację inwestycji z firmą NOVUM Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą ul. Bolesława Chrobrego 1, 12-100 Szczytno, na kwotę 219.487,57 zł brutto i terminem realizacji 120 dni z wyłączeniem czasu na uzyskanie decyzji administracyjnych zezwalających na rozpoczęcie robót budowlanych. W związku z wystąpieniem niezależnych od Wykonawcy okoliczności tj. konieczności przeprojektowania przebiegu trasy i miejsca włączenia do sieci elektroenergetycznej, w dniu 01.12.2022 r. został podpisany aneks do umowy termin realizacji zadania został ustalony na okres 134 dni od podpisania umowy.

Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 22.12.2022 r.

20. Zakup programu komputerowego do ewidencji dróg gminnych na potrzeby Urzędu Miasta Grajewo.

W 2022 roku wykonano elektroniczną ewidencję dróg gminnych obejmującą 55 km dróg, która polegała na:

- wykonaniu systemu referencyjnego dla całej sieci dróg gminnych publicznych oraz części dróg wewnętrznych
- wdrożeniu oprogramowania do zarządzania infrastrukturą drogową
- wykonaniu fotorejestracji dróg gminnych publicznych oraz części dróg wewnętrznych
- wykonaniu inwentaryzacji dróg gminnych publicznych oraz kładki dla pieszych.

Zadanie wykonała firma LEHMANN + PARTNER Polska Sp. z o. o., ul. Marii Dąbrowskiej 8, 62-500 Konin za kwotę 40.000,00 zł.

21. Wykup nieruchomości od osób fizycznych pod drogi.

Zadanie realizowane przez Wydział Nieruchomości i Planowania Przestrzennego UM Grajewo. Szersze informacje zawarte są w Rozdziale IV Raportu, s. 29-30.

22. Zakup programu komputerowego do publikacji i prowadzenia rejestru decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego na potrzeby Urzędu Miasta Grajewo.

Zadanie realizowane przez Wydział Nieruchomości i Planowania Przestrzennego UM Grajewo. Szersze informacje zawarte są w Rozdziale IV Raportu, s. 30.

23. Cyfrowa Gmina

W ramach zadania zakupiono sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie przeznaczone na potrzeby Urzędu Miasta, w tym:

- 1) 2 serwery wirtualizacyjne,
- 2) macierz dyskową,
- 3) urządzenia sieciowe zabezpieczające przed zagrożeniami pochodzącymi z sieci,
- 4) 19 stacji roboczych,
- 5) 5 laptopów,
- 6) 4 skanery,
- 7) drukarkę kodów kreskowych,
- 8) oprogramowanie antywirusowe,
- 9) rozwiązania chmurowe.

Oprócz sprzętu, bardzo ważnym z perspektywy mieszkańców Grajewo będzie wdrażany właśnie system ePodatki. Umożliwi on mieszkańcom sprawdzanie online informacji o swoich zobowiązaniach tj. podatku od nieruchomości, podatku leśnego, rolnego czy opłaty za gospodarowanie odpadami. Podatnicy będą mogli uregulować swoje zobowiązania online.

VI. Programy i projekty finansowane z udziałem środków zewnętrznych

Miasto w celu pozyskiwania środków zewnętrznych:

- 1) sukcesywnie wyszukiwało możliwości uzyskania dofinansowania ze środków unijnych i innych,
- 2) aplikowało o uzyskanie dofinansowania na realizację poszczególnych zadań i projektów.

Wszystkie realizowane przez Miasto projekty wpisywały się w działania oraz priorytety zawarte w Programie Rozwoju Miasta na lata 2016-2023 przyjętego Uchwałą Nr XXXI/240/17 Rady Miasta 25 stycznia 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Miasta na lata 2016-2023. Część z tych projektów to projekty wieloletnie, których realizacja rozpoczęła się w roku 2019 i jest kontynuowana w latach kolejnych.

W roku 2022 Miasto realizowało następujące zadania oraz projekty, które były współfinansowane ze środków zewnętrznych krajowych oraz Unii Europejskiej:

1. „Przebudowa ciągu ulic: Łąkowej, Stefczyka, Działkowej, Kwiatowej i Kolejowej na os. M. Konopnickiej w Grajewie”

Źródło dofinansowania: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (środki krajowe)

Wysokość dofinansowania: 5.940.452,18 zł

Wartość całkowita: 12.851.939,67 zł

Okres realizacji: 2021 – 2023

Zadanie obejmuje budowę ulic: Łąkowej, Stefczyka, Działkowej, Kwiatowej i Kolejowej wraz z sieciami kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wodociągowej, oświetleniem.

Przebudowa dróg gminnych wraz z budową niezbędnej infrastruktury technicznej ma na celu poprawę układu komunikacyjnego w Mieście, usprawnienie ruchu na osiedlu oraz odseparowanie ruchu pieszego od samochodowego, co przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa użytkowników drogi.

Projekt jest w trakcie realizacji.

2. „Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Miasta Grajewa”

Źródło dofinansowania: Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (środki UE)

Wysokość dofinansowania: 1.299.228,06 zł

Wartość całkowita: 1.998.812,40 zł

Okres realizacji: 2021 - 2022

Projekt przewidywał realizację przedsięwzięcia polegającego na udzieleniu mieszkańcom miasta grantów na dostawę i montaż mikroinstalacji OZE na budynkach mieszkalnych zlokalizowanych w Grajewie.

Celem głównym projektu było ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez budowę 81 mikroinstalacji (panele fotowoltaiczne) o mocy do 5 kW wykorzystujących odnawialne źródła energii w gospodarstwach domowych na terenie Miasta w 2022 r.

Projekt został zrealizowany.

3. Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych

- 1) Źródło dofinansowania: Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych (środki krajowe)

Wysokość dofinansowania: 3.627.425,34 zł.

Okres realizacji: 2020 – 2022

W sierpniu 2020 Miasto otrzymało dotację w ramach Rządowego Funduszu Inicjatyw Lokalnych przeznaczonego na przeciwdziałanie skutkom COVID-19 w wysokości 3.293.158,00 zł.

Pozyskane środki przeznaczono na budowę brakującej infrastruktury w ulicach Geodetów i 11 Listopada oraz budowę oświetlenia boiska przy SP nr 4.

Projekt został zrealizowany.

2) Źródło dofinansowania: Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych (środki krajowe)

Wysokość dofinansowania: 4.000.000,00 zł

Okres realizacji: 2020 – 2022

W ramach Rządowego Funduszu Inicjatyw Lokalnych przeznaczonego na przeciwdziałanie skutkom COVID-19 Miasto uzyskało również dotację wysokości 4.000.000,00 zł.

Pozyskane środki przeznaczono na rewitalizację centrum Grajewa, a w pierwszej kolejności na przebudowę otoczenia Pl. Niepodległości, ul. Traugutta i Kilińskiego, budowę reprezentacyjnego ciągu pieszo-jezdnego (budowa nawierzchni drogowych z parkingami, nawierzchni chodników, oświetlenia ulicznego, sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, sieci C.O., zieleni ozdobnej, małej architektury). Dodatkowo zadanie objęło termomodernizację budynków komunalnych przy ul. Ełckiej 1 i 5.

Projekt został zrealizowany.

4. Budowa i przebudowa dróg gminnych w Mieście Grajewo

Źródło dofinansowania: Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (środki krajowe).

Wysokość dofinansowania: 28.424.000,00 zł

Wartość całkowita: 30.187.417,45 zł

Okres realizacji: 2022 – 2024

Zadanie obejmuje budowę i przebudowę dróg: Spokojna, rtm. Konopki, Perlitza, Ułańska, Legionistów, Grzybowa, Jaśminowa, Miła, Konwaliowa, Grabowskiego, Sztramko, Partyzantów, Polna, Piaskowa, Tabortowskiego, Baśniowa, Jana Pawła II, Siedzikówny, Kościelna, św. Józefa, św. Piotra, św. Marka, św. M. Kolbe, św. Floriana, łącznika na os. Południe, budowę parkingu przy ul. Strażackiej oraz brakujących chodników na os. Szkolna, os. Huta i os. Parkowe. Powstaną nawierzchnie jezdni wraz z chodnikami i zjazdami, odwodnienie dróg, oświetlenie uliczne.

Projekt w trakcie realizacji.

5. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na osiedlach Jana Pawła II i Legionistów w Grajewie

Źródło dofinansowania: Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (środki krajowe).

Wysokość dofinansowania: 2.840.399,09 zł

Wartość całkowita: 3.076.681,99 zł

Okres realizacji: 2022 – 2023

Inwestycja obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach: Legionistów, Spokojna, Ułańska, Perlitza, Sztramko, Jana Pawła II, Św. Józefa, Św. Piotra, Św. Marka, Św. Floriana, Św. Maksymiliana Kolbe, Siedzikówny „Inki”, Tabortowskiego, oraz budowę sieci wodociągowej w ulicach: Jana Pawła II, Św. Józefa, Św. Piotra, Św. Marka, Św. Floriana, Św. Maksymiliana Kolbe, Siedzikówny „Inki”, Tabortowskiego.

Projekt w trakcie realizacji.

6. Budowa ulic św. Jana Pawła II oraz Pilota Kazimierza Sztramko w Grajewie

Źródło dofinansowania: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (środki krajowe)

Wysokość dofinansowania: 904.982,17 zł (kwota ta jest uzupełnieniem dofinansowania, jakie te ulice uzyskały w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych: „Budowa i przebudowa dróg gminnych w Mieście Grajewo”)

Wartość całkowita: 5.688.770,57 zł

Okres realizacji: 2022 – 2024

Zadanie obejmuje budowę ulic św. Jana Pawła II oraz Pilota Kazimierza Sztramko.

Projekt w trakcie realizacji.

7. Budowa budynku wielorodzinnego trzyklatkowego na os. Południe w Grajewie

Źródło dofinansowania: Fundusz Dopłat operowany przez Bank Gospodarstwa Krajowego (środki krajowe).

Wysokość dofinansowania: 6.209.745,77 zł

Wartość całkowita: 8.926.827,00 zł

Okres realizacji: 2022 – 2024

W przedmiotowym projekcie beneficjentem wsparcia jest Miasto Grajewo, natomiast inwestorem Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Grajewie.

Zadanie polega na budowie wielorodzinnego, czterokondygnacyjnego, trzyklatkowego budynku mieszkalnego.

Projekt w trakcie realizacji.

8. Zwiększenie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami w Urzędzie Miasta Grajewo

Źródło dofinansowania: „Dostępny samorząd – granty” realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (środki UE oraz krajowe).

Wysokość dofinansowania: 250.000,00 zł

Wartość całkowita: 806.404,37 zł

Okres realizacji: 2022 – 2023

Celem jest poprawa dostępności do usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami (w tym osób z niepełnosprawnościami) poprzez wdrożenie nowych rozwiązań w obszarze dostępności w budynku Urzędu Miasta Grajewo. W ramach zadania zaplanowano:

- utworzenie Punktu Obsługi Interesanta poprzez przebudowę holu;
- zakup platformy umożliwiającej dostanie się do Urzędu osób ze specjalnymi potrzebami, zwłaszcza osób poruszających się na wózkach;
- zakup urządzeń ułatwiających komunikację dla osób z niepełnosprawnościami: tabliczki brajlowskiej, systemu wzywania pomocy, pętli indukcyjnej, powiększalnika elektronicznego, tabliczki do podpisu; systemu informacyjno-nawigacyjnego na telefony komórkowe.

Projekt został zrealizowany.

9. Projekt Grantowy „Cyfrowa Gmina”

Źródło dofinansowania: Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020 (środki UE).

Wysokość dofinansowania: 651.269,00 zł

Wartość całkowita: 731.132,00 zł

Okres realizacji: 2022 – 2023

Celem projektu jest rozwój cyfrowy instytucji samorządowych oraz zwiększenie cyberbezpieczeństwa. Zaplanowano zakup:

- 1) sprzętu IT (m.in.: serwery, przełączniki sieciowe, router, zabezpieczenia sieciowe, skanery, drukarki kodów kreskowych, komputery)

2) oprogramowania (system ePodatki, platforma do zarządzania konsultacjami społecznymi, ankietami i konkursami, platforma sygnalisty w samorządzie, platforma do prezentacji budżetu samorządu, platforma do zarządzania zgłoszeniami oraz licencji niezbędnych do realizacji e-usług).

Projekt w trakcie realizacji.

VII. Działalność w obszarze społecznym

1. Organizacje pozarządowe i kluby sportowe

Szczegółowe zasady współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi określone zostały w rocznym Programie współpracy miasta Grajewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok zwanym dalej Programem, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/297/21 Rady Miasta Grajewo z dnia 24 listopada 2021 r. zgodnie z art. 5a ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Projekt Programu współpracy na 2022 rok opracowywany był w oparciu o wcześniejsze doświadczenia oraz zgłaszane uwagi podczas spotkania konsultacyjnego. Projekt konsultowanym był zgodnie z Uchwałą Nr LII/306/10 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 października 2010 r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Celem głównym Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy na 2022 rok było efektywne wykorzystanie społecznej aktywności w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców miasta Grajewo.

Wśród celów szczegółowych Programu wymieniono:

- 1) kontynuowanie działalności Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie,
- 2) kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną a organizacjami,
- 3) umacnianie w świadomości społecznej poczucia współodpowiedzialności za społeczność lokalną i realizację jej potrzeb,
- 4) stwarzanie warunków do zwiększania aktywności społecznej mieszkańców Miasta w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb zbiorowych,
- 5) budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez promowanie aktywności społecznej dorosłych, młodzieży i dzieci, w tym działań wolontarystycznych,
- 6) uzupełnianie przez organizacje działań Miasta w zakresie nie obejmowanym przez jednostki samorządowe,
- 7) zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów,
- 8) poznanie środowiska organizacji w mieście,
- 9) promowanie działalności organizacji pozarządowych.

Miasto Grajewo realizowało współpracę z trzecim sektorem opierając się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności oraz uczciwej konkurencji i jawności.

Zgodnie z zapisami Programu współpracy na 2022 rok współpraca samorządu lokalnego z trzecim sektorem przebiegała w formie finansowej jak i pozafinansowej.

Współpraca finansowa odbywała się na zasadzie wspierania wykonania zadań publicznych. W tym celu Burmistrz Miasta ogłosił otwarte konkursy ofert na realizację

priorytetowych zadań publicznych w mieście Grajewo w 2022 r. w zakresie:

- 1) działalności wspomagającej rozwój społeczności lokalnej pn. „Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie”,
- 2) kultury,
- 3) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 4) działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 5) wspierania i upowszechniania działalności na rzecz rodziny,
- 6) działalności na rzecz seniorów,
- 7) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- 8) promocji i organizacji wolontariatu,
- 9) ochrony zwierząt,
- 10) organizacji różnorodnych form spędzania czasu wolnego (spotkania integracyjne) z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin dysfunkcyjnych w ramach realizacji zadania publicznego z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

W odpowiedzi na zawarte w Ogłoszeniach wykonanie zadań publicznych dofinansowanie w ramach wsparcia realizacji zadania publicznego otrzymały niżej wymienione organizacje/stowarzyszenia:

Lp.	Nazwa podmiotu wnioskującego o przyznanie dotacji	Rodzaj zadania publicznego	Nazwa zadania określona w ofercie podmiotu	Wysokość przyznanej dotacji w ramach wsparcia realizacji zadania publicznego [zł]
1	Towarzystwo Przyjaciół 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie	Działalność wspomagająca rozwój społeczności lokalnej w mieście Grajewo na lata 2021-2022 pn. „Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie”	Centrum Organizacji Pozarządowych	22.000,00
2	Stowarzyszenie Współpraca dla Grajewa	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w Mieście Grajewo w 2022 r.	Turniej Piłki Nożnej Łoś 6	6.000,00
3	MOTOWILKI GRAJEWO		Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w Mieście Grajewo 2022 r. V Grajewski Złot Motocyklowy	9.000,00
4	Ochotnicza Straż Pożarna w Grajewie		„Sprawni jak strażacy”	5.000,00
5	Stowarzyszenie Współpraca dla Grajewa	Wspieranie i upowszechnianie działalności na rzecz rodziny w Mieście Grajewo w 2022 r.	PIKNIK RODZINNY TRUCK SHOW PODLASIE, III GRAJEWSKI ZŁOT SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH	19.990,00
6	Towarzystwo Przyjaciół 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie	Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej w Mieście Grajewo w 2022 r.	Wielki test wiedzy o historii Grajewa	4.500,00
7	Towarzystwo Przyjaciół 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie		„Księga Pamięci Gminy Żydowskiej w Grajewie”	10.000,00
8	Towarzystwo Przyjaciół 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie		„Grajewo” – folder historyczno- promocyjny	5.500,00

9	Stowarzyszenie Młodzi dla Grajewa	Promocja i organizacja wolontariatu w Mieście Grajewo w 2022 r.	Młodzi dla Grajewa	9.993,15
10	Kultura Niezależna	Kultura w Mieście Grajewo w 2022 r.	IV Konkurs Pieśni Patriotycznej	3.000,00
11	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Grajewie	Działalność na rzecz seniorów w Mieście Grajewo w 2022 r.	Działalność na rzecz seniorów w Mieście Grajewo w 2022 r.	10.000,00
12	Parafia pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Grajewie	Organizacja różnorodnych form spędzania czasu wolnego (spotkania integracyjne) z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin dysfunkcyjnych w ramach realizacji zadania publicznego z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w Mieście Grajewo w 2022 roku	Organizacja różnorodnych form spędzania czasu wolnego (spotkania integracyjne) z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin dysfunkcyjnych w ramach realizacji zadania publicznego z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w mieście Grajewo w 2022 roku – Wyjazdy rekreacyjno - profilaktyczne	19.984,00

Od 2020 r. oferty w ramach otwartego konkursu ofert są składane wyłącznie w programie informatyczny witkac.pl. Jest to program usprawniający m.in. ogłaszanie konkursów, nabór i ocenę wniosków, tworzenie umów oraz składanie i weryfikację wniosków.

Wszystkie zadania publiczne, które otrzymały dofinansowanie z budżetu Miasta były realizowane na rzecz społeczności lokalnej oraz były zgodne ze sferą priorytetowych zadań publicznych, które zostały określone w Programie współpracy.

Zakładane cele i rezultaty, które zostały opisane w ofertach złożonych przez stowarzyszenia/organizacje pozarządowe zostały w dużej mierze osiągnięte. Otrzymane środki finansowe z budżetu Miasta zostały wykorzystane zgodnie ze wskazaniem.

Na realizację zadań publicznych na rzecz społeczności lokalnej w 2022 r. przekazano łącznie kwotę w wysokości 124.967,15 zł. Faktycznie wykorzystana kwota przyznanych dotacji w 2022 r. to 117.485,07 zł. Ze sprawozdań wynika, że były kwoty niewykorzystane, które podlegały zwrotowi na rachunek bankowy Miasta. Zwrócono kwotę w łącznej wysokości 7.482,08 zł wraz z odsetkami.

Zgodnie z § 6 ww. Programu miasto Grajewo współpracowało z organizacjami pozarządowymi w szczególności w następujących formach:

- 1) zlecenia organizacjom realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) informowania o planowanych sesjach Rady Miasta Grajewo, posiedzeniach komisji Rady, udostępnianie projektów uchwał, zarządzeń – za pośrednictwem strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Grajewo,
- 3) udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w sesjach Rady i posiedzeniach komisji Rady,
- 4) obejmowania patronatem Burmistrza Miasta stowarzyszeń organizujących imprezy,
- 5) udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w komisjach opiniujących oferty konkursowe oraz projekty aktów normatywnych,
- 6) promowania przez władze miasta działalności organizacji za pośrednictwem internetowej strony Urzędu Miasta Grajewo www.grajewo.pl,
- 7) użyczania lokali komunalnych organizacjom pozarządowym w celu umożliwienia im prowadzenia działalności statutowej (dot. sali konferencyjnej Urzędu Miasta

Grajewo, pomieszczeń Grajewskiego Centrum Kultury w Grajewie, budynek w parku przy ul. Wojska Polskiego 61B),

- 8) bieżącej wymiany informacji między administracją samorządową a organizacjami poprzez umieszczanie informacji na stronie BIP, stronie promocyjnej miasta, tablicy ogłoszeń, pocztą tradycyjną i elektroniczną (e-mail),
- 9) popularyzowania działań organizacji na stronie Urzędu Miasta www.grajewo.pl,
- 10) kontynuowanie działalności Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie.

Od 1 sierpnia 2020 r. do chwili obecnej w budynku należącym do miasta Grajewo przy ul. Wojska Polskiego 61B zlokalizowane jest Centrum Organizacji Pozarządowych (COP). Celem COP jest aktywizowanie i wsparcie merytoryczne organizacji pozarządowych i innych podmiotów ze sfery pożytku publicznego.

Centrum Organizacji Pozarządowych zadanie realizowało i nadal realizuje poprzez: stwarzanie warunków do aktywnej działalności organizacji pozarządowych, podnoszenia profesjonalizmu organizacji pozarządowych i ich członków, pracowników, wolontariuszy poprzez działania edukacyjne i poradnictwo, integrację sektora pozarządowego, budowanie współpracy i komunikacji między administracją samorządową, biznesem oraz organizacjami pozarządowymi.

Szybkiemu i bezpośredniemu dotarciu z informacjami do organizacji pozarządowych służyła zakładka „Organizacje pozarządowe” na stronie Urzędu Miasta www.grajewo.pl. Zakładka służy do zamieszczania informacji dotyczących działalności organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta oraz informacji przekazywanych przez Urząd Miasta, m.in. ogłoszenia o otwartych konkurach ofert na realizację zadań publicznych w Mieście, informacje o konsultacjach społecznych, roczny Program współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz inne dokumenty/pisma przeznaczone dla stowarzyszeń/organizacji pozarządowych.

Roczny Program współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi na rok 2022 pozwolił organizacjom realizować szereg zadań publicznych określonych w Programie.

Działania podjęte w ramach Programu przyczyniły się do poprawy jakości życia mieszkańców Grajewa, wzmocnienia aktywności społeczności lokalnej, umacniania partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi, wsparcia organizacji pozarządowych w realizacji ich zadań statutowych, zapewnienia efektywniejszej realizacji zadań publicznych poprzez włączenie organizacji pozarządowych w realizację tych zadań oraz budowania społeczeństwa obywatelskiego poprzez rozwój lokalnych społeczności.

Szczegółowe dane zostaną zawarte w sprawozdaniu z realizacji rocznego Programu współpracy Miasta Grajewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok, które zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Burmistrz, nie później niż do 31 maja 2023 r., jest obowiązany przedłożyć Radzie Miasta. Sprawozdanie z realizacji Programu publikowane jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

Kluby sportowe

Uchwałą Nr V/29/11 Rady Miasta Grajewo z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Miasto Grajewo zostały określone warunki i tryb finansowania rozwoju sportu przez Miasto.

W 2022 r. Burmistrz Miasta w trybie konkursowym przyznał Klubowi Sportowemu „WARMIA” Grajewo dwie dotacje celowe z budżetu Miasta na realizację celu publicznego pn. Rozwój dyscypliny sportowej – piłki nożnej poprzez wsparcie klubów sportowych reprezentujących miasto Grajewo w rozgrywkach ligowych piłki nożnej

w pierwszym i w drugim półroczu 2022 r. o łącznej wartości 225.000,00 zł.

W okresie realizacji zadania w pierwszym półroczu 2022 r. tj. od 20.01.2022 r. do 30.06.2022 r. drużyna piłki nożnej KS „WARMIA” Grajewo w końcowej tabeli rozgrywek IV ligi podlaskiej zajęła VII miejsce w 16-zespołowej tabeli.

Klub przeprowadził 70 dwugodzinnych zajęć treningowych oraz 8 jednostek roztrenowania dla 24-osobowej kadry zawodniczej.

W rundzie wiosennej sezonu 2021/2022 zespół WARMII Grajewo rozegrał 15 spotkań ligowych, w których osiągnął 8 zwycięstw, 4 remisy i poniósł 4 porażki. Drużyna zdobyła 40 bramek tracąc 17. W rezultacie zespół zajął VII miejsce w tabeli końcowej sezonu 2021/2022 KEEZA IV ligi podlaskiej.

Klub rozegrał jeden mecz w ramach rozgrywek o Puchar Polski.

W ramach przygotowań do rundy wiosennej zespół rozegrał 5 meczów kontrolnych (sparingowych), w których odniósł 4 zwycięstwa i doznał 1 porażki. Bilans bramkowy: 24-7.

Mecze z udziałem Klubu były szeroko relacjonowane w środkach masowego przekazu (prasa regionalna, Internet, portale miejskie, portal społecznościowy Facebook – 3689 osób śledzących profil Klubu na portalu społecznościowym stan na 30.06.2022 r.).

Skróty filmowe z każdego spotkania Klubu były publikowane na profilu Klubu na portalu youtube.com/c/KSWARMIAGrajewo – 498 subskrypcji (stan na 30.06.2022 r.) każdy skrót był wyświetlony średnio 500 razy a niektóre ponad 1000.

Od 01.07.2022 r. do 30.11.2022 r. - w okresie realizacji zadania w drugim półroczu 2022 r. drużyna piłki nożnej KS „WARMIA” Grajewo w końcowej tabeli rundy jesiennej sezonu 2022/2023 rozgrywek IV ligi podlaskiej zajęła IX miejsce w 18-zespołowej tabeli.

Klub przeprowadził 70 dwugodzinnych zajęć treningowych oraz 8 jednostek roztrenowania dla 23-osobowej kadry zawodniczej.

W rundzie jesiennej sezonu 2022/2023 zespół rozegrał 16 spotkań ligowych, w których osiągnął 8 zwycięstw, 3 remisy i poniósł 5 porażek. Drużyna zdobyła 34 bramki tracąc 15. W rezultacie zespół zajął IX miejsce w tabeli końcowej rundy jesiennej sezonu 2022/2023 KEEZA IV ligi podlaskiej.

Klub rozegrał jeden mecz w ramach rozgrywek o Puchar Polski.

W ramach przygotowań do rundy jesiennej zespół rozegrał 4 mecze kontrolne, w których odniósł 2 zwycięstwa i doznał 2 porażek. Bilans bramkowy: 13-8.

Mecze z udziałem Klubu były szeroko relacjonowane w środkach masowego przekazu (prasa regionalna, Internet, portale miejskie, portal społecznościowy Facebook – 3826 osób śledzących profil Klubu na portalu społecznościowym stan na 30.11.2022 r.).

Skróty filmowe z każdego spotkania Klubu były publikowane na profilu Klubu na portalu youtube.com/c/KSWARMIAGrajewo – 549 subskrypcji (stan na 30.11.2022 r.) każdy skrót był wyświetlony średnio 500 razy a niektóre ponad 1000.

Ze sprawozdań końcowych wynika, że nie było kwot niewykorzystanych, które podlegały zwrotowi na rachunek bankowy Miasta.

Każde półrocze objęte było oddzielnym postępowaniem, tj. ofertą Wykonawcy, umową o realizację zadania publicznego oraz sprawozdaniem z realizacji zadania publicznego.

Uzyskana przez Klub Sportowy „WARMIA” Grajewo w 2022 r. dotacja została przeznaczona przez Klub w szczególności na realizację programów szkolenia sportowego, zakup sprzętu sportowego, pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach, pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego, wynagrodzenie kadry szkoleniowej oraz pokrycie kosztów obsługi zadania (obsługa księgowa, utrzymanie rachunku bankowego).

Środki pochodzące z dotacji zapewniły odpowiedni przebieg zajęć treningowych zespołu, sprawną organizację rozgrywanych meczów, a także transport i wyżywienie zawodników podczas meczów wyjazdowych.

Zgodnie z § 20 Uchwały Nr V/29/11 Rady Miasta Grajewo z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Miasto Grajewo Burmistrz przedstawia Radzie Miasta informację roczną o realizacji ww. uchwały do końca marca roku następującego po upływie roku budżetowego. Informacja zawierająca szczegółowe dane merytoryczne i finansowe dostępna jest w Biurze Rady Miasta.

2. Ochrona zdrowia i profilaktyka społeczna

Miasto stosownie do możliwości budżetu realizowało też zadania z zakresu ochrony zdrowia na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz Uchwały Nr XXII/186/20 Rady Miasta Grajewo z dnia 26 sierpnia 2020 r. w sprawie przyjęcia programu zdrowotnego w zakresie szczepień ochronnych przeciwko grypie w mieście Grajewo na lata 2020-2022.

W roku 2022 Miasto zrealizowało dwa programy zdrowotne dotyczące:

1) szczepień ochronnych przeciwko grypie w Mieście na lata 2020-2022

Wykonano szczepienia ochronne dla mieszkańców Miasta przeciwko grypie w wieku powyżej 65 roku życia do ukończenia 75 roku życia.

Realizatorem zadania był Niepubliczny ZOZ MEDICUS s.c. Alicja i Dariusz Leończyk, 19-200 Grajewo, Os. Południe 9.

Koszt zadania według planu zakładał wydatki w wysokości 14 300,00 zł. Wydatkowano z budżetu miasta 11 750,00 zł (wykonanie).

Przewidywana liczba osób uprawnionych do zaszczepienia – 238.

Koszt szczepienia – 125,00 zł/ osobę.

Ilość zaszczepionych osób – 94.

2) profilaktyka czerniaka w Szkołach Podstawowych Nr 1, 2 i 4 – edycja 2021/2022

Z inicjatywy Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – Studenckiego Koła Naukowego Onkoma „Innowacje w Onkologii” zrealizowano Ogólnopolski Program Profilaktyki Czerniaka w szkołach na terenie Miasta poprzez przeprowadzenie przez jednostki oświatowe lekcji poświęconych profilaktyce nowotworowej czerniaka.

Realizatorem zadania były Szkoły Podstawowe Nr 1,2,4 w Grajewie.

Koszt zadania: brak wydatków

Ilość uczniów klas 7 – 115,

Ilość uczniów klas 8 – 155,

Liczba nauczycieli: 9.

Podstawę do działań Miasta z zakresu profilaktyki społecznej stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Realizacja zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom przebiegała zgodnie z przyjętym przez Radę Miasta Grajewo Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok, który został przyjęty Uchwałą NR XXXIX/305/21 Rady Miasta Grajewo z dnia 27 grudnia 2021 roku. Zadania ujęte w Programie stanowią ważny i trwały element profilaktyki społecznej w zakresie ochrony zdrowia, realizowany na terenie Miasta. Do działań związanych z profilaktyką w sensie ustawowym należy zaliczyć działania promujące zdrowie, leczenie oraz pomoc rodzinom w radzeniu sobie z alkoholizmem jej członka (współuzależnienie). Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie były środki finansowe z budżetu Miasta, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Program realizowała Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwana dalej MKRPA, która współpracowała ze szkołami z terenu Miasta, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Sądem, Punktem Konsultacyjnym przy Klubie "Zdrowie i Trzeźwość".

Program skierowany był do wszystkich grup społecznych związanych z problemem uzależnień bądź zagrożonych prawdopodobieństwem ich wystąpienia oraz z przemocą w rodzinie, a w szczególności do:

- 1) osób uzależnionych od alkoholu oraz pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy,
- 2) osób uzależnionych od narkotyków i innych zagrożeń społecznych,
- 3) osób stosujących przemoc,
- 4) osób doznających przemocy,
- 5) rodzin w/w osób,
- 6) dzieci i młodzieży szkolnej.

Odpowiedzialnym za realizację Programu był także Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

MKRPA została powołana do inicjowania działań profilaktycznych oraz interwencyjnych w zakresie problemów alkoholowych. Celem działań profilaktycznych Komisji jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Komisja zajmuje się podejmowaniem działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz czynnie przeciwdziałania alkoholizmowi i pomaga w wychodzeniu z uzależnienia poprzez podejmowanie czynności związanych z orzeczeniem o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu od alkoholu w zakładzie leczenia odwykowego. Postępowanie takie dotyczy osób, które zakłócają spokój i porządek publiczny, stosują przemoc fizyczną i psychiczną wobec najbliższych, powodują demoralizację dzieci i młodzieży w związku z nadużywaniem alkoholu. Wnioski o leczenie odwykowe najczęściej składają: policja, sąd, oraz najbliżsi członkowie uzależnionego. Po rozpatrzeniu wniosku MKRPA uruchamia procedury, mające na celu wszczęcie postępowania sądowego zobowiązującego do leczenia. O zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu orzeka sąd.

Do najważniejszych zadań MKRPA należało:

- 1) udzielanie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- 2) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, a w uzasadnionych przypadkach występowanie do Sądu z wnioskiem o przymusowe leczenie,
- 3) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 4) działalność w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień,
- 5) działanie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, m. in. poprzez udział w Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2022 r. MKRPA:

- 1) wystąpiła z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Grajewie o zajęcie stanowiska odnośnie leczenia wobec 35 osób,

Liczba wniosków o leczenie odwykowe, które wpłynęły do MKRPA w latach 2018 – 2022

Liczba wniosków skierowanych przez:	2018	2019	2020	2021	2022
Prokuratura Rejonowa w Grajewie	1	0	0	0	0
KPP w Grajewie	24	24	19	20	12
Sąd Rejonowy w Grajewie	19	14	16	18	14
Członkowie rodzin	14	18	9	15	14
Grupy Robocze/ZI	1	0	0	0	0
Razem:	59	56	44	53	40

- 2) opiniowała wnioski na sprzedaż detaliczną i gastronomiczną napojów alkoholowych. Opinie dotyczyły zgodności lokalizacji i limitu liczby punktów sprzedaży z obowiązującymi w tym zakresie uchwałami Rady Miasta.

Pozytywnie zaopiniowano 13 wniosków na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i 3 wnioski na gastronomiczną sprzedaż napojów alkoholowych.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Grajewie w latach 2020 – 2022

Rodzaj zezwoleń	Detaliczne			Gastronomiczne		
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
do 4,5% (piwo)	39	41	43	17	14	15
powyżej 4,5% (wino)	32	34	36	6	6	7
powyżej 18% (wódka)	34	36	38	9	7	7
Razem punktów:	39	41	43	17	14	15

3) przeprowadziła 32 kontrole w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym w 23 placówkach prowadzących sprzedaż detaliczną i 9 placówkach ze sprzedażą gastronomiczną napojów alkoholowych. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych większych uchybień stanowiących podstawy do cofnięcia zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Przeprowadzane były również rozmowy profilaktyczno-informacyjne ze sprzedawcami odnośnie przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych wymaganych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przede wszystkim przypominano o konieczności żądania okazania dokumentu dojrzałości w przypadku wątpliwości, co do pełnoletności nabywcy. W trakcie kontroli właściciele i sprzedawcy otrzymywali materiały informacyjne rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, dotyczące omawianych kwestii. W większości punktów kontrole przeprowadzone były wspólnie z funkcjonariuszem policji.

**Punkty sprzedaży napojów alkoholowych w Mieście
skontrolowane przez MKRPA w 2022 roku**

Lp.	Detaliczna	Gastronomiczna
1.	Alkohole Świata Sp. z o. o. ul. Koszarowa 37/3, 19-200 Grajewo	Ryszard Okuniewski MARPOL Gastronomia Bar przy stacji Paliw Lotos ul. Kopernika 26, 19-200 Grajewo
2.	Sklep CALWADOS s.c. os. Centrum 23 lok. 8, 19-200 Grajewo	Usługi Hotelarskie Małgosia i Andrzej Danowski ul. Kopernika 59, 19-200 Grajewo
3.	Alkohole Świata Sp. z o. o. os. Południe 66, 19-200 Grajewo	Ewa Wasilewska Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „SAVONA” ul. Etcka 24, 19-200 Grajewo

4.	P.H.U. Wanda Sztolsztejner – Sklep os. Południe 26A, 19-200 Grajewo	WMS GRUPA Marek Śliwiński, Wiesław Śliwiński „SPÓŁDZIELCZA 1” ul. Spółdzielcza 1, 19-200 Grajewo
5.	Sklep CALWADOS s.c. ul. Konstytucji 3-go Maja 2/8, 19-200 Grajewo	Elżbieta Bednarowicz „Zajazd Pod Świerkiem” ul. Dworna 27, 19-200 Grajewo
6.	Sklep Daniel Marek Tyc Dan AS ul. Wojska Polskiego 52/1, 19-200 Grajewo	Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „MARTYNKA” Jadwiga Karwowska ul. Józefa Piłsudskiego 55 19-200 Grajewo
7.	Jędrus i Syn Sp. z o. o. „HORTEN” ul. Wojska Polskiego 46, 19-200 Grajewo	Małgorzata Lipska ZŁOTY KURCZAK ul. Wojska Polskiego 52 lok. 4 19-200 Grajewo
8.	MN Martyna Nicikowska Sklep Żabka ul. Wojska Polskiego 6, 19-200 Grajewo	Katarzyna Joanna Jeglińska Gastronomia Piecuch Retro ul. Wojska Polskiego 23C 19-200 Grajewo
9.	Sklep punkt na stacji Paliw Lotos Ryszard Okuniewski MARPOL ul. Kopernika 26, 19-200 Grajewo	Jarosław Szumowski SALSA - IMPREZY, BANKIETY, SZKOLENIA ul. Wojska Polskiego 71E 19-200 Grajewo
10.	Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe Eksport – Import „KARPOL” Sp. z o. o. ul. Józefa Piłsudskiego 55, 19-200 Grajewo	
11.	Elżbieta Pietruchowska SAM „ELA” ul. Przemysłowa 29, 19-200 Grajewo	
12.	Alkohole Świata Sp. z o. o. os. Centrum 30 19-200 Grajewo	
13.	Polski Koncern Naftowy ORLEN S. A. Sklep Stacja Paliw nr 448 ul. Elcka 40 19-200 Grajewo	
14.	LIDL Polska Sp. z o. o. sp. k ul. Kopernika 37 19-200 Grajewo	
15.	NETTO INDYGO Sp. z o. o. ul. Dworna 29 19-200 Grajewo	
16.	„Społem PSS w Grajewie” Sp. z o. o. os. Południe 12 19-200 Grajewo	
17.	„Społem PSS w Grajewie” Sp. z o. o. os. Południe 28A 19-200 Grajewo	
18.	„Społem PSS w Grajewie” Sp. z o. o. os. Południe 48 19-200 Grajewo	
19.	Aleksandra Witkowska Sklep Żabka os. Południe 26A lok. 3,7,8,9 19-200 Grajewo	

20.	IN Irena Nicikowska Sklep Żabka ul. A. Mickiewicza 6A 19-200 Grajewo	
21.	HEALTHIER Patrycja Niewiarowska Sklep Żabka os. Broniewskiego 13 19-200 Grajewo	
22.	Anna Chełmińska Sklep Żabka ul. Dworna 27E 19-200 Grajewo	
23.	Halina Sawicka Sklep Żabka os. Centrum 27/P14	

Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności wśród dzieci i młodzieży w 2022 roku

Profilaktyka to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się niebezpieczeństwa. Wiek inicjacji alkoholowej w Polsce jest bardzo wczesny. Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie prowadzi do podejmowania zachowań ryzykownych, groźnych dla życia i zdrowia, zakłóca proces rozwojowy, może również powodować spowolnienie wzrostu i zaburzenia hormonalne. Rozwiązaniem problemów nigdy nie było i nie będzie uciekanie w świat alkoholu, narkotyków, dopalaczy, hazardu czy gier. Młodzi bardziej zwracają uwagę na to, co czynią dorośli i na to co mówią. Dobrze wychowuje ten, kto kocha, rozmawia, stara się zrozumieć, poświęca czas i uwagę a jednocześnie stawia granice i wymagania.

Do najważniejszych działań Komisji na rzecz dzieci i młodzieży należy prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy.

1. Projekt „Otwórz się na pomoc”

Długotrwała pandemia wymusiła zmianę formy kształcenia dzieci i młodzieży w szkołach. Widoczne są tego negatywne skutki, takie jak: pogorszenie się kondycji psychicznej uczniów w wyniku prowadzenia lekcji zdalnych oraz odizolowanie od bezpośrednich kontaktów rówieśniczych. Skutkuje to trudnościami w nauce, a także wzrostem zachowań ryzykownych czy nadużywaniem korzystania z mediów elektronicznych. Dlatego Miasto zostało partnerem projektu „Otwórz się na pomoc” – interaktywny film poświęcony problemowi uzależnienia dzieci od komputera i Internetu. Scenariusz filmu został opracowany we współpracy z doświadczoną psycholog dziecięcą i terapeutką M.P. Projekt miał za zadanie pomóc zmierzyć się z zagrożeniami, jakie niesie Internet. Młode osoby nie tylko w łatwy sposób uzależniają się od komputera, ale także bardzo często doświadczają w świecie wirtualnym takich zjawisk jak hejt czy przemoc słowna. Często uzależnienie od Internetu powoduje poważne problemy psychiczne i ma wpływ na życie całych rodzin. Projekt realizowany był terenie Miasta, udostępniony został mieszkańcom na stronach internetowych m.in. Miasta, MOPS oraz szkół podstawowych. W ramach projektu zostały również rozpowszechnione materiały informacyjne w formie drukowanej dot. uzależnienia w czasach pandemii z informacją gdzie można zwrócić się o pomoc.

2. Program o charakterze profilaktycznym „Twoje decyzje to twoje życie”

W dniu 27 października 2022 r. w Grajewskim Centrum Kultury zorganizowano program o charakterze profilaktyki uzależnień autorstwa W.D., w którym wzięły udział szkoły

podstawowe nr 1, nr 2 oraz nr 4 w Grajewie. Podczas autorskiego programu W.D., poruszył problemy dotyczące dzisiejszą młodzież, starał się uzmysłowić jak proste i błahe przyczyny mogą prowadzić do druzgocących skutków uzależnień. W ramach spotkania uczestnicy zostali uświadomieni, iż nie jest to tylko pogadanka, lecz wydarzenie kulturalne, a jego myślą przewodnią jest wskazanie młodzieży pozytywnych stron życia bez uzależnień, zadowolenia z odnajdywania własnych pasji i twórczej samorealizacji.

3. Warsztaty behawioralne pn. „Zaplątani w sieci”

To zajęcia warsztatowe z udziałem uczniów z klas V i VI szkół podstawowych w Grajewie, podczas których uczniowie poznali różne zagrożenia płynące ze strony multimedii, towarzyszących im na co dzień. Dzięki warsztatom dzieci zyskały świadomość zacierania się granic pomiędzy światem rzeczywistym a światem wirtualnym. Zajęcia przeprowadzone były w trzech szkołach podstawowych i trwały od 9 do 16 grudnia 2022 r.

4. Szkolenia dla Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyła w następujących szkoleniach online:

- 1) „Jak skutecznie prowadzić pracę socjalną z osobami uzależnionymi w ramach Podlaskiego Forum Przeciwdziałania Uzależnieniom”. Szkolenie odbyło się 22 lutego 2022 r.,
- 2) „REWOLUCYJNYCH zmian związanych z nowelizacją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi już od stycznia 2022 roku!”. Szkolenie odbyło się 13 stycznia 2022 r.,
- 3) „Wielkich zmian w komisjach od 1 stycznia 2022 r. Nowelizacja Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”. Szkolenie odbyło się w formie e-learningu dnia 10 października 2022 r. w budynku Urzędu Miasta.

5. Konferencja w ramach Narodowego Programu Trzeźwości

Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyła w konferencji „Wezwani do działania – Lokalni Liderzy Trzeźwości” w służbie Narodowego Programu Trzeźwości. Konferencja odbyła się dnia 21 listopada 2022 r. w Centrum Ewangelizacji Diecezji Łomżyńskiej w Ostrowi Mazowieckiej.

W ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii współorganizowano i współfinansowano:

- 1) XXIII Międzynarodowy Uliczny Bieg Wilka w dniu 7 maja 2022 r. poprzez zlecenie dostarczenia i zamontowania dwóch urządzeń pneumatycznych dla dzieci tj.: zjeżdżalni oraz zamku do skakania.
- 2) organizację różnorodnych form spędzania czasu wolnego (spotkania integracyjne) z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin dysfunkcyjnych w ramach realizacji zadania publicznego z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w mieście Grajewo w 2022 roku. Dofinansowanie realizacji zadania publicznego otrzymała Parafia pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy (Diecezja Łomżyńska) z siedzibą w Grajewie. Realizacja ww. zadania obejmowała okres od 29 lipca 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r., w którym uczestniczyło 120 osób (dzieci i młodzież szkolna) z terenu Miasta.
- 3) Wojskowy Piknik Rodzinny z okazji Święta Wojska Polskiego w dniu 14 sierpnia 2022 r. poprzez zlecenie dostarczenia i zamontowania pięciu urządzeń pneumatycznych dla dzieci tj.: zjeżdżalni, placu zabaw, poduchy do skakania, basenu z piłeczkami oraz bramki

celnościowej.

- 4) organizację 37. Światowych Dni Młodzieży Diecezji Łomżyńskiej, które odbyły się 19 listopada 2022 r. w Grajewie, w ramach których przeprowadzony został program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży. Wydarzenie odbyło się w godz. 9.00 – 18.00 na Hali Sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Grajewie.

Realizacja celów i zadań zdefiniowanych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii na 2022 r. przebiegała zgodnie z założeniami. Realizując Miejski Program Profilaktyki starano się bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało do niego wpisane miało związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, ponieważ tylko na takie zadania mogły zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Promocja Miasta i patronaty Burmistrza

Promocja jest ważnym elementem komunikacji władz samorządowych Miasta ze społecznym otoczeniem. Promocja ukierunkowana była na wykorzystanie potencjału społecznego, gospodarczego, kulturalnego i geograficznego Miasta i była skupiona na działaniach Burmistrza i Rady Miasta na rzecz Grajewian.

Działania promocyjne podejmowane przez władze Miasta, skierowane do jego mieszkańców i na zewnątrz miały na celu budowanie społeczeństwa obywatelskiego tworzącego lokalną wspólnotę. Burmistrz Miasta prowadził otwartą politykę informacyjną, czego odzwierciedleniem były cyklicznie organizowane spotkania z mediami z udziałem Burmistrza Miasta oraz Przewodniczącej Rady Miasta.

W ramach promocji Miasta w 2022 r. podjęto następujące przedsięwzięcia:

1. Realizowano umowy promocyjne oraz umowy na świadczenie usług informacyjnych z portalami internetowymi www.e-grajewo.pl oraz www.grajewo24.pl.
2. Rozbudowywano system wystawienniczy Miasta, zakupiono kolejne elementy, tj. bramę dmuchaną, baner „Miasto Grajewo wspiera sport”, kostkę promującą Mapę Inwestycji Miasta Grajewo oraz portal www.grajewo.pl, rollupy.
3. Opracowywano, wydawano oraz dystrybuowano bezpłatny dwutygodnik Gazeta Grajewska.
4. Organizowano obchody świąt patriotycznych, poprzez przygotowywanie miejsc pamięci na terenie Miasta, wywieszanie flag, włączanie syren alarmowych, zakup wieńców, współpracę z Miejską Orkiestrą Dętą w Grajewie, ze służbami mundurowymi.
5. Kontynuowano przyznanie nagród Burmistrza Miasta „Wilk Roku” (w ramach działań dokonano także zakupu statuetek oraz przygotowano graficznie dyplomy dla nominowanych i laureatów tej nagrody).
6. Dokonywano zakupów materiałów promujących Grajewo (np. gadzety z logotypem miasta, pluszowe zabawki, małe symbole miasta, itp.).
7. Udzielano Patronatów Burmistrza Miasta. W 2022 r. Patronatami zostały objęte następujące wydarzenia:
  - 1) IX Regionalne Konfrontacje Akordeonowe,
  - 2) Zakończenie Sezonu Morsowania 2021/2022,
  - 3) Turniej Piłki „ŁOŚ”,
  - 4) Festyn Strażacki pn. „Sprawni jak strażacy”,
  - 5) II Sztafety Grajewskie,

- 6) Truck Show Podlasie – III Grajewski Zlot Samochodów Ciężarowych,
- 7) Narodowe Czytanie w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Grajewie,
- 8) Miejski Dzień Seniora,
- 9) Morsowanie SZYCH GRAJEWO – sezon 2022/23,
- 10) Rozpoczęcie sezonu morsowania organizowane przez Stowarzyszenie zwykłe „Morsy Grajewo”,
- 11) „Akcja „Czytanie dla pokoju”,
- 12) „W istocie – Światowy Dzień Godności”,
- 13) XVI Integracyjny Bieg Świąteczno-Noworoczny
- 14) Konkurs najlepszego wykonania kolęd podczas Wigilii Miejskiej.

W tym zakresie administrowano elementami systemu wystawienniczego dedykowanymi wydarzeniom objętym Patronatem Burmistrza Miasta.

8. Podejmowano współpracę ze środowiskiem twórczym, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury oraz szkołami w zakresie Patronatu Burmistrza Miasta.
9. Promowano inwestycje Miasta za pośrednictwem strony internetowej z Mapą Inwestycji pod adresem: <https://www.inwestycje.grajewo.pl/>.
10. Planowano, koordynowano i nadzorowano kampanie promocyjne, informacyjne i społeczne, w tym.:
  - 1) promocja systemu powiadamiania SMS i wykorzystywanie go w wybranych akcjach promocyjnych,
  - 2) przygotowanie dokumentów, materiałów niezbędnych do promocji miasta (umowy, zlecenia),
  - 3) administrowanie systemem wystawienniczym Miasta Grajewo,
  - 4) inicjowanie i organizowanie przedsięwzięć promujących Miasto (współpraca przy organizacji takich wydarzeń jak Olimpiada Przedszkolaka, Dni Grajewa, GrajEwo Jazz Festiwal, Bieg Wilka),
  - 5) przygotowywanie we współpracy z wydziałami i referatami oraz jednostkami organizacyjnymi Miasta ofert inwestycyjnych, kulturalnych (współpraca z Grajewskim Centrum Kultury, Miejską Biblioteką Publiczną, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w zakresie promocji ich oferty oraz osiągnięć),
  - 6) redagowanie publikacji promocyjnych i informacyjnych (ulotki, plakaty, albumy i książki o tematyce związanej z Grajewem),
  - 7) inicjowanie i utrzymywanie kontaktów z mediami w celu zapewnienia właściwego i rzetelnego przepływu informacji o działalności Urzędu, a także w celu kreowania pozytywnego wizerunku,
  - 8) przygotowanie, redagowanie informacji i materiałów prasowych,
  - 9) realizacja zadań wynikających z przepisów ustawy prawo prasowe, w tym przekazywanie środkom masowego przekazu informacji o działaniach podejmowanych przez władze Miasta,
  - 10) koordynowanie spraw związanych z wykorzystywaniem wizerunku i logotypów Miasta,
  - 11) prowadzenie dokumentacji fotograficznej miejskich wydarzeń oraz przygotowywanie zleceń na wykonywanie zdjęć lotniczych, obrazujących przemiany związane z realizacją inwestycji miejskich.

Uczestnicy Biegu Wilka, Grajewo 2022 rok

VIII. Edukacja publiczna i działalność opiekuńcza Miasta w 2022 roku

Sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie Miasta:

1. Przedszkole Miejskie nr 1 w Grajewie
2. Przedszkole Miejskie nr 2 w Grajewie
3. Przedszkole Miejskie nr 4 w Grajewie
4. Przedszkole Miejskie nr 6 w Grajewie
5. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Grajewie (z oddziałami przedszkolnymi)
6. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza w Grajewie (z oddziałami przedszkolnymi)
7. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Grajewie (z oddziałami przedszkolnymi)

Liczba dzieci w wieku przedszkolnym zamieszkałych (zameldowanych) w Grajewie

Lp.	Wiek dzieci	Rok szkolny 2021/2022	Rok szkolny 2022/2023
2.	dzieci trzyletnich	216	218
3.	dzieci czteroletnich	216	179
4.	dzieci pięcioletnich	185	210
5.	dzieci sześcioletnich	195	202
6.	RAZEM	812	809

*dane pochodzą z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Grajewo (zameldowane na pobyt stały i czasowy)

Placówki wychowania przedszkolnego funkcjonujące w Grajewie w latach 2021/2022 i 2022/2023

Lp.	Placówki wychowania przedszkolnego	Rok szkolny 2021/2022		Rok szkolny 2022/2023	
		Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba placówek	Liczba miejsc
1.	przedszkola	4	429	4	429
2.	szkoły podstawowe, w których utworzono oddziały przedszkolne	3	350	3	350
RAZEM		7	779	7	779

**Rekrutacja do placówek wychowania przedszkolnego w Grajewie
- wnioski zgłoszone w procedurze rekrutacji w latach 2021/2022 i 2022/2023**

Lp.	Placówki wychowania przedszkolnego	Rok szkolny 2021/2022			Rok szkolny 2022/2023		
		Wnioski o kontynuację	Wolne miejsca	Nowe wnioski	Wnioski o kontynuację	Wolne miejsca	Nowe wnioski
1.	Przedszkola, w tym:						
a	PM nr 1	60	31	31	71	20	24
b	PM nr 2	66	22	70	76	12	47
c	PM nr 4	106	19	42	97	28	46
d	PM nr 6	95	30	59	87	38	60
2.	Szkoły podstawowe, w których funkcjonują oddziały przedszkolne						
a	SP nr 1	58	67	34	90	35	28
b	SP nr 2	57	68	33	90	60	41
c	SP nr 4	51	49	37	38	37	39
RAZEM		493	286	306	549	230	285

Zgodnie z przepisami prawa rodzice mogą składać wnioski do 3 przedszkoli, a składają nawet czasem do 4. W takich przypadkach nazwiska dzieci tych rodziców powtarzają się w kilku jednostkach. Zdarza się, że dziecko może być nieprzyjęte w dwóch placówkach, a w trzeciej jest przyjęte.

Liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych w Grajewie wg stanu na dzień 30 września 2022 roku

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:	
				poniżej „0”	„0”
1.	PM 1	4	86	67	19
2.	PM 2	4	88	57	31
3.	PM 4	5	125	85	40
4.	PM 6	5	125	88	37
5.	SP1	5	128*	95*	33
6.	SP2	6	148*	99*	49
7.	SP4	3	79*	52*	27
RAZEM		32	779*	543	236

*w tym znajdują się dzieci i uczniowie będące obywatelami Ukrainy.

Miasto Grajewo zapewniło odpowiednią do zdiagnozowanych potrzeb sieć publicznych placówek wychowania przedszkolnego i liczbę miejsc w tych placówkach. Poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego w mieście Grajewo w 2022 r. wyniósł 96,29%. W jednostkach przedszkolnych nadal było 11 wolnych miejsc. Miały miejsce sytuacje, że dzieci nie przyjęto do przedszkola preferowanego przez rodziców. Taka sytuacja miała miejsce w przypadku Przedszkola Miejskiego nr 2, 4, 6. Oddziały przedszkolne działają 10 godzin dziennie, z dostępem do placów zabaw. Placówki przedszkolne spełniały wymogi bezpieczeństwa sanitarnego i przeciwpożarowego.

Na realizację wychowania przedszkolnego w 2022 r. wydatkowano kwotę 11 506 257,79 zł z czego w poszczególnych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych:

- Przedszkole Miejskie nr 1 w Grajewie – 1 591 882,58 zł
- Przedszkole Miejskie nr 2 w Grajewie – 2 206 297,14 zł
- Przedszkole Miejskie nr 4 w Grajewie – 2 266 364,82 zł
- Przedszkole Miejskie nr 6 w Grajewie – 2 894 695,17 zł
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Grajewie (oddziały przedszkolne) – 748 931,82 zł
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Grajewie (oddziały przedszkolne) – 1 205 584,42 zł
- Szkoła Podstawowa nr 4 w Grajewie (oddziały przedszkolne) – 592 501,84 zł

Miasto Grajewo na realizację wychowania przedszkolnego otrzymało dotację celową ze środków budżetu państwa w wysokości 1 001 490,00 zł.

Na terenie Miasta funkcjonowały trzy niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego. Były to:

- 1) Niepubliczne Przedszkole nr 1 „Akademia Dobrego Startu” w Grajewie, do którego uczęszczało ok. 98 dzieci. Niepubliczne Przedszkole otrzymało w 2022 r. dotację z budżetu Miasta w wysokości 1 298 324,32 zł.
- 2) Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Milowy Krok” w Grajewie, do której uczęszczało ok. 10 dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. W placówce było również realizowane wczesne wspomaganie dla ok. 27 dzieci. Punkt Terapeutyczny otrzymał dotację z budżetu Miasta w wysokości 761 927,25 zł.
- 3) Niepubliczne Przedszkole Językowe Modernkids w Grajewie, do którego uczęszczało ok. 50 dzieci. Przedszkole to w 2022 r. otrzymało dotację w wysokości 597 853,37 zł.

Ponadto Miasto wydatkowało kwotę w wysokości 24 476,86 zł na zwrot kosztów wychowania przedszkolnego dzieci uczęszczających do przedszkoli w innych gminach.

Sieć publicznych szkół podstawowych na terenie Miasta:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Grajewie
2. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza w Grajewie
3. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Grajewie

**Liczba dzieci i oddziałów w szkołach podstawowych w Grajewie wg stanu
na dzień 30 września 2022 r.**

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	SP 1	18	396	44	61	52	60	46	45	38	50
2.	SP 2	23	561	60	67	62	72	85	73	57	85
3.	SP 4	29	743	86	93	97	101	84	91	86	105
Razem		70	1700	190	221	211	233	215	209	181	240

Na utrzymanie trzech szkół podstawowych wydatkowano kwotę w wysokości 19 917 456,85 zł, z czego na poszczególne szkoły wydatki przedstawiały się następująco:

- 1) Szkoła Podstawowa nr 1 w Grajewie 6 136 956,42 zł,
- 2) Szkoła Podstawowa nr 2 w Grajewie 6 575 401,02 zł,
- 3) Szkoła Podstawowa nr 4 w Grajewie 7 205 099,41 zł,
- 4) Urząd Miasta Grajewo – 86 771,43 zł – realizacja projektu pn.: „Strengthening cross border social connections”.

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (Miasta) wyniosła w 2022 roku 16 279 458,00 zł.

Projekty realizowane w szkołach Miasta ze środków zewnętrznych

Projekt Erasmus + Cultural Similarities and Differences Between European Countries” realizowany był przez Szkołę Podstawową nr 1 w Grajewie. W 2022 roku w ramach projektu uczniowie brali udział w międzynarodowych projektach edukacyjnych. Wypłacono wynagrodzenia pracownikom biorącym udział w projekcie, poniesiono wydatki na zakup materiałów biurowych, delegacji krajowych i zagranicznych. Realizacja projektu jest kontynuowana w 2023 roku.

Projekt „Erasmus+ Language Learning via Literature: realizowany był przez Szkołę Podstawową nr 1 w Grajewie.. W 2022 r. w ramach projektu uczniowie brali udział w międzynarodowych projektach edukacyjnych. W ramach budżetu wypłacono wynagrodzenia i pochodne pracownikom biorącym udział w projekcie, poniesiono wydatki na zakup materiałów biurowych, delegacji krajowych i zagranicznych. Realizacja projektu jest kontynuowana w 2023 r.

Szkoły Podstawowe aplikowały o środki w ramach programu ogłoszonego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki p.n. „Laboratoria Przyszłości”:

- 1) Szkoła Podstawowa nr 1 w Grajewie w 2021 roku wydatkowała kwotę 114 517,00 zł pozostałą część w kwocie 15 683,00 zł wydatkowała w roku 2022 r.
  - 2) Szkoła Podstawowa nr 2 w Grajewie otrzymała kwotę w wysokości 178 500,00 zł a Szkoła Podstawowa nr 4 w Grajewie kwotę w wysokości 230 700,00 zł.
- W 2022 roku szkoły wydatkowały otrzymane środki.

Miasto przystąpiło do przedsięwzięcia pn. Grajewski Uniwersytet Dziecięcy realizowany przez Politechnikę Białostocką . Celem projektu jest edukacja, rozwój ciekawości i kreatywności dziecięcej. Z terenu Miasta bierze udział 42 uczniów z klas IV-VI szkół podstawowych. Zakończenie projektu nastąpi w 2023 roku.

W Szkołach Podstawowych nr 1, 2 i 4 realizowany był projekt pn. „Umiem pływać”. Program ten zakładał naukę pływania wśród najmłodszych dzieci. Projekt ten był realizowany przy współudziale Podlaskiego Wojewódzkiego Szkolnego Związku Sportowego.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Grajewie otrzymała środki w ramach programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025” – Priorytet 3; Kierunek Interwencji 3.1. Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego; Kierunek interwencji 3.2. Zakup nowości wydawniczych oraz elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych i pedagogicznych. Z budżetu państwa szkoła otrzymała 12 000,00 zł + 3000,00 zł wkład własny miasta.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Grajewie otrzymała środki w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków. Z budżetu państwa szkoła wydatkowała kwotę 27 075,00,00 zł + 6 768,98 zł wkład własny miasta.

W jednostkach oświatowych w 2022 roku przeprowadzono następujące inwestycje:

- 1) budowa łącznika przy Szkole Podstawowej nr 1 w Grajewie. Zadanie zostało zrealizowane. Wydatkowano środki w wysokości 577 598,78 zł.
- 2) budowa boiska lekkoatletycznego przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie (projekt pn. „Strengthening cross border social connections”. Realizację zadania zakończono w sierpniu 2022 r.
- 3) budowa oświetlenia boiska lekkoatletycznego przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie. Zakończenie prac nastąpiło w grudniu 2022 r.
- 4) rozbudowa monitoringu wizyjnego w Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie. Zadanie zostało zrealizowane
- 5) modernizacja dwóch głównych rozdzielni elektrycznych w budynku Przedszkola Miejskiego nr 4 w Grajewie.

Dotacje otrzymane i wydatkowane z budżetu państwa w 2022 r. na zadania z zakresu:

- 1) wychowania przedszkolnego – 1 001 490,00 zł
- 2) wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe – 130 159,22 zł
- 3) dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym – 66 483,91 zł + 16 620,90 zł środki własne miasta
- 4) „Wyprawka szkolna” – 5845,77 zł
- 5) dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych 136 923,45 zł.

W ramach realizacji Uchwały Nr VII/51/11 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzaju i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe oraz warunków i trybu przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych oraz rodzajów wyróżnień i wysokości nagród za osiągnięcia w działalności sportowej przyznano w 2022 r. 10 stypendiów sportowych w kwocie 8 820,00 zł i 2 nagrody sportowe w kwocie 1000,00 zł.

W ramach realizacji Uchwały Nr XXVIII/170/12 Rady Miasta Grajewo z dnia 26 września 2012 r. w sprawie przyjęcia lokalnego Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży z terenu Miasta Grajewo, określenia szczegółowych warunków, form i zakresu pomocy, trybu postępowania oraz osób lub grup osób uprawnionych do otrzymania pomocy w 2022 r. przyznano 6 nagród za osiągnięcia artystyczne w wysokości 6 000,00 zł.

Uchwały Rady Miasta Grajewo podjęte w 2022 roku z zakresu edukacji:

1. Uchwała Nr XLIV/348/22 Rady Miasta Grajewo z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez miasto Grajewo oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych.

Po analizie ilości dzieci w poszczególnych obwodach szkół podjęto decyzję o nowym podziale Miasta na obwody szkół. W stosunku do obecnie obowiązującej uchwały zostały przeniesione z obwodu Szkoły Podstawowej nr 4 im. Henryka Sienkiewicza do obwodu Szkoły Podstawowej nr 1 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Grajewie następujące ulice: mjr. Jana Tabortowskiego, Pilota Kazimierza Sztramko, płk. Tadeusza Falewicza, płk. Tadeusza Grabowskiego, płk. Franciszka Kaczkowskiego, Pośła Jana Zyskowskiego, św. Floriana, św. Jana Pawła II, św. Józefa, św. Maksymiliana Kolbe, św. Marka, św. Piotra, Topolową. Nowe granice szkół pozwolą na dalsze funkcjonowanie trzech szkół podstawowych o podobnej wielkości w Mieście. Sieć publicznych szkół zorganizowano sposób zapewniający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego.

2. Uchwała Nr XLIV/349/22 Rady Miasta Grajewo z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli w szkołach prowadzonych przez miasto Grajewo. Uchwałę podjęto w związku z koniecznością podwyższenia wysokości stawek dodatków funkcyjnych, motywacyjnych, dodatku za warunki pracy oraz dostosowania zapisów dokumentu do obowiązujących przepisów prawa. Ponadto zmieniono proporcje podziału środków w specjalnym funduszu nagród dla nauczycieli.
3. Uchwała Nr XLVII/366/2022 Rady Miasta Grajewo z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w mieście Grajewo na rok szkolny 2022/2023 rodzicom, którym przysługuje zwrot kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców do placówek oświatowych

Na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe obowiązkiem gminy jest:

- 1) zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia;
- 2) zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 36 ust. 17, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą:
  - a) 24. rok życia – w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna,
  - b) 25. rok życia - w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Na podstawie art. 39a ust. 2 ustawy Prawo oświatowe, aby dokonać rodzicom zwrotu kosztów jednorazowego przewozu niezbędne jest określenie kwoty średniej ceny jednostki paliwa. Zgodnie z art. 39a ust. 3 ww. ustawy średnią cenę jednostki paliwa w gminie określa na każdy rok szkolny rada gminy w drodze uchwały uwzględniając ceny jednostki paliwa w gminie.

4. Uchwała Nr XLVII/365/22 Rady Miasta Grajewo z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka oraz maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie w Żłobku Miejskim w Grajewie.

W uchwale ustalono opłatę za pobyt dziecka w żłobku do 10 godzin dziennie w wysokości 2,00 zł za każdą rozpoczętą godzinę oraz maksymalną wysokość opłaty za wyżywienie dziecka w żłobku w wysokości 18 zł dziennie.

5. Uchwała Nr XLVII/364/22 Rady Miasta Grajewo z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolach publicznych i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych miasta Grajewo oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat.

Od 1 września 2022 r. maksymalna wysokość kwoty opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego wynosi 1,14 zł.

6. Uchwała Nr XLVIII/375/22 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 września 2022 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów,

pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych.

W uchwale określono wymiar godzin na poziomie 22 godzin tygodniowo.

W 2022 roku ogłoszono i przeprowadzono procedurę konkursową wyłaniającą dyrektorów Przedszkola Miejskiego nr 1 w Grajewie, Przedszkola Miejskiego nr 6 w Grajewie, Szkoły Podstawowej nr 1 w Grajewie, Szkoły Podstawowej nr 2 w Grajewie, Szkoły Podstawowej nr 4 w Grajewie.

Funkcjonowanie Żłobka Miejskiego w Grajewie w 2022 roku

Żłobek Miejski jest jednostką budżetową Miasta. Mieści się on w budynku Przedszkola Miejskiego nr 2 w Grajewie, ul. Ignacego Krasickiego 2. Do żłobka uczęszczało 72 dzieci.

Liczba dzieci w wieku żłobkowym zamieszkałych (zameldowanych) na terenie Miasta

Lp.	Rok urodzenia	Liczba dzieci
1.	2019	228
2.	2020	164
3.	2021	161
4.	2022	144

Do żłobka uczęszczają dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat. Poziom na jakim zaspokajane są potrzeby opieki żłobkowej stanowi 10,33% potrzeb. W każdym roku podczas procesu rekrutacji ok. 40 dzieci nie zostaje przyjętych. W 2022 roku koszt utrzymania żłobka wyniósł 995 597,29 zł.

IX. Działalność w obszarze kultury

1. Grajewskie Centrum Kultury

Grajewskie Centrum Kultury jest samorządową instytucją kultury powstałą na mocy Uchwały Nr XIII/102/15 Rady Miasta Grajewo z dnia 29 września 2015 r. w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury - Miejskiego Domu Kultury w Grajewie i Grajewskiej Izby Historycznej oraz utworzenia Grajewskiego Centrum Kultury.

W związku z powyższym kontynuowana jest wieloletnia działalność instytucji, z których połączenia GCK powstało, choć pod względem formalno-prawnym funkcjonuje od dnia 1 stycznia 2016 r. GCK Prowadzi wielokierunkową działalność w dziedzinie rozwoju i upowszechniania kultury oraz gromadzenia, trwałej ochrony i promowania dóbr kulturalno-historycznego dziedzictwa miasta i regionu.

Misją GCK jest rozwój kultury, przekazywanie wartości i umiejętności artystycznych oraz zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego regionu. Jednostka aktywizuje i integruje mieszkańców Grajewa oraz pobudza w nich chęć do świadomego obcowania z kulturą. Do podstawowych zadań w działalności należy:

- 1) edukacja kulturalna oraz kształtowanie wartości poznawczych i estetycznych odbiorców kultury,
- 2) tworzenie mieszkańcom Grajewa warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką,
- 3) rozpoznawanie, rozwijanie i zaspokajanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych i intelektualnych mieszkańców Grajewa oraz tworzenie warunków do ich rozwoju,

- 4) tworzenie warunków do podtrzymywania postaw patriotycznych i kultywowania tradycji, w tym tradycji folklorystycznych,
- 5) gromadzenie, trwała ochrona i udostępnianie dóbr kulturalno-historycznego dziedzictwa o charakterze materialnym i niematerialnym mieszkańcom Miasta i regionu,
- 6) integrowanie społeczności Miasta i wspieranie lokalnych inicjatyw kulturalnych,
- 7) inspirowanie mieszkańców Miasta do rozwijania zainteresowań przeszłością oraz umacnianie ich związku z własnym regionem,
- 8) promocja Miasta Grajewo.

Od samego początku działalności GCK stara się stwarzać uczestnikom zajęć jak najlepsze warunki i możliwości samorealizacji poprzez sztukę czy inne aktywne formy spędzania wolnego czasu, kształtuje w młodzieży odpowiednie postawy wobec sztuki, życia, samego siebie oraz wobec drugiego człowieka. Osoby odwiedzające GCK mogą rozwijać swoje zainteresowania poprzez udział w zajęciach, wykładach, warsztatach oraz samodzielną działalność twórczą pod czujnym okiem pracowników - instruktorów teatru, tańca, muzyki i plastyki. Mogą także uczestniczyć w imprezach takich jak: koncerty, wernisaże, wystawy, konkursy, spektakle, turnieje, happeningi. Ważnym elementem jest wymiana doświadczeń. GCK stara się współpracować z innymi placówkami w kraju, jak i zagranicą, stara się również reagować na potrzeby mieszkańców.

Rok 2022 został naznaczony tragicznymi wydarzeniami wojennymi w Ukrainie, a co za tym idzie jej wpływem na wskaźniki makroekonomiczne – szczególnie w kontekście wzrostu cen energii elektrycznej i ciepłej. Mimo to w opisywanym okresie instytucja realizowała przedsięwzięcia o charakterze artystycznym, kulturalnym, edukacyjnym, animacyjnym i społecznym.

Najważniejsze wydarzenia z dziedziny kultury, sztuki, edukacji i życia społecznego w 2022 r. organizowane, współorganizowane przez Grajewskie Centrum Kultury, bądź z udziałem instytucji zawiera „Sprawozdanie z działalności merytorycznej GCK za rok 2022”.

Wiele z tych wydarzeń odbyło się dzięki współpracy GCK z podmiotami zewnętrznymi. GCK współpracowało zarówno ze stowarzyszeniami działającymi na terenie Miasta, jak Towarzystwo Przyjaciół 9 PSK, KS „Maratonka”, „Trele-Morele”, Stowarzyszenie „Kultura Niezależna”, UTW, MOSiR oraz placówkami szkolnymi i instytucjami spoza Grajewa np. IPN, PIK, muzea i placówki naukowe. Na przykład dzięki współpracy Grajewskiej Izby Historycznej z Towarzystwem Przyjaciół 9 PSK udało się sfinalizować wydanie „Księgi Pamięci Gminy Żydowskiej w Grajewie” i wspólnie zorganizować spotkanie promocyjne.

Warto szczególnie podkreślić następujące elementy z podjętych w 2022 r. działań:

1) Przystąpienie do projektu „Klub młodego Programisty”, który jest realizowany od początku lipca w Centrum Tradycji Mleczarstwa – Muzeum Mleka. Kluby Młodego Programisty to inicjatywa realizowana przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów (Cyfryzacja KPRM) w partnerstwie z Państwowym Instytutem Badawczym NASK. Celem Klubów jest promocja nauki logicznego myślenia, kodowania i programowania wśród uczniów i uczennic szkół podstawowych, a także zachęcanie rodziców do rozwijania tych kompetencji u swoich dzieci.

2) Podniesienie rangi Grajewskiej Izby Historycznej i jej formalne przekształcenie w Muzeum Historyczne w Grajewie (Grajewska Izba Historyczna) oraz umieszczenie na wykazie muzeów działających w oparciu o statut bądź regulamin uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i dziedzictwa narodowego. Muzea utworzone przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej działają na podstawie regulaminu i nie posiadają osobowości prawnej.

3) Funkcjonowanie w CTM-MM miejskiego Punkt Informacji Turystycznej, który przeszedł w 2022 r. po raz kolejny proces certyfikacji i otrzymał 3 gwiazdki. Grajewskie CTM-MM

zdołało także wyróżnienie w XIX Edycji konkursu na Najlepszy Produkt Turystyczny Województwa Podlaskiego.

Podjęmowane przez GCK działania wpisują się w realizację celów i założeń obowiązujących programów i strategii Miasta Grajewo m.in.:

- 1) Programu Rozwoju Miasta Grajewo na lata 2016-2023,
- 2) Programu Aktywności Lokalnej Miasta Grajewo na lata 2017-2021,
- 3) Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Grajewo na lata 2017-2027,
- 4) Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Grajewo na lata 2017-2024,
- 5) Miejskiego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Grajewo na lata 2018-2021,
- 6) Rocznych programów współpracy Miasta Grajewo z organizacjami pozarządowymi.

Rok 2022 r. był też kolejnym rokiem realizacji priorytetów, celów operacyjnych i głównych działań na lata 2021–2025, które zostały zawarte w „Programie działania Grajewskiego Centrum Kultury”, stanowiącym Załącznik do umowy określającej warunki organizacyjno-finansowe działalności Grajewskiego Centrum Kultury oraz program jego działania zawartej w dniu 16 grudnia 2020 roku z dyrektorem Tomaszem Dudzińskim.

Warto w tym miejscu tylko zwrócić uwagę na fakt, iż największą bolączką i przyczyną rotacji kadry oraz pośrednio też jej podejścia do obowiązków służbowych (jak w większości instytucji kultury) jest poziom wynagrodzenia, który przy obecnym poziomie świadczeń socjalnych itp. raczej demotywuje do pracy. Musimy pamiętać, że 90% pracowników zarabia na poziomie minimalnej płacy, a w instytucji kultury nie ma chociażby takich przywilejów jak tzw. „trzynastka” itp.

Doświadczenia ostatnich lat, a w szczególności dwa lata pandemiczne (2020 i 2021), pokazały, że KULTURA jest tą dziedziną życia społecznego, które jest ważna dla mieszkańców Grajewa. W związku z ograniczonym dostępem do wydarzeń kulturalnych mieszkańców takich miast jak Grajewo, Centrum Kultury obok wydarzeń zaspokajających najbardziej powszechne potrzeby lokalnego społeczeństwa pamięta też o potrzebach grup mniej licznych, stąd oferta GCK jest kierowana do różnorodnych grup społecznych. Szczególną uwagę należy zwrócić na kulturotwórczą rolę Centrum. Dlatego też wyznacznikiem działalności GCK jest RÓŻNORODNOŚĆ, która przejawia się w prezentowaniu różnorodnych kategorii kultury poprzez szeroką działalność ukierunkowaną na kilka obszarów. Musimy pamiętać, że mamy też bardzo zróżnicowanych odbiorców, a kultura powinna niejednokrotnie poza samym dostarczaniem rozrywki „zmuszać do myślenia” i powodować, by nie dało się obok niej „przejsć obojętnie” – nie jesteśmy tylko od zaspokajania potrzeb, jesteśmy też od wychowywania i kreowania postaw kulturotwórczych.

2. Miejska Biblioteka Publiczna

Miejska Biblioteka Publiczna w Grajewie swoją działalnością usługową obejmuje teren Miasta, Gminy Grajewo i Powiatu Grajewskiego. Biblioteka funkcjonuje jako samorządowa instytucja kultury, dla której prowadzenie w szczególności działalności w zakresie rozwoju i zaspokajania potrzeb czytelniczych jest podstawowym celem statutowym. Aby rozwijać i zaspokajać potrzeby czytelnicze społeczeństwa MBP gromadzi, opracowuje, przechowuje, udostępnia i chroni materiały biblioteczne. Równolegle z realizacją podstawowych zadań statutowych MBP prowadzi działania upowszechniające wiedzę, popularyzujące kulturę, książkę i czytelnictwo oraz współpracuje z bibliotekami wchodzącymi w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, a także instytucjami kultury, organizacjami i stowarzyszeniami oraz szkołami działającymi na terenie Miasta.

Do najważniejszych form propagowania czytelnictwa i promocji szeroko rozumianej kultury przez Bibliotekę należą:

- 1) spotkania autorskie – w 2022 r. odbyły się trzy spotkania autorskie. Pierwsze ze Z.K., autorem książki pt. „To warto wiedzieć” na temat krioterapii, drugie z autorem książek dla dzieci i młodzieży J.S. i trzecie z regionalnym poetą S.B.
- 2) wystawy, wystawki i gazetki tematyczne – biblioteka przez cały rok podkreślała znaczenie rocznic i świąt państwowych poprzez m.in. fotogazetki.
- 3) konkursy – w 2022 r. Biblioteka zorganizowała m.in. cykliczny Miejski Konkurs Ortograficzny, II edycję konkursu „Na tropie literatury – autor i tytuł poszukiwani” z okazji Dnia Bibliotekarza i Bibliotek, konkurs „Wokół romantyzmu” – krzyżówka literacka z okazji ustanowienia przez Sejm RP roku 2022 Rokiem Romantyzmu Polskiego, cykliczny bożonarodzeniowy konkurs plastyczny dla dzieci. Ponadto biblioteka była współorganizatorem II Powiatowego Konkursu Historycznego pn. „Wokół Polskich Symboli Narodowych”.
- 4) zakup nowości wydawniczych – książki proponowane przez czytelników, cykliczna prezentacja książek godnych uwagi ph. „Wypożyczalnia poleca”, „Warto przeczytać” – w Czytelni dla Dorosłych, „Biblioteka dla dzieci poleca”.
- 5) zajęcia edukacyjno-plastyczne pod hasłem „Kreatywne soboty”, przedświąteczne warsztaty czytelniczo-plastyczne dla uczniów z Zespołu Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie, warsztaty czytelniczo-plastyczne z przedszkolakami oraz spotkania biblioteczne wprowadzające w świat książek z klasami 1-3 szkół podstawowych ph. „Biblioteczne podchody, zagadki, łamigłówki –poznajemy bibliotekę”.
- 6) akcje ogólnopolskie – 11. edycja Narodowego Czytania została poprowadzona przez K.Ż., aktorkę filmową, telewizyjną i teatralną, a także wokalistkę, ambasadorkę akcji czytelniczych: „Cała Polska czyta dzieciom” i „Czytam sobie”. Fragmenty Ballad i romansów czytali przedstawiciele władz miasta i radni.

Biblioteka kontynuowała udział w akcji „Mała książka – wielki człowiek”, a także „Noc Bibliotek”.

W 2022 roku w Bibliotece zatrudnionych było 9 osób, w tym pracownicy na stanowiskach bibliotekarskich, administracyjnych, pracownik gospodarczy oraz konserwator.

Na działalność Biblioteki w roku 2022 wydatkowano 614 000,00 zł – dotacja od organizatora. Biblioteka otrzymała dotację celową zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Powiatem Grajewskim a Miastem Grajewo w kwocie 10 000 zł na realizację spotkań autorskich oraz zakup książek. Ponadto uzyskała również dofinansowanie z Biblioteki Narodowej w kwocie 16 000 zł, co pozwoliło bibliotece nabyć nowości wydawnicze. W ramach umowy podpisanej z miastem Grajewo MBP otrzymała także dofinansowanie w kwocie 45 000 zł m.in. na zakup książek, materiałów bibliotecznych i wyposażenia.

Księgozbiór Biblioteki obejmuje 53 065 woluminów książek w tym zbiory biblioteczne Wypożyczalni dla Dorosłych - 24 030 vol. książek, zbiory biblioteczne Czytelni dla Dorosłych - 7 919 vol. książek i Oddziału dla Dzieci - 21 116 vol. Ponadto Biblioteka w 2022 roku zakupiła 1488 woluminów książek.

Księgozbiór Wypożyczalni tworzą literatura piękna dla dorosłych i młodzieży oraz literatura popularnonaukowa. W jego skład wchodzi lektury, poradniki z różnych dziedzin wiedzy oraz książki z obszarów nauk m.in. humanistycznych, społecznych, ścisłych, przyrodniczych, technicznych i medycznych. W 2022 r. przybyło 747 vol. w Wypożyczalni dla Dorosłych.

W Czytelni udostępniana jest literatura popularnonaukowa oraz księgozbiór podręczny, do którego zalicza się słowniki, a także książki o charakterze encyklopedycznym. Czytelnia

w swoich zbiorach posiada 9 pozycji wydawniczych, reprezentujących zjawisko literatury. W ubiegłym roku księgozbiór Czytelni powiększył się o 210 książek.

Natomiast Oddział dla Dzieci gromadzi księgozbiór przeznaczony dla dzieci i młodzieży do lat 16. Oprócz lektur i klasyki dziecięcej młody czytelnik znajdzie tu literaturę młodzieżową i popularnonaukową, a także może skorzystać z encyklopedii, albumów, atlasów, słowników i leksykonów. W zbiorach Oddziału znajdują się także książki adresowane już do dwulatków, które z jednej strony rozwijają wyobraźnię, a z drugiej uczą najmłodszych otaczającego świata. W 2022 r. do księgozbioru Oddziału włączono 531 vol. nowości wydawniczych.

Ponadto z myślą o czytelnikach starszych i niepełnosprawnych oraz dzieciach Biblioteka prowadzi działy audiowizualne, łącznie posiada audiobooki 653 i 346 filmów.

W 2022 r. w MBP zarejestrowano ogółem 1 766 osób, które wypożyczyły 47482 książek. Czytelnicy odwiedzili Bibliotekę 13 789 razy.

Miejska Biblioteka Publiczna w Grajewie włączyła się w akcję „Solidarni z Ukrainą”. W związku z tym w ramach Kiermaszu Wielkanocnego bibliotekarki prowadziły kiermasz książek na rzecz Ukrainy. Mieszkańcy naszego Miasta mieli okazję nabyć powieści obyczajowe, kryminały, poezję, klasykę polskiej literatury, publikacje popularnonaukowe i historyczne. Wystawione książki pochodziły z darów przekazanych na akcję przez czytelników. Dodatkowo można było zakupić oryginalne zakładki do książek. Dochód ze sprzedaży został przeznaczony na organizację wspierającą Ukrainę.

X. Sport i rekreacja

1. Obiekty i tereny sportowo- rekreacyjne

Jednostką organizacyjną Miasta realizującą zadania z zakresu sportu i rekreacji jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Grajewie powołany przez Radę Miejską w Grajewie Uchwałą Nr 160/XXVI/97 z dnia 14 sierpnia 1997 r., która była kilkakrotnie nowelizowana.

W 2022 r. MOSiR dysponował budżetem w wysokości 4.463.994,00 zł, zrealizowane wydatki ukształtowały się na poziomie 4.393.114,81 zł co stanowiło 98,41 % wykonania planu budżetu.

Głównym celem działalności MOSiR była realizacja zadań Miasta z zakresu kultury fizycznej i rekreacji, propagowania sportu, czynnego wypoczynku wśród mieszkańców Grajewa, a także administrowanie oraz zarządzanie obiektami i urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi w oparciu o przekazane przez Miasto mienie komunalne.

Do podstawowych zadań MOSiR jakie nakłada statut należy w szczególności:

- a) organizowanie i współorganizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych,
- b) zapewnienie kadry instruktorów do prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych,
- c) prowadzenie sekcji sportowych,
- d) tworzenie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej,
- e) prowadzenie i propagowanie zajęć rekreacyjnych,
- f) organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich,
- g) prowadzenie działalności służącej upowszechnianiu kultury fizycznej oraz prawidłowemu funkcjonowaniu i rozwojowi MOSiR,
- h) właściwa eksploatacja, konserwacja bazy sportowo-rekreacyjnej na obszarze Miasta.

Plan pracy MOSiR w roku 2022

Lp.	Zadania podstawowe	Zadania szczegółowe
1.	W zakresie działalności organizacyjnej.	1.Opracowanie planu pracy MOSiR na 2023 rok 2.Opracowanie kalendarza imprez sportowo – rekreacyjnych.
2.	W zakresie działalności gospodarczej.	1.Zakup sprzętu sanitarno – higienicznego niezbędnego do utrzymania obiektu zgodnie z wymogami Państwowej Terenowej Inspekcji Sanitarnej. 2.Zakup niezbędnego sprzętu sportowego do prowadzenia sekcji sportowych, organizacji imprez sportowo – rekreacyjnych. 3.Zakup farb na odnawianie we własnym zakresie pomieszczeń MOSiR. 4. Konserwacja i bieżące naprawy sprzętu i urządzeń będących własnością Miasta.
3.	Współpraca z Powiatowym Szkolnym Związkiem Sportowym w Grajewie.	1.Udostępnienie obiektów MOSiR na zawody sportowe Powiatowego Szkolnego Związku Sportowego. 2.Pomoc organizacyjna przy przeprowadzaniu imprez.
4.	Współpraca MOSiR z grajewskimi szkołami.	1.Udostępnianie obiektów na treningi, zajęcia lekcyjne i zawody sportowe.
5.	Prowadzenia działalności w zakresie sportu i rekreacji	1. Współpraca w zakresie organizacji imprez z Klubem Sportowym „Warmia”, Szkolnymi i Uczniowskimi Klubami Sportowymi, Klubem Biegacza „Maratonka”, Radą Powiatową LZS, oraz z zakładami pracy.
6.	Organizacja zawodów, imprez sportowych i rekreacyjnych.	1. Pomoc fachowa i organizacyjna przy przeprowadzeniu imprez sportowych przez kluby, związki i stowarzyszenia 2. Organizacja zawodów dla społeczności grajewskiej. 3. Organizacja zawodów dla społeczności grajewskiej w dni wolne od zajęć codziennych w ramach spartakiad zakładowych. 4. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i wakacji. 5. Przeprowadzenie zawodów rangi mistrzostw województwa, miasta i powiatu dzieci i młodzieży. 6. Zapewnienie użytkownikom korzystającym z hali sportowej, siłowni, sauny i salki gimnastycznej bezpiecznych warunków uprawiania sportu i rekreacji.
7.	Działalność na stadionie miejskim.	1.Organizacja zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży. 2.Korzystanie ze stadionu przez sekcje Klubu Sportowego „Warmia”. 3.Współpraca z Grajewskim Centrum Kultury w zakresie organizacji imprez sportowo – kulturalnych. 4.Właściwe przygotowanie oraz utrzymanie obiektu do organizacji imprez sportowych.
8.	Szkolenie i doskonalenie kadr trenersko – instruktorskich i sędziowskich.	1.Nawiązywanie kontaktu z Okręgowymi Związkami Sportowymi celem zorganizowania kursów sędziowskich i instruktorskich: * piłka nożna * piłka siatkowa * piłka ręczna

		* koszykówka * zapasy * lekkoatletyka * tenis stołowy * MMA
9.	Prowadzenie działalności wychowawczej i popularyzatorskiej w zakresie sportu i kultury fizycznej.	1. Dążenie do właściwego zachowania się na imprezach sportowych przez kibicującą młodzież. 2. Popularyzacja dyscyplin mało znanych przez zamieszczenia plakatów na tablicach ogłoszeniowych. 3. Organizacja zawodów dla dziewcząt i chłopców. 4. Popularyzacja imprez organizowanych przez MOSiR w lokalnej prasie, radio i telewizji.
10.	W zakresie działalności finansowej.	1. Wynajmowanie hali sportowej, siłowni, salki gimnastycznej, sauny zakładom pracy i osobom fizycznym. 2. Wysyłanie informacji o możliwości umieszczenia reklam na hali sportowej. 3. Udostępnienie hali na imprezy sportowe. 4. Organizacja obozów sportowych podczas ferii i wakacji.

MOSiR zarządza i gospodarował obiektami sportowymi oraz terenami sportowo – rekreacyjnymi, w tym:

1. Hala sportowa przy ul. Strażackiej

Zajęcia szkoleniowe i rekreacyjne w Hali sportowo – widowiskowej odbywały się codziennie, w dni powszednie od godziny 6:00 do 22.00, według przyjętego tygodniowego harmonogramu. Do godziny 15:30 z usług wynajmu sal sportowych w roku szkolnym korzystają głównie uczniowie z Szkoły Podstawowej nr 2. W tym czasie odbywają się również wszelkiego rodzaju zawody międzyszkolne organizowane w ramach kalendarza Powiatowego Szkolnego Związku Sportowego jak i rywalizacji miejskiej.

Od godziny 15:30 hala udostępniana była przede wszystkim organizacjom sportowym z przeznaczeniem na prowadzenie zajęć treningowych dla własnych sekcji sportowych:

- 1) piłki nożnej:
  - a) junior starszy,
  - b) trampkarz,
  - c) młodzik,
- 2) tenisa stołowego,
- 3) lekkoatletycznej,
- 4) zapasów,
- 5) zapasów MMA,

oraz dla klientów indywidualnych.

2. Stadion Miejski przy ul. Piłsudskiego 30A

Na stadionie mogą odbywać się różne imprezy: głównie mecze piłkarskie oraz imprezy plenerowe. Na tym obiekcie znajduje się również pełnowymiarowe boisko piłkarskie, na którym odbywają się treningi Klubu Sportowego Warmia Grajewo. Ze stadionu korzystali także młodzi piłkarze trenujący pod szyldem „Akademia Warmii Grajewo”. Zarówno grupa seniorów jak i młodzi pasjonaci piłki nożnej korzystają z tego obiektu bezpłatnie. Dodatkowo bieżnia na stadionie jest dostępna dla osób zainteresowanych poprawą swojej kondycji. Boisko posiada automatyczny system nawadniania, co pozwala na utrzymanie murawy boiska w odpowiednich normach wilgotnościowych sprzyjających równomiernemu rozrostowi trawy.

3. Boisko piłkarskie oraz do piłki siatkowej przy Grajewskiej Izbie Historycznej ul. Legionistów 9.

Obiekt wykorzystywany jest przez grupy młodzieżowe piłki nożnej, gdzie odbywają swoje treningi, a także są rozgrywane mecze ligowe. Jest to miejsce organizacji różnego rodzaju imprez plenerowych. Boisko jest wyposażone w automatyczny system nawadniania, a także od niedawna posiada sztuczne oświetlenie umożliwiające wykorzystywanie boiska nie tylko przy świetle dziennym. Inwestycja w sztuczne nawadnianie oraz oświetlenie podniosła jakość boiska, a także komfort korzystania z jego walorów. Zasadniczą funkcją obiektu - boiska, jest popularyzacja sportu na co dzień wśród mieszkańców, uczniów szkół oraz sekcji sportowych działających przy Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Grajewie na poziomie rekreacyjno - treningowym. Boisko jest zlokalizowane w mocno zurbanizowanym obszarze miejskim, dlatego dobranie oświetlenia boiska bez powodowania nadmiernej uciążliwości dla otoczenia, w szczególności dla obszarów mieszkalnych poprzez zastosowanie reflektorów z wysokiej klasy optyką znacząco ograniczyło niekontrolowany rozsył światła.

W roku 2022 kontynuowano dużą plenerową imprezę pn. Olimpiada przedszkolaka.

W imprezie od 10 lat co roku uczestniczy około 800 przedszkolaków wraz z opiekunami. Uczestnicząc w mini olimpiadzie uczą się rywalizacji sportowej, zdobywają pierwsze doświadczenia sportowe oraz edukacyjne. Bawiąc się zdobywają wiedzę i doświadczenie na temat funkcjonowania w różnych grupach rówieśników. Olimpiada ma charakter otwarty, dlatego też niejednokrotnie do rywalizacji sportowej obok swoich pociech stają ich rodzice oraz dziadkowie. Można stwierdzić, że olimpiada kierowana do najmłodszych, a przyciąga całe pokolenia. Głównymi celami programu są: - upowszechnianie aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży. - wyrównywanie szans dzieci i młodzieży w dostępie do usystematyzowanej aktywności fizycznej. - promocja zdrowego i aktywnego stylu życia. - dokonanie zmiany modelu zachowań społecznych wobec aktywności fizycznej.

Kolejnym dużym wydarzeniem obserwowanym z płyty boiska była III Fiesta Balonowa.

Po raz trzeci nad miastem i okolicą latały balony na ogrzane powietrze. Fiesta balonowa to show o widowiskowym charakterze, który wzbudza silne, pozytywne emocje i na długo zostaje w pamięci. Zdjęciami z takich imprez ludzie chętnie się dzielą w mediach społecznościowych, a i media tradycyjne zawsze są obecne. W ramach balonowej fiesty pojawiło się 8 balonowych ekip.

4. Miasteczko Ruchu Drogowego mieszczące się przy ul. Łaziennej.

Wydzielony plac o niewielkiej powierzchni, posiadający jezdnię i skrzyżowania okrężne dla ruchu rowerowego, wyposażony w znaki drogowe, przeznaczony do bezpiecznego szkolenia małoletnich kandydatów na posiadaczy karty rowerowej. Wykorzystywany jest przez najmłodszych oraz Policję do prowadzenia egzaminów na kartę rowerową. Asfaltowe kręte uliczki są opatrzone prawdziwymi znakami drogowymi. W tym miejscu można uczyć dziecko przechodzenia przez jezdnię, bezpiecznej jazdy na rowerze z uwzględnieniem zasad ruchu drogowego. Tuż przy Miasteczku Ruchu Rowerowego znajduje się parking, dzięki temu łatwo dotrzeć tutaj z potrzebnym do zabawy sprzętem. Równie ważny wydaje się fakt, że to miejsce jest pięknie zlokalizowane. Na terenie Miasteczka dostępne są również ławki.

5. Kompleks boisk „Orlik 2012” znajdujący się przy ul. 11-go Listopada.

Na boisku piłkarskim ze sztuczną nawierzchnią (sztuczna trawa) można grać w piłkę nożną. Na boisku wielofunkcyjnym ze sztuczną nawierzchnią (tartan) można grać w piłkę ręczną, koszykówkę oraz siatkówkę. Zaplecze stanowi budynek sanitarno-szatniowy o powierzchni ok. 60 m². Cały obiekt jest oświetlony i ogrodzony siatką o wysokości czterech metrów. W ramach zajęć wychowania fizycznego z „Orlika 2012” korzystają głównie

uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 w Grajewie jak również młodzież z innych placówek. W godzinach popołudniowych z obiektu korzystają najmłodsze sekcje piłki nożnej MOSiR oraz indywidualne grupy rezerwujące obiekt. Orlik to również miejsce rozgrywania zawodów Amatorskiej Ligi Piłki Nożnej; jest to cykliczna impreza sportowa, która na stałe wpisała się w kalendarz sportowy naszego miasta, zawodów lekkoatletycznych o randze powiatowej jak również „eventu” w ramach programu „Lekkoatletyka dla każdego”, w której brali udział uczniowie szkół podstawowych klasy 1-3, czy innych zawodów sportowych.

6. Siłownia plenerowa w Parku Solidarności.

Siłownia plenerowa to urządzenia do ćwiczeń zlokalizowane na świeżym powietrzu. Jest miejscem ćwiczeń, wypoczynku i spotkań lokalnej społeczności. Siłownie plenerowe to światowy trend o rosnącej popularności, który pozwala osobom w każdym wieku wrócić do zdrowego i aktywnego stylu życia. Ćwiczenia na tych urządzeniach są łatwe, przyjemne i dostępne dla każdego, a efektem ćwiczeń jest lepsza kondycja i szczuplejsza sylwetka. Ponadto siłownie plenerowe łączą aktywność fizyczną z możliwością przebywania na świeżym powietrzu. Siłownia plenerowa coraz częściej stanowi uzupełnienie placów zabaw dla dzieci oraz infrastruktury obiektów sportowych, a w przypadku MOSiR jest uzupełnieniem Miasteczka Ruchu Drogowego oraz zmodernizowanego Parku Solidarności.

7. Pływalnia Miejska mieszcząca się przy ul. Targowej 11.

Pływalnia jest niewątpliwie obiektem, który przyciąga najwięcej mieszkańców Miasta. W trakcie roku szkolnego na pływalni realizowane są zajęcia wychowania fizycznego szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Grajewo. Szkoły miejskie korzystają z pływalni naprzemiennie, tj. każda ze szkół korzysta przez jeden tydzień według ustalonego harmonogramu. Pływalnia cieszy się również dużym zainteresowaniem osób indywidualnych oraz zorganizowanych grup zewnętrznych, chcących w sposób przyjemny spędzić wolny czas, a także doskonalić swoje umiejętności pływackie. Bardzo popularne są niewątpliwie zajęcia nauki pływania organizowane na pływalni, a także zajęcia aqua fitnessu, z których korzysta m.in. Uniwersytet Trzeciego Wieku. Pływalnia miejska kontynuuje także współpracę poprzez Podlaski Szkolny Związek Sportowy w Białymstoku ze szkołami z Powiatu Grajewskiego, biorącymi udział w projekcie powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”, który jest adresowany do uczniów klas I - III szkół podstawowych w całej Polsce. W 2022 roku z udziału w projekcie skorzystało ponad 3900 uczniów.

Zestawienie miesięczne obciążenia Pływalni Miejskiej w Grajewie w roku 2022 – stan na 31.12.2022 r.

MIESIĄC	OGÓLNA LICZBA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH PŁYWALNIĘ (W TYM OSOBY INDYWIDUALNE I SZKOŁY MIEJSKIE -ZAREJESTROWANI W SYSTEMIE ESOK	LICZBA OSÓB INDYWIDUALNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z OBIEKTU	LICZBA UCZNIÓW SZKÓŁ MIEJSKICH KORZYSTAJĄCYCH Z OBIEKTU	LICZBA OPIEKUNÓW UCZNIÓW SZKÓŁ MIEJSKICH KORZYSTAJĄCYCH Z OBIEKTU	LICZBA OSÓB GRUP ZEWNĘTRZNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z OBIEKTU- OSOBY KTÓRYM WYSTAWIONO DOKUMENT ZAPŁATY	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z GROTY SOLNEJ-ZAREJESTROWANI W SYSTEMIE ESOK
I	3875	3593	178	15	23	66
II	4244	3645	321	33	119	126
III	3839	2914	530	55	283	57
IV	3336	2373	267	27	622	47
V	3996	2514	284	29	1121	48

VI	3477	2771	0	0	666	40
VII	3935	3746	0	0	141	48
VIII	1839	1617	0	0	195	27
IX	2981	2608	0	0	319	54
X	4545	2927	661	54	838	65
XI	4330	2708	681	61	815	65
XII	2914	2301	421	48	100	44
RAZEM	43311	33717	3343	322	5242	687

2. Wydarzenia sportowe i osiągnięte sukcesy

Kalendarz imprez sportowo – rekreacyjnych w roku 2022 obejmował kilkadziesiąt wydarzeń sportowych służących mieszkańcom Miasta jako ich obserwatorom lub uczestnikom. MOSiR zorganizował bądź był współorganizatorem licznych wydarzeń sportowych rangi lokalnej i regionalnej: styczeń – 9, luty – 4, marzec – 6, kwiecień – 17, maj – 16, czerwiec – 8, lipiec – 9, sierpień – 9, wrzesień – 17, październik – 18, listopad – 13, grudzień – 4.

W 2022 roku MOSiR przystąpił do czwartego naboru do projektu „Ośrodek Wsparcia Architektury Dostępnej (OWDA)” organizowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Główny cel projektu to wsparcie podmiotów publicznych w zapewnieniu dostępności architektonicznej obiektów i ich bezpośredniego otoczenia dla osób ze szczególnymi potrzebami. Udzielane jest ono między innymi poprzez:

- 1) profesjonalny audyt dostępności budynku,
- 2) informacje na temat rozwiązań służących zapewnieniu dostępności,
- 3) doradztwo merytoryczne w zakresie dostępności architektonicznej.

Projekt realizowany w ramach tak zwanych ścieżek wsparcia. Udział w projekcie jest całkowicie bezpłatny. Źródło finansowania Europejski Fundusz Społeczny w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś Priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.19. Wartość finansowania 6 688 788,74 zł, w tym: środki EFS - 5 637 311,15 zł dotacja celowa z budżetu państwa – 1 051 477,59 zł. Wsparcie to realizowane jest poprzez profesjonalny audyt, informacje na temat rozwiązań służących zapewnieniu dostępności lub doradztwo merytoryczne w tym zakresie.

XI. Pomoc społeczna i działania prorodzinne

1. Zakres i formy działania pomocy społecznej

Zadania Miasta z zakresu pomocy społecznej i innych zadań społecznych realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie powołany Uchwałą Nr 62/XII/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy Grajewo z dnia 6 kwietnia 1990 r. na podstawie ustawy o pomocy społecznej, zwany dalej MOPS.

Przedmiotem działalności MOPS jest realizacja zadań określonych w ustawach: o pomocy społecznej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy kodeks rodzinny i opiekuńczy, o ochronie zdrowia psychicznego,

o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o systemie ubezpieczeń społecznych, o świadczeniach rodzinnych, o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, o Karcie Dużej Rodziny, o systemie oświaty, o dodatkach mieszkaniowych, o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, o dodatku osłonowym oraz w obwieszczeniu Ministra Klimatu w sprawie wysokości dodatku energetycznego.

Zadania Miasta z zakresu pomocy społecznej dzieli się na:

- 1) zadania własne o charakterze obowiązkowym,
- 2) zadania własne,
- 3) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Do zadań własnych Miasta w zakresie pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym zalicza się m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 4) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 5) dożywianie dzieci,
- 6) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- 8) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- 10) praca socjalna,
- 11) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- 12) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego,
- 14) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 15) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej gminy w zakresie pomocy społecznej,
- 16) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 17) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 18) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 19) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

Do zadań własnych Miasta w zakresie pomocy społecznej zalicza się m.in.:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym i kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- 3) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- 4) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- 5) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Miasto zalicza się m.in.:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 15 oraz art. 53a ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną.

Jednostki organizacyjne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wszystkie jednostki organizacyjne MOPS mieszczą się w jednym budynku przy ul. Konstytucji 3 Maja 2B, co zmniejsza koszty utrzymania budynku. W strukturze organizacyjnej MOPS funkcjonują:

- 1) Klub Seniora,
- 2) Klub Zdrowie i Trzeźwość oraz świetlica środowiskowa „Przystań”.

Klub Seniora w Grajewie został utworzony w 1993 roku. Głównym celem jego powstania było stworzenie ośrodka integrującego środowiska seniorów – ludzi starszych, którzy zakończyli już życie zawodowe, są emerytami, rencistami, często osobami samotnymi i którzy mają dużo wolnego czasu. Osoby te często są niedołączone i mają problemy z przygotowaniem sobie posiłków. Dlatego w Klubie Seniora również wydawane były obiady. Zgodnie z postawionymi sobie celami, Klub Seniora pragnie stać się drugim domem dla seniorów. Bardzo często organizowane są różne przedsięwzięcia, w których udział biorą osoby starsze z terenu całego miasta oraz ze wszystkich środowisk. Wielkim sukcesem Klubu Seniora jest zintegrowanie środowiska emerytów i rencistów oraz stworzenie ośrodka spotkań, w którym mogą seniorzy uzyskać pomoc w sprawach codziennych, znaleźć przyjaciół, spędzić miło czas, ale także urządzić przyjęcie imieninowe lub urodzinowe, albo uczcić inne osobiste wydarzenia. Zabawy taneczne organizowane w Klubie i w zaprzyjaźnionych ośrodkach

odmładzają seniorów i przywracają im chęć od życia. Częste spotkania z młodzieżą szkolną i dziećmi również poprawiają im nastrój i sprawiają seniorom dużą radość. Seniorzy korzystają z zajęć: sportowych, kulinarnych, prawnych, psychologicznych, fizjoterapeutycznych.

Grajewski Klub „Zdrowie i Trzeźwość” działa od 1 czerwca 1995 roku i realizuje zadania z zakresu wychowania w trzeźwości. Jest to jedyna taka placówka na terenie Powiatu Grajewskiego, która w swojej ofercie ma pełno profilowy program terapii odwykowej od alkoholu, narkotyków i hazardu. Klub „Zdrowie i Trzeźwość” realizuje swoje zadania przy współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sądem Rejonowym w Grajewie, MOPS, a także szpitalami w Węgorzewie, Suwałkach i Choroszczy, które mają w swoich strukturach oddziały detoksykacyjne. Klub współpracuje również z Ośrodkami Terapii Uzależnień w Starych Juchach, Giżycku, Łomży, Suwałkach, Fromborku oraz Choroszczy, w których terapia prowadzona jest w warunkach stacjonarnych. W 2022 r. ze wsparcia w Grajewskim Klubie „Zdrowie i Trzeźwość” skorzystało 110 osób, w tym:

- 1) 65 osób z Miasta Grajewo,
- 2) 24 osoby z Gminy Grajewo,
- 3) 9 osób z Gminy Radziłów,
- 4) 12 osób z Gminy Rajgród.

Działająca przy Klubie świetlica środowiskowa „Przystań” skupia dzieci pochodzące z rodzin borykających się z różnymi problemami, przede wszystkim związanymi z uzależnieniem od alkoholu.

Klub Zdrowie i Trzeźwość jest placówką pobytu dziennego finansowaną przez Miasto ze środków na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Środki finansowe wydatkowane w 2022 roku

Na realizację zadań publicznych oraz utrzymanie komórek organizacyjnych w 2022 r. MOPS wydatkował środki w wysokości **29 517 897,07 zł**, w tym:

- 1) z budżetu Miasta na zadania własne gminy – 4 928 334,74 zł;
- 2) z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych – 1 572 357,84 zł;
- 3) z budżetu państwa na zadania zlecone – 22 589 187,67 zł;
- 4) środki z Funduszu Pracy – 6 000,00 zł;
- 5) środki w ramach funduszu przeciwdziałania COVID-19 - 224 997,11 zł;
- 6) środki na realizację projektów UE – 34 832,04 zł;
- 7) środki w ramach porozumień z jst – 11 841,95 zł;
- 8) środki WFOŚiGW – 6 374,15 zł;
- 9) środki z Funduszu Pomocy Ukrainie – 143 971,57 zł.

Wydatki na realizację wszystkich zadań MOPS w 2022 roku

Rozdział	Treść	Źródło finansowania (rodzaj zadania)	Zrealizowane wydatki w 2022 r. (w zł)	Uwagi
754 95	Wyżywienie dzieci i młodzieży	Fundusz Pomocy Ukrainie	19 537,50	-
851 53	Przeciwdziałanie Narkomanii	zadanie własne	14 799,66	-
851 54	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	zadanie własne	288 058,18	-
851 95	Pozostała działalność	porozumienia z jst	11 841,95	-
85 202	Domy pomocy społecznej	zadanie własne	752 426,85	-
85 203	Ośrodki wsparcia – Klub Seniora	zadanie własne	246 740,89	-

852 13	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	dofinansowanie zadania własnego	51 147,94	-
852 14	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	dofinansowanie zadania własnego	369 987,65	-
852 14	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	zadanie własne	165 695,56	-
852 15	Dodatki mieszkaniowe	zadanie własne	988 851,89	-
852 15	Dodatki energetyczne	zadania zlecone	1 778,32	-
852 16	Zasiłki stałe	dofinansowanie zadania własnego	444 523,83	-
852 19	Ośrodki pomocy społecznej –opiekun prawny	zadania zlecone	6 680,68	-
852 19	Ośrodki pomocy społecznej	dofinansowanie zadania własnego	384 049,51	-
852 19	Ośrodki pomocy społecznej	zadanie własne	1 350 645,34	-
852 28	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	zadanie własne	681 697,01	-
852 28	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	zadanie zlecone	362 536,74	-
852 30	Pomoc w zakresie dożywiania	dofinansowanie zadania własnego	256 165,00	-
852 30	Pomoc w zakresie dożywiania	zadanie własne	67 562,00	-
852 95	Pozostała działalność „Klub Seniora w Grajewie”	wkład własny	10 354,00	-
852 95	Pozostała działalność „Klub Seniora w Grajewie”	środki UE	34 832,04	-
852 95	Pozostała działalność - Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2022	środki covid-19	224 997,11	-
852 95	Zasiłki okresowe	Fundusz Pomocy Ukrainie	11 398,21	-
852 95	Dodatki osłonowe	zadania zlecone	1 939 561,82	-
853 95	Jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł	Fundusz Pomocy Ukrainie	54 162,00	-
854 15	Stypendia socjalne	dofinansowanie zadania własnego	66 483,91	-
854 15	Stypendia socjalne	zadanie własne	16 620,98	-
854 95	Stypendia dla obywateli Ukrainy	Fundusz Pomocy Ukrainie	2 682,00	-
855 01	Świadczenie wychowawcze	zadanie zlecone	9 033 463,75	-
855 02	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia	zadanie zlecone	11 075 473,94	-

	emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego			
855 02	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	zadanie własne	35 919,17	-
855 03	Karta Dużej Rodziny	zadanie zlecone	4 568,00	-
855 04	Wspieranie rodziny – Asystent rodziny	zadanie własne	94 408,81	-
855 04	Wspieranie rodziny	środki Funduszu Pracy	6 000,00	-
855 08	Rodziny zastępcze	zadanie własne	214 554,40	-
855 13	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia rodzinne	zadanie zlecone	165 124,42	-
855 95	Świadczenia rodzinne	Fundusz Pomocy Ukrainie	56 191,86	-
900 05	Czyste powietrze	środki WFOŚiGW	6 374,15	-
Razem			29 517 897,07	X

Przykłady niektórych rodzajów wydatków poniesionych w 2022 r. przez MOPS:

- 1) opłata za pobyt pensionariuszy w Domach Pomocy Społecznej w okresie styczeń – grudzień 2022 r.- 752 426 185 zł,
- 2) obiady dla emerytów i rencistów (107 osób) – 70 630,98 zł,
- 3) zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe na częściowe pokrycie kosztów leków i leczenia (74 rodzin, 85 świadczeń) – 12 624,00 zł,
- 4) specjalne zasiłki celowe na zakup żywności (54 rodziny, 74 świadczeń) – 15 290,00 zł,
- 5) zasiłki celowe i specjalne na zakup opału (102 świadczeń) – 20 700,00 zł,
- 6) dodatki mieszkaniowe wypłacone za okres od stycznia do grudnia 2022 r w łącznej kwocie 924 795,17 zł, pozostała kwota dotyczy obsługi realizacji wypłat dodatków,
- 7) obiady dla dzieci w szkołach i przedszkolach (250 dzieci, 26 409 świadczeń),
- 8) zasiłki na żywność (317 rodzin),
- 9) świadczenia rzeczowe w postaci żywności (42 osoby z 42 rodzin),
- 10) świadczenia wychowawcze wypłacone za okres od stycznia do maja 2022 r w łącznej kwocie 9 007 437,11 zł,
- 11) zasiłki rodzinne z dodatkami (19 424 świadczeń) - 2 227 992,60 zł,
- 12) zasiłki pielęgnacyjne (4 656 świadczeń) - 1 004 519,32 zł,
- 13) świadczenia pielęgnacyjne (2 301 świadczeń) - 4 840 743,10 zł,
- 14) fundusz alimentacyjny (2 551 świadczeń) - 1 057 271,02 zł,
- 15) świadczenia rodzicielskie (675 świadczeń) - 554 008,00 zł,
- 16) jednorazowe świadczenie z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (1 świadczenie) – 4 000,00 zł,
- 17) jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka (115 świadczeń) - 115 000,00 zł,
- 18) składki na ubezpieczenia społeczne do ZUS od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych – 970 715,18 zł.

Przyznawanie i wypłacanie świadczeń określonych w ustawie o pomocy społecznej

W zaspokojeniu niezbędnych potrzeb i umożliwieniu życia w warunkach odpowiadających godności człowieka pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która wspiera osoby i rodziny w ich wysiłkach do zaspokojenia niezbędnych potrzeb.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie samodzielnie jej pokonać. Korzystanie z pomocy społecznej, co do zasady uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego oraz wystąpienia, w związku z niskim dochodem, przesłanek określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, np.: bezrobocie, niepełnosprawności, długotrwałej choroby. Katalog przesłanek uprawniających do przyznania pomocy społecznej nie jest zamknięty.

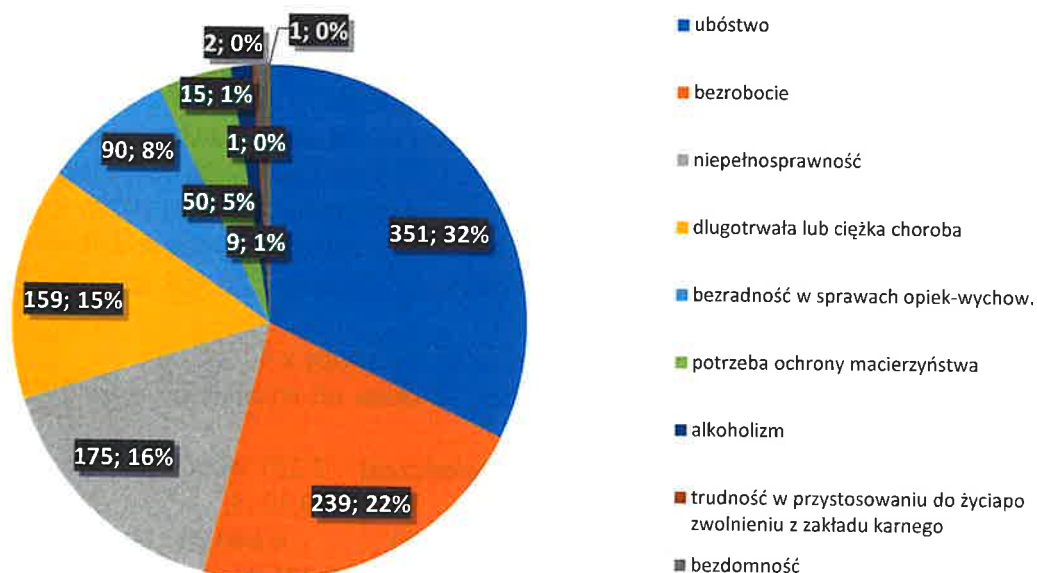
Kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w 2022 roku regulowało (i obecnie reguluje) - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Od 01.01.2022 r. wynosi ono:

Dla osoby samotnie gospodarującej	776,00 zł
Dla osoby w rodzinie	600,00 zł
Kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego	345,00 zł

Powody udzielenia pomocy społecznej w 2022 roku prezentuje poniższy diagram:

Powody przyznania pomocy społecznej

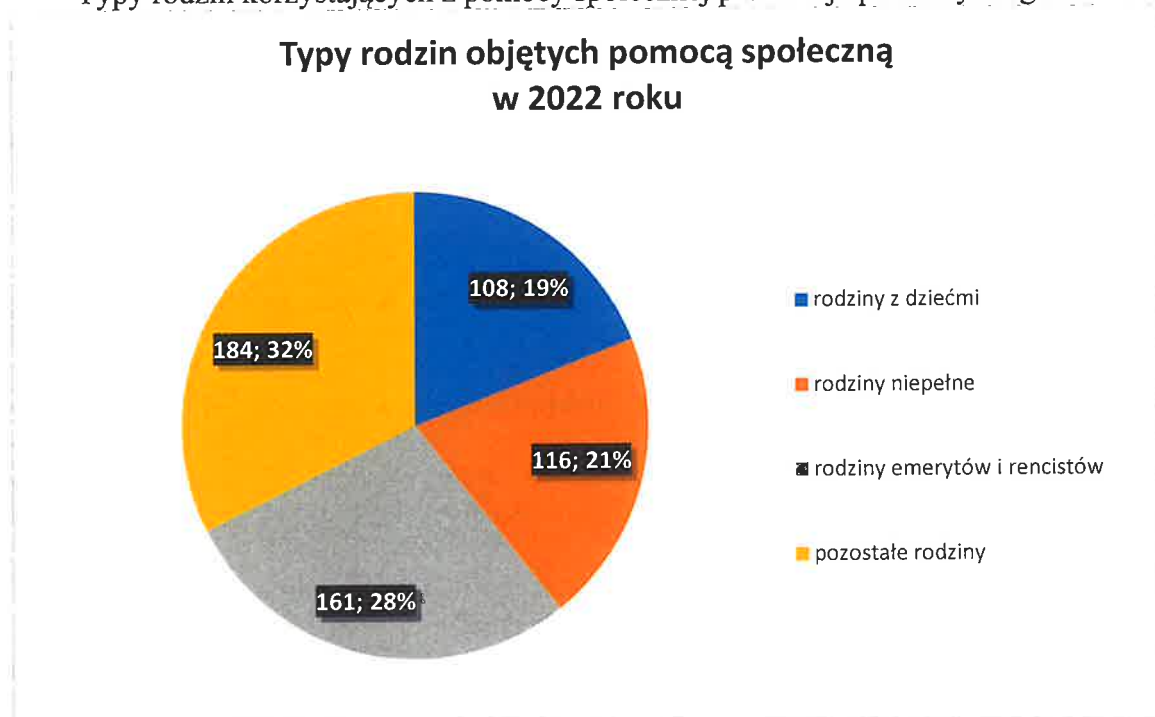
Dane źródłowe: Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za I – XII 2022 r.

Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej MOPS udzielił wsparcia osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa - wsparciem objęto 351 rodzin - liczba osób w rodzinach 860,
- bezrobocia – wsparciem objęto 239 rodzin – liczba osób w rodzinach 711
- niepełnosprawności – wsparciem objęto 175 rodzin – liczba osób w rodzinach 254,

- d) długotrwałej lub ciężkiej choroby – wsparciem objęto 159 rodzin – liczba osób w rodzinach 235,
  - e) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – wsparciem objęto 90 osób – liczba osób w rodzinach 368,
  - f) potrzeby ochrony macierzyństwa - wsparciem objęto 50 rodzin – liczba osób w rodzinach 82,
  - g) alkoholizm – wsparciem objęto 15 osób – liczba osób w rodzinach 26,
  - h) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 2 rodziny – liczba osób w rodzinach 3,
  - i) narkomanii – wsparciem objęto 1 osobę (gospodarstwo jednoosobowe),
  - j) przemocy w rodzinie – wsparciem objęto 1 osobę – liczba osób w rodzinie 4.
- Wśród rodzin korzystających ze wsparcia MOPS najczęściej jest rodzin emerytów i rencistów, stanowią one 28% ogółu.

Typy rodzin korzystających z pomocy społecznej prezentuje poniższy diagram:

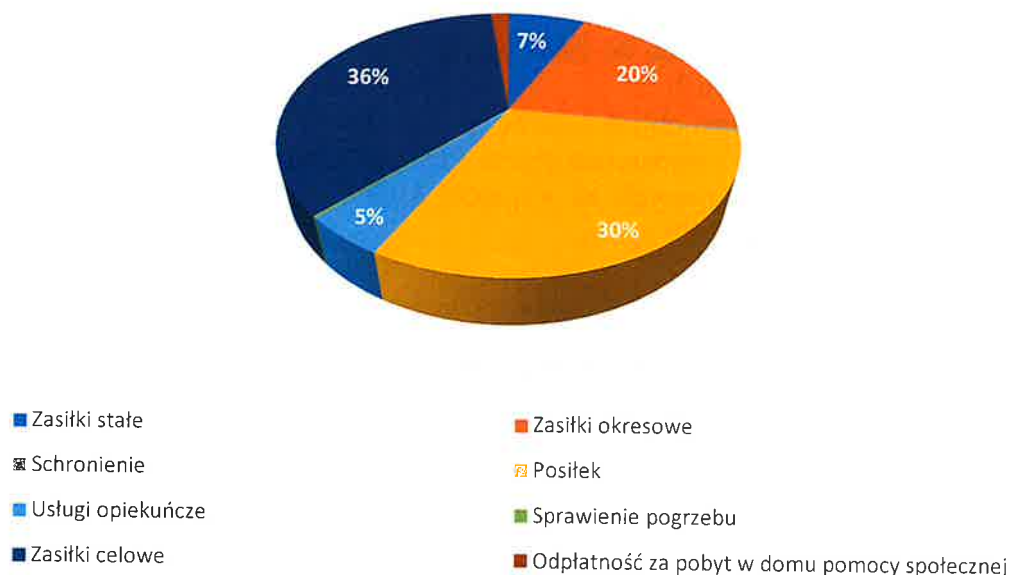

Dane źródłowe: Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za I – XII 2022 r.

MOPS oferuje wiele rodzajów usług dla osób i rodzin potrzebujących stałej lub jednorazowej pomocy. Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których objęci wsparciem nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Do narzędzi jakimi posługuje się pomoc społeczna należy przede wszystkim praca socjalna, różnego rodzaju zasiłki, pomoc i doradztwo.

Formy pomocy udzielane przez MOPS w 2022 roku prezentuje poniższy diagram:

Formy pomocy udzielonej rodzinom w 2022 roku

Dane źródłowe: Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za I – XII 2022 r.

Realizacja uchwał podjętych przez Radę Miasta Grajewo w zakresie pomocy społecznej:

1. Uchwała Nr XXXIX/306/21 Rady Miasta Grajewo z dnia 27 grudnia 2021 roku w sprawie przyjęcia "Miejskiego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Grajewo na lata 2022-2024".

Program opracowano w oparciu o założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie 3-letniej oraz zawiera cele w zakresie wspierania rodziny w jej opiekuńczo-wychowawczej roli względem dzieci i w zakresie rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

MOPS wypełniał zadania gminy, wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizując założenia programu. Wsparcie rodzin odbywało się przede wszystkim poprzez pogłębioną pracę socjalną, pracę asystenta rodziny w środowisku, poradnictwo specjalistyczne, organizowanie dzieciom opieki w placówkach wsparcia dziennego, tworzenie i prowadzenie grup wsparcia, zespoły interdyscyplinarne, aktywizację społeczno-zawodową, a także organizowanie spotkań, zajęć i wydarzeń na rzecz rodzin.

2. Uchwała Nr XXVII/214/20 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 grudnia 2020 roku "Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024".

Program ma charakter długofalowy, a w jego realizacji zaangażowane są niżej wymienione jednostki organizacyjne funkcjonujące na terenie Miasta: MOPS, Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły, Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu

Rejonowego, Zespół Szkół Specjalnych. Przedstawiciele podmiotów realizujących Program Przeciwdziałania Przemocy w Mieście Grajewo są również członkami Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołanego Zarządzeniem Burmistrza Miasta.

Cele szczegółowe Programu zrealizowane były poprzez zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele ogólne Programu zostały zrealizowane poprzez budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy, diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Miasta, podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

3. Uchwała Nr XXXI/241/17 Rady Miasta Grajewo z dnia 25 stycznia 2017 r. przyjmująca Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Grajewo na lata 2017-2024.

Głównym celem strategii jest dążenie do poprawy jakości życia grupom społecznie zagrożonym poprzez zapewnienie im godnych warunków życia oraz rozwój mieszkańców poprzez uświadomienie aktualnej sytuacji społecznej oraz wytyczenie kierunków zmian do budowania gminy wspierającej i zapobieganie wykluczeniu społecznemu. W Strategii zawarto najważniejsze cele strategiczne tj:

- 1) cel strategiczny 1. Wsparcie osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym,
- 2) cel strategiczny 2. Wsparcie rodziny i dziecka w środowisku lokalnym,
- 3) cel strategiczny 3. Profilaktyka uzależnień, ograniczenie ich negatywnych skutków społecznych,
- 4) cel strategiczny 4. Skuteczna i kompleksowa pomoc w istniejących problemach społecznych i dostosowanie systemu pomocy społecznej do zmieniających się warunków

których wdrożenie w znaczący sposób przyczynia się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizowało społeczne skutki problemów socjalnych.

Realizacja zadań określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Grajewo polega na szeroko rozumianej pomocy, która realizowana jest dzięki współpracy instytucji miejskich. Podejmowane działania skupiają się nie tylko na pomocy finansowej, ale przede wszystkim na wszechstronnym wsparciu i pracy na rzecz rodzin, osób niepełnosprawnych i starszych oraz zagrożonych niebezpiecznymi zjawiskami społecznymi. Cele te były realizowane stosownie do możliwości finansowych Miasta.

4. Uchwała Nr III/20/18 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Grajewo w formie posiłku dzieciom w przedszkolu i szkole na lata 2019- 2023”.

Założenie Programu to wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Z pieniędzy przekazywanych gminom dofinansowane zostały posiłki wydawane w stołówkach szkolnych. W oparciu o założenia Programu pomoc udzielana jest dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej oraz uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

W ramach Programu Miasto udzieliło wsparcia dzieciom i młodzieży, którzy spełniają warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, o których mowa powyżej, a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola

informuje ośrodek pomocy społecznej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. MOPS sfinansował dożywianie dzieci, którym przyznano prawo do jednego gorącego posiłku dziennie w jednostkach oświatowych Miasta:

- 1) Szkoła Podstawowa Nr 1 – 36 osób,
- 2) Szkoła Podstawowa Nr 2 – 65 osób.
- 3) Szkoła Podstawowa Nr 4 - 35 osób,
- 4) Przedszkole Miejskie Nr 1 – 3 osoby,
- 5) Przedszkole Miejskie Nr 2 – 3 osoby,
- 6) Przedszkole Miejskie Nr 4 – 7 osób,
- 7) Przedszkole Miejskie Nr 6 – 2 osoby,
- 8) Oddział Przedszkolny SP1 – 19 osób,
- 9) Oddział Przedszkolny SP2 - 40 osób,
- 10) Oddział Przedszkolny SP4 – 14 osób.

oraz w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Głuchych im. św. Filipa Smaldone w Olecku (1 osoba), Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym dla Dziewcząt w Kruszwicy (1 osoba), Zespole Szkół Specjalnych (6 osób), Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie (1 osoba), Zespole Szkół w Wojewodzinie (1 osoba), Bursie Szkolnej w Ełku (1 osoba) i Szkole Podstawowej w Danówku (2 osoby).

W 2022 r. pomocą w formie bezpłatnego gorącego posiłku w szkole zostało objętych 240 uczniów z grajewskich rodzin. Sfinansowanych zostało 26 409 posiłków na łączną kwotę 130 962,42 zł (w tym środki własne w kwocie 26 192,49 zł i dotacja w kwocie 104 769,93 zł). Łącznie wydano 248 decyzji administracyjnych. Średni koszt jednego posiłku w szkole w 2022 r. wyniósł 5,50 zł.

5. Uchwała Nr V/39/15 Rady Miasta Grajewo z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie „Programu działań wspierających rodziny wielodzietne zamieszkałe na terenie miasta Grajewo”.

Zarówno Lokalna jak i Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny przyznawane są rodzicom bezterminowo, dzieciom małoletnim do 18 roku życia, natomiast dzieciom powyżej 18 roku życia na okres trwania nauki w szkole średniej lub wyższej, aż do osiągnięcia przez nich 25 roku życia. Każda rodzina wielodzietna może starać się o przyznanie Karty Dużej Rodziny w formie tradycyjnej oraz elektronicznej. Od 9 czerwca 2021 r. możliwe jest wyświetlanie karty w aplikacji mObywatel. Grajewska Karta Dużej Rodziny uprawnia między innymi do 50% zniżek w Grajewskim Centrum Kultury na bilety wstępu na seanse filmowe i inne imprezy organizowane przez GCK, 50% zniżki w MOSiR na usługi świadczone przez Ośrodek, w tym na basen. Z Grajewską Kartą Dużej Rodziny współpracuje również kilku lokalnych przedsiębiorców, którzy sami deklarują wysokość zniżki jaką mogą zaoferować rodzinom, usługi na jakie zniżki są udzielone oraz okres na jaki decydują się współpracować z programem. Jest to dodatkowa promocja zarówno samych przedsiębiorców jak i ich produktów oraz usług. Aby dołączyć do Programu przedsiębiorcy składają deklarację (stanowiącą załącznik do uchwały bądź ustawy) w MOPS. Pozytywnym aspektem jest sposób realizacji Programu, ponieważ każda rodzina wielodzietna niezależnie od dochodu może ubiegać się o wydanie takiej karty.

MOPS w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. przyjął 276 wniosków na Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny, wydał 545 kart.. Wnioski rozpatrywane były zarówno w formie tradycyjnej – papierowej jak też elektronicznej. Na lokalną Kartę Dużej Rodziny zostało przyjętych 25 wniosków z czego wydano 107 kart.

W 2022 roku kontynuowana była współpraca z Bankiem Żywności, Caritas i Stowarzyszeniem "Uśmiech Grajewa" na realizację programu FEAD- dostarczanie produktów żywnościowych osobom potrzebującym. W omawianym roku Ośrodek wydał 541 skierowań

osobom (1405 osób w rodzinie) zgłaszającym się po taką formę wsparcia jak również bezpośrednio dystrybuował żywność.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy ze środków Funduszu Pomocy finansowane były zadania na rzecz obywateli Ukrainy dotkniętych skutkami konfliktu zbrojnego, w tym m.in.:

- 1) wypłata świadczeń rodzinnych, wychowawczych i z pomocy społecznej dla uchodźców z Ukrainy,
- 2) opieka medyczna, w tym również zakup i wydawanie produktów leczniczych,
- 3) zapewnienie obsługi punktów recepcyjnych,
- 4) zapewnienie finansowania przejazdów środkami transportu publicznego,
- 5) wypłata świadczeń pieniężnych,
- 6) wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oraz dowożenia uczniów.

Formy pomocy przyznanej obywatelom Ukrainy w 2022 roku w związku z konfliktem zbrojnym przez MOPS:

Jednorazowe świadczenie 300 zł	Liczba złożonych wniosków	96
	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	177
	Kwota wypłaconych świadczeń	53 100,00
Pomoc psychologiczna	Liczba osób objętych pomocą	1
Zasiłki okresowe	Liczba złożonych wniosków	13
	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	8
	Ilość wydatkowanych środków	11 398,21
Świadczenia rodzinne	Liczba osób objętych świadczeniem	63
	Ilość wydatkowanych środków	54 777,00
Posiłek dla dzieci i młodzieży	Liczba osób objętych świadczeniem	57
	Ilość wydatkowanych środków	19 537,50
Stypendia i zasiłki szkolne	Liczba osób objętych świadczeniem	7
	Kwota wypłaconych świadczeń	2 682,00

Dane źródłowe: Informacja dot. uchodźców z Ukrainy – wsparcie finansowe z FUNDUSZU POMOCY.

Utworzony na mocy ustawy Fundusz Pomocy miał zapobiegać kryzysowi humanitarnemu spowodowanemu inwazją Rosji na Ukrainę. W związku z nadal trwającym konfliktem zbrojnym niezbędne są środki finansowe przeznaczone na zapewnienie pomocy obywatelom Ukrainy, którzy pozostali na terytorium Polski.

Przyznawanie i wypłacanie świadczeń określonych ustawami o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, o wspieraniu kobiet i rodzin „Za życiem”, o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych, o dodatku osłonowym przedstawiają poniższe tabele:

Świadczenia rodzinne w 2022 r.

Lp.	Świadczenia rodzinne	Rok 2022		
		Kwota [zł]	Liczba świadczeń	Liczba osób którym przyznano świadczenie
1.	Zasiłki rodzinne	1497170,13	13126	1304
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego ogółem	735141,67	6298	1108

3.	Zasiłek pielęgnacyjny	1004951,04	4656	420
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	4843614,00	2301	196
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	115000,00	115	155
7.	Świadczenie rodzicielskie	555008,00	675	98
8.	Składka zdrowotna od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych	165124,00	874	-
9.	Składka emerytalno-rentowa od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych	971695,00	1702	-

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Lp.	Świadczenia z Funduszu alimentacyjnego	Rok 2022		
		Kwota [zł]	Liczba świadczeń	Liczba złożonych wniosków
1.	Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1060287,45	2551	225

W 2022 roku MOPS:

- 1) przekazał komornikowi sądowemu 20 informacji pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz z oświadczeń majątkowych mających wpływ na egzekucję świadczeń,
- 2) wydał 9 decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- 3) otrzymał od organu właściwego wierzyciela 103 wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
- 4) przeprowadził jako organ właściwy dłużnika 33 wywiady alimentacyjne oraz odebrał oświadczenia majątkowe,
- 5) skierował do starosty 3 wnioski o zatrzymanie prawa jazdy,
- 6) wysłał 105 wezwań do dłużników alimentacyjnych celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Świadczenia wychowawcze w 2022 roku

Lp.	Świadczenia wychowawcze	Rok 2022		
		Kwota [zł]	Liczba świadczeń	Liczba osób którym przyznano świadczenie
1.	Wypłacone świadczenia wychowawcze	9008937,11	18097	3743

Świadczenia „Za życiem” w 2022 roku

Lp.	Świadczenie „Za Życiem”	Rok 2022		
		Kwota [zł]	Liczba świadczeń	Liczba osób którym przyznano świadczenie
1.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	4000,00	1	1

Zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” MOPS odpowiedzialny był za przyznawanie i wypłacanie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu..

Rodziny z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, a także kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu, w szczególności kobiety w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych są także uprawnione do poradnictwa w zakresie:

- 1) przewycięzania trudności w pielęgnacji w wychowaniu dziecka,
- 2) wsparcia psychologicznego,
- 3) pomocy prawnej,
- 4) dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Poradnictwo w tym zakresie koordynowane jest przez asystentów rodziny zatrudnionych w MOPS. W celu uzyskania pomocy ze strony asystenta rodziny, osoby uprawnione powinny złożyć wniosek do Dyrektora MOPS. W 2022 roku do MOPS nie wpłynął żaden wniosek o koordynację poradnictwa przez asystenta rodziny.

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne w 2022 roku

Lp.	Zadanie/forma pomocy	Rok 2022	
		Kwota [zł]	Liczba rodzin które skorzystały z dodatku
1.	Dodatki mieszkaniowe	924795,17	408
2.	Dodatki energetyczne	0	0

Dodatek osłonowy w 2022 roku

Lp.	Zadanie/forma pomocy	Rok 2022	
		Kwota [zł]	Dane liczbowe
1.	Dodatek osłonowy	1901531,20	liczba złożonych wniosków: 3328 liczba informacji przyznających: 3087 liczba decyzji odmownych: 150

W 2022 roku MOPS odpowiedzialny był za przyznawanie i wypłacanie dodatku osłonowego dla mieszkańców Miasta. Dodatek osłonowy przysługiwał:

- 1) osobie w gospodarstwie jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych nie przekracza kwoty 2100 zł oraz osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym w którym wysokość przeciętnego dochodu nie przekracza 1500 zł na osobę.
- 2) osobie o której mowa w pkt 1, w przypadku gdy wysokość jej przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych na osobę przekracza kwotę o której mowa w pkt 1, w wysokości różnicy między kwotą dodatku osłonowego, a kwotą o którą został przekroczony przeciętny miesięczny dochód.

Dodatek osłonowy wynosił rocznie:

1. 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego
2. 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób
3. 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób
4. 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Dodatek osłonowy, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglowodukowymi, wpisane do centralnej emisyjności budynków był wyższy i wynosił odpowiednio:

1. 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego
2. 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób
3. 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób
4. 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska w 2022 roku MOPS wydawał zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osobom fizycznym składającym wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste Powietrze”. W 2022 roku wydano 103 zaświadczenia, w tym 91 dla gospodarstw wieloosobowych i 12 dla gospodarstw jednoosobowych.

Z prognoz demograficznych wynika, że na terenie Miasta zmniejszeniu będzie ulegała liczba mieszkańców, zmieni się struktura wiekowa i nastąpi wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Te prognozy wskazują cele strategiczne pomocy społecznej, przede wszystkim zabezpieczenie środków finansowych na utrzymanie osób starszych w domach pomocy społecznej i zabezpieczenie usług opiekuńczych oraz pobytu w dziennych ośrodkach wsparcia dla seniorów. Realizowany przez MOPS w 2022 r. program „Korpus Wsparcia Seniorów – edycja 2022” był dużym wsparciem dla osób starszych. Głównym celem programu było niesienie pomocy osobom starszym i potrzebującym. W ramach Modułu II dla seniorów z terenu Miasta Grajewo, został zapewniony dostęp do tzw. "opasek bezpieczeństwa" wyposażonych, w trzy funkcje wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi. Program był odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Polską zachodzące procesy demograficzne. Był także elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. W 2022 roku z tej formy pomocy skorzystało 212 seniorów z terenu Miasta.

W porównaniu do roku 2021 spadła liczba beneficjentów korzystających z pomocy społecznej, co może świadczyć o poprawie sytuacji materialnej rodzin. Przyczyną tej sytuacji może być również niskie kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej.

MOPS prowadził pracę socjalną w środowisku społecznym Miasta. Praca socjalna z rodzinami prowadzona była przez 11 pracowników socjalnych, głównie w formie konsultacji, poradnictwa, skierowania do specjalistów pracujących z rodziną. Pracownicy socjalni utrzymywali stały kontakt i współpracowali z pracownikami szkół, przedszkoli, Sądem Rejonowym w Grajewie, policją, służbą zdrowia. W 2022 r. pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną z 493 rodzinami, w skład których wchodzi 1149 osób. W porównaniu z 2021 rokiem zaobserwować można znaczący wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia pracowników socjalnych (w 2021 roku były to 435 rodziny i łącznie 1003 osoby).

2. Reintegracja społeczna i zawodowa

Zadania Miasta z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym realizowało Centrum Integracji Społecznej utworzone 1 kwietnia 2014 roku na podstawie Uchwały Nr XLIV/313/13 Rady Miasta Grajewo z dnia 30 grudnia 2013 r.

Polegały one m.in. na:

- 1) reintegracji zawodowej uczestników w ramach, których organizowano szkolenia prowadzone przez instruktora zawodu, dotyczące danego warsztatu (np. tworzenie kompozycji kwiatowych nagrobnych, metod i technik wykonywania prac porządkowych na nagrobkach), szkolenia zewnętrzne (np. z obsługi programów komputerowych, profili zaufanych, portali na stronie gov.pl),
- 2) reintegracji społecznej uczestników, polegającej m.in. na udziale uczestników w uroczystościach miejskich, w działalności WOŚP, we współorganizacji Truck Show Podlaskie, w akcji charytatywnej dla Wiktoraka chorego na SMA.

Uczestnicy CIS objęci są wsparciem psychologa i doradcy zawodowego, poprzez udział w warsztatach z zakresu etyki zawodowej, poszukiwania i analizy ofert pracy, grup wsparcia, rozmów indywidualnych.

Centrum Integracji Społecznej w Grajewie osiągało przychody z następujących źródeł:

- 1) Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie – świadczenia integracyjne wraz ze składkami społecznymi (376 427,25 złotych),
- 2) dotacja przedmiotowa z Miasta w kwocie 132 600,00 złotych (wykorzystana w kwocie 131 414,40 złotych)
- 3) przychody z wykonanych usług (309 819,44 złotych),
- 4) odsetki bankowe (196,32 złotych).

Wymienione przychody wydatkowano na potrzeby CIS, w tym:

- a) szkolenia pracowników i uczestników,
- b) czynsz – siedziba Centrum,
- c) wynagrodzenie pracowników,
- d) premie motywacyjne uczestników,
- e) materiały niezbędne do wykonywania zleceń i funkcjonowania,
- f) posiłki regeneracyjne dla uczestników,
- g) delegacje uczestników i pracowników,
- h) wynagrodzenia umowy zlecenia (doradca zawodowy, psycholog),
- i) usługi BHP,

- j) ubezpieczenie mienia i uczestników,
- k) ubrania robocze dla uczestników,
- l) opłaty: Internet, usługi telekomunikacyjne, energia elektryczna.

CIS świadczył następujące usługi:

- a) sprzątania klatek schodowych w budynkach wielorodzinnych (661 umów),
- b) kompleksowego sprzątania nagrobków (127 umów),
- c) utrzymania terenów zielonych oraz sprzątania mieszkań i biur (69 umów),
- d) usługi opieki nad osobami starszymi i chorymi (12 umów),
- e) wytwarzania rękodzieła na zlecenie.

CIS w 2022 roku był liderem na terenie Miasta w zakresie świadczenia usług sprzątania klatek schodowych oraz kompleksowego sprzątania nagrobków.

Przychody netto CIS ze względu na źródło ich pochodzenia przedstawiały się następująco:

Umowy z osobami prywatnymi: 140 262,02zł
 Umowy z przedsiębiorstwami: 14 111,62zł
 Umowy Starostwo Powiatowe: 4 202,82zł
 Umowy Zarząd Dróg Powiatowych: 18 981,46zł
 Umowy Urząd Miasta: 16 600,00zł
 Umowy MOPS: 7 800,00zł
 Zlecenia ZADM: 110,00zł
 Zlecenia GCK – 325,20zł
 Umowy PUK – 65 630,11zł
 Umowy wspólnoty mieszkaniowe – 4 629,63zł
 Umowy TBS – 34 178,82 zł
 Zlecenia MOSiR- 128,00 zł
 Zlecenia SML-W- 52,85 zł
 Zlecenia PEC- 178,86 zł
 Zlecenia Biblioteka Miejska- 81,30 zł
 Zlecenia Państwowa Straż Pożarna- 223,58 zł
 Zlecenia Komenda Powiatowa Policji- 73,17zł
 Umowa ZWiK- 2 250,00 zł

W 2022 roku w CIS było zatrudnionych:

Kierownik – 1 etat
 Główny Księgowy- ½ etatu
 Instruktor reintegracji zawodowej – 2 etaty (w tym jeden etat- umowa na zastępstwo za instruktora reintegracji zawodowej przebywającego na urlopie macierzyńskim)
 Psycholog – umowa zlecenie
 Doradca zawodowy – umowa zlecenie
 Pracownik gospodarczy – ½ i ¼ etatu

Uczestnicy zatrudnieni w CIS na podstawie Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego:

- 1) warsztat porządkowo – ogrodniczy:
 17 uczestnictw w 2022r.: 6 uczestnictw ukończonych, z czego 4 osoby podjęły zatrudnienie, 8 osób kontynuuje uczestnictwo w 2023r., 3 osoby przerwały uczestnictwo.
- 2) warsztat rękodzieła:
 7 uczestnictw w 2022r.: 2 uczestnictwa ukończone, z czego 1 kobieta zaszła w ciążę, 5 osób kontynuuje uczestnictwo w 2023r.

3) warsztat opieki nad osobami starszymi i chorymi:
5 uczestnictw w 2022r., 2 osoby ukończyły IPZS, z czego 1 osoba podjęła zatrudnienie, 1 kobieta zaszła w ciążę, 3 osoby kontynuują uczestnictwo w 2023 r.

CIS poprzez swoją działalność społeczną i gospodarczą jest widoczny na terenie Miasta i spełnia ważną funkcję reintegracyjną.

Problemem CIS była zbyt mała liczba uczestników w stosunku do ilości realizowanych zleceń, duża rotacja uczestników (nagłe przerwanie uczestnictwa), niewystarczająca liczba pracowników administracyjnych, wysokie koszty utrzymania spowodowane wysoką inflacją. Lokal, w którym funkcjonuje Centrum jest niewystarczający pod kątem realizowanych usług i prowadzonych warsztatów. Odczuwalny jest brak pomieszczenia gospodarczego, w którym byłoby miejsce na przechowywanie narzędzi, artykułów papierniczych, dekoracyjnych oraz artykułów służących do sprzątania klatek schodowych.

3. Formy wsparcia potrzebujących

Zadania związane z potrzebami osób mających zdiagnozowane problemy psychiczne realizował Środowiskowy Dom Samopomocy w Grajewie „Pomocna dłoń” funkcjonujący w oparciu o Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy, w formie zajęć podtrzymujących i rozwijających u osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych umiejętności niezbędne do samodzielnego życia i funkcjonowania w społeczności lokalnej.

ŚDS jest jednostką budżetową, finansowaną w całości z budżetu państwa, a dotacja na jednego uczestnika od stycznia do września 2022 r. wynosiła 1 752,50 zł miesięcznie, natomiast od października do grudnia 2022 r. 2056,00 zł miesięcznie (częściowe dofinansowanie z rezerwy celowej w związku z rosnącą inflacją). Środki finansowe z Budżetu Wojewody w rozdziale 85203 §2010/§2110 wynosiły na rok budżetowy 897 864,00 zł.

W 2022 roku ŚDS prowadził działalność statutową jako ośrodek wsparcia dla osób:

- 1) przewlekle psychicznie chorych typ A,
- 2) z niepełnosprawnością intelektualną typ B,
- 3) wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych typ C.

Ośrodek przeznaczony jest dla osób pełnoletnich. W 2022 roku uczęszczało do niego 38 domowników.

Formą wsparcia ŚDS były treningi, w tym:

1. Trening funkcjonowania w życiu codziennym na który składały się:
  - 1) *Trening kulinarny* –Trening prowadzony był przez instruktora zajęć terapeutycznych - kucharza z zachowaniem obowiązujących obostrzeń reżimu sanitarnego. Zajęcia odbywały się w małych, stałych grupach uczestników.
  - 2) *Trening budżetowy* - podczas zajęć uczestnicy uczyli się planowania wydatków w oparciu o posiadane dochody, opracowywali listę zakupów na podstawie sporządzanego jadłospisu. Podczas treningów prowadzono rozmowy na temat podpisywania umów kredytowych i niebezpieczeństw jakie niesie ze sobą zaciąganie kredytów oraz zagrożeń wynikających z niespłacania zaciągniętych zobowiązań. Uczestnicy uczyli się lub przypominali sobie jak załatwiać sprawy urzędowe, gdzie można regulować rachunki przelewem a gdzie przekazem. Motywowano uczestników do oszczędzania.
  - 3) *Trening higieniczny* – prowadzony był w formie pogadanek, indywidualnych rozmów na temat wyglądu i higieny osobistej. Uczestnicy objęci treningiem uczyli się dbania

- o estetyczny wygląd zewnętrzny i higienę osobistą. W trakcie obostrzeń zajęci prowadzone były w małych i stałych grupach, stale przypominano o dezynfekcji rąk.
- 4) *Trening umiejętności praktycznych* – prowadzony był grupowo lub indywidualnie. Uczestnicy doskonalili umiejętności prania ręcznego, uczyli się lub nabywali umiejętności korzystania z pralki automatycznej, żelazka, maszyny do szycia.
  - 5) *Grupowe zajęcia z psychologiem z elementami psychoedukacyjnymi* – zajęcia prowadzone były regularnie w małych, stałych grupach. Celem było integrowanie i budowanie zaufania w grupie, nabywanie umiejętności poznawania podobieństw i różnic międzyludzkich, by kształtować i utrzymywać właściwe więzi społeczne jak również poszerzanie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, redukowanie lęku i wspieranie pozytywnego obrazu samego siebie.
  2. Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów (*trening umiejętności społecznych*) – prowadzony w formie spotkań grupowych. Uczestnicy na zajęciach uczyli się społecznej odpowiedzialności i tolerancji wobec innych osób. Nauczyli się nawiązywania i podtrzymywania kontaktów społecznych, wzajemnej komunikacji, umiejętności wyrażania własnych potrzeb.
  3. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego na który składały się:
    - 1) *Poranne spotkania społeczności* – codziennie rano odbywały się spotkania społeczności, przy herbacie i śniadaniu omawiano sprawy bieżące, czytano codzienną prasę lub oglądano poranne wiadomości w telewizji, dyskutowano o wydarzeniach w kraju i na świecie.
    - 2) *Gry integracyjne poprawiające pamięć i koncentrację* – zajęcia prowadzone codziennie po południu w formie gier zespołowych tj. „Rumimkub”, „Scrabble”, „Blokus”, „Tribond”, „5 sekund”, „Memory”, gra karciana UNO, gry ruchowe na Xboksie, gry w bilard, piłkarzyki. W trakcie pandemii zajęcia się odbywały w małych grupach w różnych salach.
    - 3) *Zajęcia kulturalno – rozrywkowe* - zajęcia prowadzone w formie imprez lub wydarzeń okolicznościowych, towarzyszyły im zabawy taneczne, organizowano słodki poczęstunek, przekąski które przygotowywane były przez domowników pod opieką instruktora. W 2022 roku ŚDS organizował takie zajęcia kulturalno - oświatowe jak: zabawa karnawałowa, Dzień babci i dziadka, walentynki, "tłusty czwartek", Dzień Kobiet, Dzień Mężczyzn, Światowy Dzień Zespołu Downa - Dzień kolorowej skarpetki, Światowy Dzień Ochrony Środowiska - krzyżówka, test z wiedzy o Konstytucji 3 Maja.
    - 4) *Gazetka ŚDS* – zadanie polegało na przygotowywaniu i zorganizowaniu przynajmniej raz w miesiącu gazetki tematycznej z okazji określonego święta.
    - 5) *Muzykoterapia* – zajęcia prowadzone w grupach w formie wspólnego śpiewania przy wykorzystaniu różnych instrumentów muzycznych np. organów elektrycznych, gitary.
    - 6) *Zajęcia komputerowe* – uczestnicy mając do dyspozycji 2 komputery stacjonarne zaznajamiali się z obsługą komputera, myszki, obsługą różnych programów komputerowych.
    - 7) *Zajęcia plastyczne* – prowadzone były w grupach kilkusobowych z wykorzystaniem różnych technik i narzędzi. Uczestnicy wykonywali takie prace jak: malowanie farbami, flamastrami, rysunek na szkle, kolorowani gotowych obrazków, wyklejanie, wycinanie.
    - 8) *Terapia ruchowa* – uczestnicy pod czujną opieką technika fizjoterapii korzystali ze sprzętów rehabilitacyjnych w ośrodku. Organizowane były zajęcia ruchowe w grupach oraz indywidualne ćwiczenia gimnastyczne.
    - 9) *Wycieczki krajoznawcze* – zespół wspierająco - aktywizujący w roku 2022 zorganizował jedną wycieczkę krajoznawczą dla uczestników ŚDS. Wyjazd odbył się w czerwcu do Korycin do Ziołowego Zakątku.

- 10) *Zebrania społeczności* – zebrania społeczności organizowane były przeważnie raz w tygodniu. Głównym celem spotkań było omawianie i poruszanie ważnych tematów dotyczących działania i życia społeczności.
- 11) *Zajęcia manualne i socjalizacyjne* – zajęcia były prowadzone przez instruktora. Uczestnicy brali udział w grach zespołowych, wykonywaniu prac plastycznych z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi, rozwiązywaniu krzyżówek, układaniu puzzli. Instruktor prowadził z podopiecznymi rozmowy na różne tematy w celach socjalizacyjnych.
4. Trening umiejętności komunikacyjnych – trening prowadzony był cyklicznie w stałych niedużych grupach. W ramach zajęć uczestnicy nabywali i doskonalili umiejętności nawiązywania kontaktów, podtrzymywania rozmowy, aktywnego słuchania, uczyli się zasad partnerstwa oraz empatii, zrozumienia i akceptacji. Do zajęć wykorzystywano wiele materiałów specjalistycznych, na bazie, których powstawały scenariusze poszczególnych spotkań. Do 9 czerwca 2022 r. trening prowadziła psycholog, natomiast od 10 czerwca 2022 r. zajęcia prowadzone były przez pedagoga.

Kadra ŚDS licząca 13 osób stale i efektywnie współpracowała z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Szkoła Podstawową Nr 2, Policją i jednostkami Szpitala Ogólnego w Grajewie.

Wszystkie powyżej opisane działania prowadzone przez ŚDS miały na celu pomóc i wesprzeć uczestnika w jak najlepszym funkcjonowaniu i radzeniu sobie w życiu codziennym. Poprzez terapię, zajęcia, różnego rodzaju udział w spotkaniach integracyjnych domownicy nabrali pewności siebie, dowartościli się, wzrosła ich samoocena i pozytywnie nastawili się do świata zewnętrznego.

XII. Podsumowanie

Raport o stanie Miasta Grajewo w 2022 roku stanowi podsumowanie działalności i osiągnięć Burmistrza Miasta Grajewo zrealizowanych w 2022 roku bądź kontynuowanych z lat wcześniejszych. Przedstawiony Państwu radnym dokument zawiera podstawowe informacje o realizacji polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miasta. Zostały w nim opisane działania podejmowane i realizowane przez Burmistrza w obszarach, które zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym winny być przedstawione w Raporcie.

Treść Raportu uwzględnia ustalenia zawarte w Uchwale Nr VI/54/19 Rady Miasta Grajewo z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów raportu o stanie miasta Grajewo, którą Rada podjęła na podstawie art. 28 aa ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

Dopełnieniem treści Raportu jest przyjęta w Mieście Grajewo praktyka przedstawiania na każdej sesji Rady Miasta sprawozdania Burmistrza z jego działalności międzysesyjnej oraz liczne sprawozdania merytoryczne i finansowe z realizacji zadań publicznych składane Radzie Miasta przez Burmistrza i kierowników jednostek organizacyjnych Miasta.

Przedstawiony przez Burmistrza w Raporcie skrócony opis działań podejmowanych i realizowanych przez organ wykonawczy Miasta przy wsparciu Rady Miasta świadczy o prawidłowej realizacji zadań publicznych, o postępie dokonującym się w społecznym, gospodarczym i kulturalnym życiu mieszkańców Miasta w 2022 roku.

Burmistrz Miasta
(-) Dariusz Latarowski

